



NOKIANKAUPUNKI



Talousarvio 2015

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 8.12.2014

Nokian kaupunki

Talousarvio 2015

Taloussuunnitelma 2015 - 2017

Kannen kuvat:

Lähtö Nokian kymville v. 2014, vapaa-aikakeskuksen järjestämä kuntoliikuntatapahtuma.

Emäkosken koulun oppilaita ruokailemassa keväällä 2014.

Nokian kaupungin kuvapankki /kuvaaja: Opa Latvala

Taitto: Marita Gröndahl

Paino: Multiprint Oy, Tampere 2015

SISÄLLYSLUETTELO

I TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN YLEISET LÄHTÖKOHDAT	7
Toimintaympäristö	7
Yleiset talousnäkymät	7
Kuntatalouden näkymät	8
Nokian kaupungin talouden lähtökohdat ja näköalat	9
II NOKIAN KAUPUNGIN ONNISTUMISSUUNNITELMA JA SIIHEN TUKEUTUVA TALOUSSUUNNITTELUPROSESSI	10
Strategiasta (onnistumissuunnitelmasta) johdetut menestystekijät ja johtamisen kohteet sekä toiminnan kuvaus vuonna 2015	11
Hyvinvoiva Nokia	12
III TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA	13
1. Talousarvion ja taloussuunnitelman erityisperustelut	13
2. Lopputulos numeroina	15
3. Kaupunkikonsernin omistajapoliittiset tavoitteet vuodelle 2015	16
4.1. Talousarvion sitovuus	17
4.2. Talouden tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä suunnitelmakaudella 2015 - 2017	18
4.3. Taseen keventäminen	21
4.4. Investoinnit	22
5. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	27
5.1. Kaupunginhallitus	27
5.2. Perusturvakeskus	33
5.3. Kasvatus- ja opetuskeskus	51
5.4. Vapaa-aikakeskus	71
5.5. Tekninen keskus	85
6. Tuloslaskelma	103
7. Investoinnit	105
8. Rahoituslaskelma	113
LIITTEET	
Vakanssipaketti 2015	115
Irtaimen käyttöomaisuuden hankinta leasingrahoituksella	117
Hyvinvointimittaristo	119
Kaupunginvaltuuston talousarviopäätös	127
Täytäntöönpano-ohjeet	157

I TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITTELUN YLEISET LÄHTÖKOHDAT

Toimintaympäristö

Suomen valtio on aloittanut laajan kuntien toimintaympäristöä muuttavan uudistusohjelman. Kuntalain uudistus ja valtionosuusuudistus tulevat voimaan 1.1.2015. Kuntalain yhtenä merkittävänä uudistuksena on alijäämän kattamisvelvollisuuden tiukentuminen ja sen laajentaminen koskemaan myös kuntayhtymiä. Valtionosuusuudistuksen myötä monessa kunnassa mietitään, mistä otetaan puuttuvat eurot menojen katteeksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- eli ns. sote-lakiluonnos on ollut lausunnolla kunnissa. Sote-alueiden ja tuotantoalueiden toiminta on suunniteltu alkavaksi vuoden 2017 alusta. Toteutuessaan uudistus merkittävästi vaikuttaisi kuntien toimintaan jo suunnittelukaudella. Mahdollisen uudistuksen vaikutusta ei olla tässä talousarviossa ja taloussuunnitelmassa kuitenkaan huomioitu.

Yleiset talousnäkymät

Suomen bruttokansantuotteen määrä laski viime vuonna 1,2 prosenttia ollen jo toinen peräkkäinen negatiivisen talouskasvun vuosi. Myös ennakoitavat tuotantoluvut alkuvuodelta ovat olleet heikkoja. Erityisen heikkoa kehitys on ollut teollisuudessa ja rakentamisessa.

Suomen talouden omien rakenneongelmien lisäksi yksi syy vaimeaan alkuvuoden talouskehitykseen ovat Euroopan heikko kysyntä ja Ukrainan kriisin kärjistyminen, siitä seuranneet kansainväliseen kauppaan liittyvät pakotteet sekä lisääntynyt epävarmuus tulevaisuudennäkymiin. Kriisin pitkittyessä epäsuorat vaikutukset Suomen talouteen ovat toteutuessaan merkittävät.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT ei kasva tänä vuonna, vaikka ennuste pitääkin sisäl-

län hyvin maltillisen suhdannekäänteeseen. Suhdannekäänteeseen pohjautuu paljolti nettoviennin positiiviseen vaikutukseen, sillä tavaroiden ja palvelujen viennin ennakoidaan lisääntyvän 0,4 % samalla kun tuonti supistuu. Sen sijaan yksityisen kulutuksen ei ennakoida kasvavan tänä vuonna lainkaan heikkojen ostovoima- ja työllisyysnäkömien edessä. Myös investointien arvioidaan pysyvän kuluvana vuonna alamaissa, mikä johtuu muun muassa asuinrakennusinvestointien sekä kone- ja laiteinvestointien heikosta kehityksestä. Kansainvälisen finanssikriisin jälkeisen ajanjakson talouskasvu tulee jäämään näillä näkymin historiallisen heikolle tasolle.

Ensi vuonna talouskasvun arvioidaan laajapohjaistuvan ja piristyvän. Valtiovarainministeriön mukaan vuoden 2015 kasvuksi muodostuu 1,2 prosenttia. Yksityinen kulutus kääntyy ministeriön mukaan hienoiseen kasvuun siitä huolimatta, että kotitalouksien reaalitulot polkevat yhä paikallaan. Yleisen talouskehityksen piristymisen arvioidaan kuitenkin hälventävän kuluttajien kokemaa epävarmuutta. Ennakoitua suhdannekäännettä ajaa eteenpäin erityisesti viennin ja investointien piristyminen. Viennin kasvuksi odotetaan 4 prosenttia.

Kasvuodotukset eri toimialoilla ovat hyvin samankaltaiset, sillä tuotannon odotetaan lisääntyvän niin teollisuudessa, rakentamisessa kuin palveluissakin yhden prosentin paremmalle puolelle.

Talouden piristymisestä huolimatta työmarkkinoiden tilanne on edelleen heikko. Työttömyyden odotetaan pysyvän yhä entisellä, varsin korkealla, tasollaan, eikä työllisyysasteeseenkaan odoteta merkittäviä parannuksia. Kuluttajahintojen arvioidaan nousevan 1,5 prosenttia. Pelkästään kulutusverojen kiristykset nostavat kuluttajahintaindeksiä arviolta noin puoli prosenttiyksikköä vuonna 2015.

Kuntatalouden näkymät

Kuntatalouteen on viime vuosina syntynyt tulojen ja menojen epäsuhta. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate riitti vuonna 2013 niukasti kattamaan poistot mutta ei nettoinvestointeja. Kuntatalouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi 8 prosenttiin.

Kuntatalouden näkymät lähivuosille ovat huolestuttavat. Kuntatalouden tila ei kohene, vaan menojen kasvu uhkaa jatkua tulojen kasvua nopeampana. Kuntatalouden kestävyys turvaaminen edellyttää sekä rakennepoliittisen ohjelman täysimittaista toimeenpanoa että kuntien omia toimia talouden sopeuttamiseksi ja tuottavuuden parantamiseksi.

Talousskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten kuntien veropohjien kasvu arvioidaan vaimeaksi. Useat kunnat nostivat kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosenttejaan vuodelle 2014, ja paine veroprosenttien korotusten jatkumiseen lähivuosina on tuntuva. Valtionavut vähenevät vuonna 2015 mm. peruspalvelujen valtionosuuden leikkaamisen johdosta.

Kuntien toimintamenot kasvavat puolestaan tasaisesti väestön määrän ja ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta. Kustannustason nousun arvioidaan pysyvän maltillisena. Vuonna 2015 talousskasvu alkaa hiljalleen elpyä. Työllisyystilanne pysyy kuitenkin edelleen heikkona. Ansiotason kasvu hidastuu ja kustannuskehitys jatkuu maltillisena. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate heikkenee 1,8 mrd. euroon eikä riitä kattamaan poistoja. Kuntatalouden tuloksesta muodostuu selvästi alijäämäinen.

Kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan 1,8 % vuonna 2015. Laskelmaan ei sisälly oletusta kun-

nallisveroprosenttien korotuksista. Hallitus on päättänyt sekä kuntien verotuloja lisääviä että vähentäviä veroperustemuutoksia, joiden yhteisvaikutuksena kuntien verotulot alenevat vuonna 2015 noin 83 milj. euroa. Valtionosuuksiin tehdään vastaavan suuruinen kompensatio, joten veroperustemuutoksilla ei ole vaikutusta kuntatalouden rahoitusasemaan.

Kiinteistöveron tuottoa lisäävät kiinteistöveron vaihteluvälien korotukset. Arvioitua kiinteistöverotulojen lisäystä vastaava määrä kuitenkin vähennetään kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta.

Käyttötalouden valtionosuudet alenevat 1,7 % vuonna 2015. Osana valtiontalouden sopeutustoimia tehdyt valtionosuuden leikkaukset alentavat valtionosuuksien tasoa yht. 188 milj. euroa. Yhteensä valtionosuuksien ja verotulojen arvioidaan kasvavan 0,8 % vuonna 2015.

Kuntien roolia ja vastuuta pitkäaikaistyöttömien aktivoinnissa korostetaan. Taustalla on vuoden 2006 työmarkkinatuki-uudistus, jossa kuntien maksuosuudeksi päätettiin 50 % työmarkkinatuen kustannuksista, mikäli kunnat eivät aktivoi työttömiä.

Työmarkkinatuen rahoitusvastuun siirron valtiolta kunnille on arvioitu lisäävän kuntien menoja 150 miljoonaa euroa. Samalla valtio säästää vastaavan summan. Tosiasiallisesti kustannukset tulevat olemaan kunnille suurempia.

Kuntien kustannusvastuu laajenee 50 prosenttiin 300 – 499 pv osalta (kokonaan uusi kohderyhmä) ja tämän kustannusvaikutus on TEM:n arvion mukaan 90 miljoonaa euroa. 500 – 999 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta kustannusvastuu säilyisi ennallaan 50 prosentissa.

Nokian kaupungin talouden lähtökohdat ja näköalat

Kaupunginvaltuuston vuoden 2008 joulukuun talousarviokokouksessa aloittamaa Nokian kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa on jatkettu määrätietoisesti niin lautakunnissa kuin kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa. Suunta on ollut kohti tasapainoa, mutta joka vuosi ei kaupunki ole silti voinut välttää velkaantumista.

Vakaan talouden kulmakivi on menojen maltillisuus. Käyttötalousmenojen kasvun tulee olla verorahoitusta vastaavaa ja investointiohjelman tulee olla sellainen, että se voidaan rahoittaa ilman velkamäärän kasvattamista.

Kaupungin talouden päälinjaksi on kehittynyt tavoitetila, jossa käyttötalousmenot pidetään siinä tasossa, että suunnitelmakaudella olevat investoinnit olisivat yhteensä noin 50 miljoonaa euroa, ja ne rahoitettaisiin ilman velkamäärän kasvattamista.

Vuoden 2010 tilinpäätös osoitti kohtuullisen hyvää tulosta, ja velkamäärän kasvu oli saatu taitumaan. Tämä edellytti kuitenkin mm. merkittäviä henkilöstömenosäästöjä.

Vuoden 2011 tilinpäätöksessä velkamäärä pienehti huomattavasti eli 8,3 miljoonaa euroa. Samalla kuitenkin kaupungin kassavaroja vähennettiin 4,6 miljoonalla eurolla. Joka tapauksessa investoinnit pystyttiin rahoittamaan pitkästä aikaa kokonaan tulorahoituksella.

Vuoden 2012 tilinpäätöksessä vuosikate yltyi yli 15 miljoonaan euroon, mutta Häpesuon puhdistamiseen tehty 12,1 miljoonan euron varaus vei tuloksen miinukselle. Investoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella. Lainakanta kasvoi 1,7 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2013 lopussa lainamäärä oli Nokialla 1 546 euroa / asukas, kun se Manner-Suomen kunnissa oli keskimäärin noin 2 540 euroa / asukas.

Taloussuunnitelman 2015 – 2017 mukaan velkamäärä lisääntyisi koko suunnitelmakaudella 28,8 miljoonaa euroa. Siitä Häpesuon puhdistamisen osuus on n. 16,4 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi asukaskohtaisen velkamäärän nousua vuoteen 2017 mennessä 2.419 euroon / asukas nykyisestä 1.600 € / asukas. Tästä Häpesuon osuus on n. 500 € / asukas.

II NOKIAN KAUPUNGIN ONNISTUMISSUUNNITELMA JA SIIHEN TUKEUTUVA TALOUSSUUNNITTELUPROSESSI

Nokian kaupunginvaltuusto aloitti heti vaalikauden alussa talvella 2013 strategiapäivityksen valmistelun. Kevään aikana strategialuonnos muutettiin Nokian kaupungin onnistumissuunnitelmaksi, joka on kaupunginvaltuuston hyväksymä ylimmän tason strateginen asiakirja.

Onnistumissuunnitelma Hyvinvoiva Nokia hyväksyttiin elokuussa 2013. Sen päälinjoina ovat ter-

veyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja taloudellisuus. Onnistumissuunnitelman pohjalta on johdettu koko kaupungin menestystekijät ja johtamisen kohteet sekä toiminnan kuvaus vuonna 2015. Niiden pohjalta kukin palvelukeskus ja tulosalue on määritellyt omat sitovat tavoitteet, joiden tulee tukea suunnitelman toteutusta.

Hyvinvoiva Nokia 2016

Nokian kaupungin onnistumissuunnitelman tavoitteena on asukkaiden hyvinvointi.

Kattavina toimintaperiaatteina ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä taloudellisuus.

Kaupungin kaikkien palvelukeskusten yhteinen tehtävä on luoda puitteet asukkaalle omaehtoiselle terveydelle ja hyvinvointia tukeville valinnoille. Alla olevat tavoitteet konkretisoidaan vuotuisissa talousarvioissa ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätöksissä.

Painopisteet

Tavoitteet

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti.

1. Palveluohjaus ja palveluprosessit tukevat terveyttä ja hyvinvointia
2. Perusterveydenhuoltoa on vahvistettu
3. Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien
4. Monialainen yhteistyö toimii yli palvelukeskusrajojen

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Yrityksiä houkutteleva kaupunki luo hyvät toimintaedellytykset yrittämiselle ja uusille työpaikoille.

1. Nuorten koulutus- ja työelämävalmiuksia on vahvistettu
2. Kaupunki kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä
3. Kaupungin keskusta kehittyy uusilla asumisen ja yrittämisen alueilla
4. Henkilöstön osaamista kehitetään, perustehtävät ovat selkeät ja työhyvinvointi on parantunut

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Yhteisöllisyyttä tukeva kaupunkisuunnittelu on osallistavaa ja avointa.

1. Palvelut edistävät omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan
2. Liikkuminen Nokialla on turvallista ja liikennetkaisu edistävät joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä
3. Ympäristöratkaisut perustuvat kestäväan kehitykseen
4. Kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa arvioidaan päätösten vaikuttavuus asukkaille, yrityksille ja ympäristölle.

Tasapainoinen ja toimiva Nokia

Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa.

1. Luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja asukkaiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt asioiden valmistelussa
2. Vuoropuhelua edistävä viestintä on kohderyhmälähtöistä ja monikanavaista
3. Ennalta-arvioiva valmistelu (EVA-menettely) on otettu käyttöön kaikissa palvelukeskuksissa
4. Kaupunki on sitoutunut kaupunkiseudun kehittämiseen yhteistyötä syventämällä

www.nokiankaupunki.fi



NOKIANKAUPUNKI

Ks. takakansi, isompi kuva.

Strategiasta (onnistumissuunnitelmasta) johdetut menestystekijät ja johtamisen kohteet sekä toiminnan kuvaus vuonna 2015

1. Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Johtamisen kohteet	Toiminnan kuvaus 2015
Asiakaslähtöisen palvelukulttuurin määrätietoinen kehittäminen.	Asiakaspalautteen hallintaa on kehitetty (asiakaspalautejärjestelmän ja raportoinnin avulla) ja vastausajat / reagointi palvelupyyntöihin on nopeutunut. Sähköistä asiointia on kehitetty. Asiakastytyväisyys on parantunut ja sitä mitataan säännöllisesti.
Monialainen yhteistyö eri palvelukeskusten välillä kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.	Palvelutuotannon prosesseja kehitetään hyödyntämällä eri palvelukeskusten asiantuntijuutta. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä vuoden 2015 erityisinä teemoina ovat ravitsemus ja liikunta.

2. Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Johtamisen kohteet	Toiminnan kuvaus 2015
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen ja työllisyyden edistäminen.	Yrittäjämönteisen ilmapiirin lisääminen kaupungin toiminnassa. Työttömien aktivointi koulutus- ja kuntoutusmahdollisuuksien avulla. Mahdollisten kumppanuusratkaisujen hyödyntäminen ja sidosryhmäyhteyksien lisääminen. Markkinoinnin ja viestinnän lisääminen. Kolmenkulman cleantech*) -alueen kehittämissuunnitelma on hyväksytty ja toimenpiteet on aloitettu
Työyhteisön ja organisaation kehittämisen; johtamisen osaamisen kehittäminen; tavoitteena laadukas esimies- ja johtamistyö.	Johtamistehtävissä toimivat ovat osallistuneet valmennukseen, jossa pääteemoina ovat strateginen talouden ja toiminnan johtaminen, työn tehokkuus ja vaikuttavuus sekä työyhteisön keskustelukulttuuri, yhteisöllinen kehittäminen, henkilöstön sitouttaminen ja työhyvinvointi. Yhteinen, organisaatiokulttuurin kehittämistä koskeva koulutusprosessi kaupungin koko henkilöstölle ja luottamushenkilöille on aloitettu.

*) Cleantech ”puhdas teknologia” tarkoittaa tuotteita, palveluita, prosesseja ja teknologioita, jotka ehkäisevät tai vähentävät liiketoiminnan negatiivisia ympäristövaikutuksia.

3. Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Johtamisen kohteet	Toiminnan kuvaus 2015
Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja veto-voimainen.	Keskustan kehittämissuunnitelma on monialaisena yhteistyönä laadittu ja hyväksytty. Toteutetaan erilaisia kampanjoita Nokian pitämiseksi siistinä, jotta voimme olla ylpeitä kauniista ympäristöstämme.

4. Tasapainoinen ja toimiva Nokia

Johtamisen kohteet	Toiminnan kuvaus 2015
Taloudellisen ajattelutavan lisääminen arjessa, asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa, toimintaympäristön muuttamisessa yhä haasteellisemmaksi.	Kaupungin palveluita on tuotteistettu. Kustannustietoisuus (mukaan lukien elinkaarikustannus) on lisääntynyt. Uusia innovatiivisia toimintamalleja ja vaihtoehtoisia ratkaisuja on kehitetty. Talousarvion mittaristoa on tarkistettu. Talouden ja toiminnan raportointia on kehitetty. Päätösehdotukset perustuvat vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointiin sekä lisääntyneeseen vuoropuheluun.
Nokian kaupungin aseman vahvistaminen kaupunkiseudulla.	Nokian kaupunki on aktiivinen vaikuttaja Tampereen kaupunkiseudun kehittämisessä. Vuoropuhelu ja viestintä ovat oleellinen osa kaupungin toimintaa.

Hyvinvoiva Nokia

Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen on kuntalain mukaan kunnan perustehtävä ja siten jatkuvaa toimintaa. Hiljattain uudistuneessa terveydenhuoltolaissa ja parhaillaan valmisteilla olevassa sosiaalihuoltolaissa lakiohjaus keskittyy tähän aiheeseen. Asukkaiden hyvinvointi on myös Nokian onnistumissuunnitelman tavoite ja punainen lanka. Onnistuminen on edellyttänyt ja edellyttää sellaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävien rakenteiden luomista, jotka tekevät sen mahdolliseksi. Mainituilla rakenteilla tarkoitetaan kaikki toimialat kattavaa organisaatiota (hyvinvointiryhmä) ja osaavaa henkilökuntaa (monialainen yhteistyö), poikkihallinnollista toimintaa vahvistavia johtamiskäytäntöjä sekä hyvinvointitietoa tuottavia seuranta- ja raportointijärjestelmiä.

Vetoapua hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden luomiseen Nokian kaupunki on saanut vuonna 2012 alkaneesta Terveempi Pohjois-Suomi 2 – ja sen Pirkanmaan osahankkeesta. Maakunnallinen hanke päättyi vuoden 2014 kesäkuussa, mutta työ jatkuu, koska hyvinvoinnin edistäminen on koko kaupungin yhteinen asia – päämäärä, josta kaupunginvaltuusto on kunnan ylimpänä päätösvaltaa käyttävänä tahona päättänyt.

Hyvinvointiryhmän ja kaupunginjohtajan johtoryhmän yhteistyö terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on vakiintunut. Myös hyvinvointitietoa tuottavien seuranta- ja raportointijärjestelmien kehittäminen on edistynyt: sähköinen hyvinvointikertomus on työkaluna tullut tutuksi ja perinteisestä talousarviokirjasta on yhä enemmän tulossa hyvinvointisuunnitelma ja tilinpäätöksestä hyvinvointitilinpäätös. Käytännössä tämä tarkoittaa hyvinvointikysymysten nostamista perinteisten talouskysymysten rinnalle niin talousarvio- kuin tilinpäätösprosesseissa. Asiat eivät ole olleet irrallaan aikaisemminkaan, mutta asettamalla talous- ja hyvinvointimittarit rinnakkain tehdään hyvinvointityö selvemmin näkyväksi ja sitä kautta lisääntyy myös tietoisuus hyvinvointia edistävien valintojen kustannusvaikuttavuudesta.

Vuoden 2015 aikana on tarkoitus edelleen kehittää monialaista yhteistyötä ja ennalta-arvioivaa suunnittelu- ja valmistelukulttuuria, jotka ovat hyvinvoinnin edistämisen keskeisiä osia. Tämä edellyttää aitoa, poikkihallinnollista yhteistoimintaa. Lautakunnat osallistuvat aktiivisesti tämän yhteistoiminnan linjaamiseen ja kehittämiseen.

III TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA

1. Talousarvion ja taloussuunnitelman erityisperustelut

Tuloarviot

Verotulojen kehityksen arvioinnissa on hyödynnetty Kuntaliiton kuntakohtaista veroennustekihikkoa. Kunnallisverot eivät juurikaan kasvaneet vuosina 2009 - 2010, mutta tuon taantuman jälkeen kunnallisveron tilitykset ovat kasvaneet 4 - 8 % vuodessa. Muutos kehitykseen tulee tänä vuonna, kun kunnallisverotuottojen arvioidaan vähenevän noin 1,5 %. Suunnitelmavuosina kasvun arvioidaan palaavan 2 - 4 % vuosikasvulle.

Kehityksen arviointi on ollut viimeiset viisi vuotta erittäin vaikeaa. Vuosien 2008 - 2010 talouden taantuma tuntui Nokialla huomattavasti voimakkaammin kuin naapurikunnissa. Kunnallisveron tilitykset pienenivät reaalisestikin huolimatta veronkorotuksista. Vuosina 2011 - 2013 on kunnallisveron tuotto ollut taas kasvussa, osin jopa paremmassa kuin seudun muissa kunnissa. Nyt uusi taantuma on jälleen laskenut niin valtakunnallisia kuin kuntakohtaisia arvioita.

Ensi vuoden ja koko suunnitelmakauden verotulot on laitettu tuloslaskelmaan Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekihikon mukaisina kiinteistö- ja yhteisöverojen osalta. Kunnallisveron kertymä on arvioitu talousarvioon varovaisesti, ennustekihikkoa alhaisemmaksi.

Yhteisöverojen kehitys kulkee noin kahden vuoden viiveellä, koska kuntien väliset jako-osuudet lasketaan vahvistettujen verotusten keskiarvoista. Niinpä yhteisöveron kehitys olikin todella huono vuosina 2011 ja 2012. Vielä vuonna 2007 Nokian kaupunki sai yhteisöveroja yli kahdeksan miljoonaa euroa. Vuonna 2012 yhteisöveron tuotto oli laskenut 2,8 miljoonaan euroon. Kehityssuunta muuttui vuonna 2013, jolloin yhteisöverot nousivat 46,5 % eli 4,1 miljoonaan euroon. Kasvu jatkuu voimakkaana vielä vuonna 2014 aina 6,3 miljoonaan euroon. Vuonna 2015 kasvun arvioidaan pysähtyvän, jolloin yhteisöveron tuotto olisi sama 6,3 miljoonaa euroa, vaikka kuntien jako-osuus noussee 1,81 % kompensoimaan työmarkkinatuen rahoitusvastuuta. Vuonna 2016 valtion ja kuntien välistä jako-osuutta muutetaan taas niin, että kuntien osuus yhteisöveroista tulee laskemaan.

Nokian yhteisöverojen arvioidaan olevan 5,6 miljoonaa euroa vuonna 2016 ja 6 miljoonaa euroa vuonna 2017.

Kiinteistöveron vuosittainen kasvu on viime vuosina hidastunut rakentamisen vähentyessä. Kuitenkin sen merkitys vuosien 2012 ja 2013 aikana on ollut huomattavasti suurempi kuin yhteisöveron tuoton. Kiinteistöveron tuottoa nostaa myös verotusarvojen tarkistaminen. Vuonna 2014 arvioidaan kiinteistöverojen tuoton kasvavan vielä 7,9 %.

Kaupunginvaltuusto on 10.11.2014 päättänyt, että talousarviovuonna 2015 kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2014 tasolla. Tässä talousarviossa ja -suunnitelmassa kunnallisverotulo myös taloussuunnitelmavuosien 2016 ja 2017 osalta on arvioitu nykyistä veroprosenttia (19,75) käyttäen. Kiinteistöveron tuoton ei ennusteta kasvavan lainkaan vuonna 2015, jääden 7,2 miljoonaan euroon. Taloussuunnitelmavuosien 2016 ja 2017 osalta kiinteistöverotulo on arvioitu ottaen huomioon seuraavat veronkorotukset: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 (nyk. 0,90), vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,46 (nyk. 0,41) ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,10 (nyk. 1,00).

Valtio jatkaa myös ensi vuonna valtionosuusleikkauksia. Nokian kaupungin valtionosuudet laskevat 2,8 %. Aikaisempina vuosina vuotuinen kasvu on ollut noin kymmenen prosentin tasoa, mutta jo vuonna 2014 valtionosuudet kääntyivät laskuun ja tulevat olemaan noin 0,7 % vähemmän kuin vuonna 2013.

Käyttötaloustulot laskevat n. 2,7 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna, johtuen vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisestä. Kun katsotaan vain muiden tulosaluiden käyttötaloustuloja, nousevat ne yhteensä 5,5 %. Maksutuloissa muutokset ovat enimmäkseen kysynnän muutoksen aiheuttamia. Lisäksi tulokertymää pyritään kasvattamaan aktiivisella tonttimarkkinoinnilla sekä kaavoitus- ja rakentamistoiminnalla yhteensä noin 1,3 miljoonan euron verran.

Menoarviot

Kaupunginhallitus antoi keväällä lautakuntien ulkoisille menoille raamin. Raami osoittautui varsin tiukaksi, sillä ainoastaan pienet palvelukeskukset, hallintokeskus ja vapaa-aikakeskus, pääsivät raamiin. Keväistä raamia korjattiin syyskuussa.

Kun vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen vaikutus poistetaan vuoden 2014 tuloslaskelmasta, on ulkoisten nettomenojen kasvu noin 1,0 %. Kasvua voidaan pitää kohtuullisena, sillä niin sanottuina tiukkoina vuosina 2009 ja 2010 kasvu oli alle 3,5 %.

Kaupunginhallituksen alaisten tulosalueiden ulkoiset nettomenot vähenevät 4,4 %.

Perusturvalautakunnan ulkoiset nettomenot kasvavat 0,7 % (vuonna 2014: 4,1 %). Ylivoimaisesti suurin kasvu lautakunnan alaisissa tulosalueissa on perhepalveluissa (15,8 % eli 1,6 miljoonaa euroa).

Kasvatus- ja opetuslautakunnan ulkoiset nettomenot kasvavat 2,4 % (vuonna 2014: 2,5 %). Suurin prosentuaalinen kasvu (17,9 %) on hallinnon tulosalueella, jossa henkilöstömenot kasvavat huomattavasti vuoden 2014 arviosta. Euromääräisesti suurin kasvu on perusopetuksen tulosalueella (n. 1,0 miljoonaa euroa), jonka suurin vai-

kuttava tekijä on Kaiharin koulun siirtyminen Nokian kaupungin ylläpidettäväksi.

Vapaa-aikalautakunnan ulkoiset nettomenot vähenevät 2,0 %. Suurin vähennys on liikuntatoimessa (- 4,1 %).

Teknisen keskuksen ulkoiset nettomenot kasvavat 9,5 %:lla, vaikka käyttötalousmenot kasvavat noin 1,6 %. Menojen kasvun syynä on ulkoisten vuokramenojen kasvu. Vuokramenojen kasvun syynä on pääasiassa Kaiharin koulun siirtyminen Nokian kaupungin ylläpidettäväksi sekä kalustoinvestointien siirtäminen leasingrahoitteisiksi. Kun poistetaan vesihuoltolaitoksen tulosalue vuoden 2014 talousarviosta, on teknisen keskuksen ulkoisten nettomenojen kasvu 2,6 %.

Henkilöstömenot kasvavat koko kaupungin käyttötaloudessa 1,4 % (vuonna 2014: 1,4 %). Raamia laadittaessa tavoitteena oli vain 0,4 % kasvu.

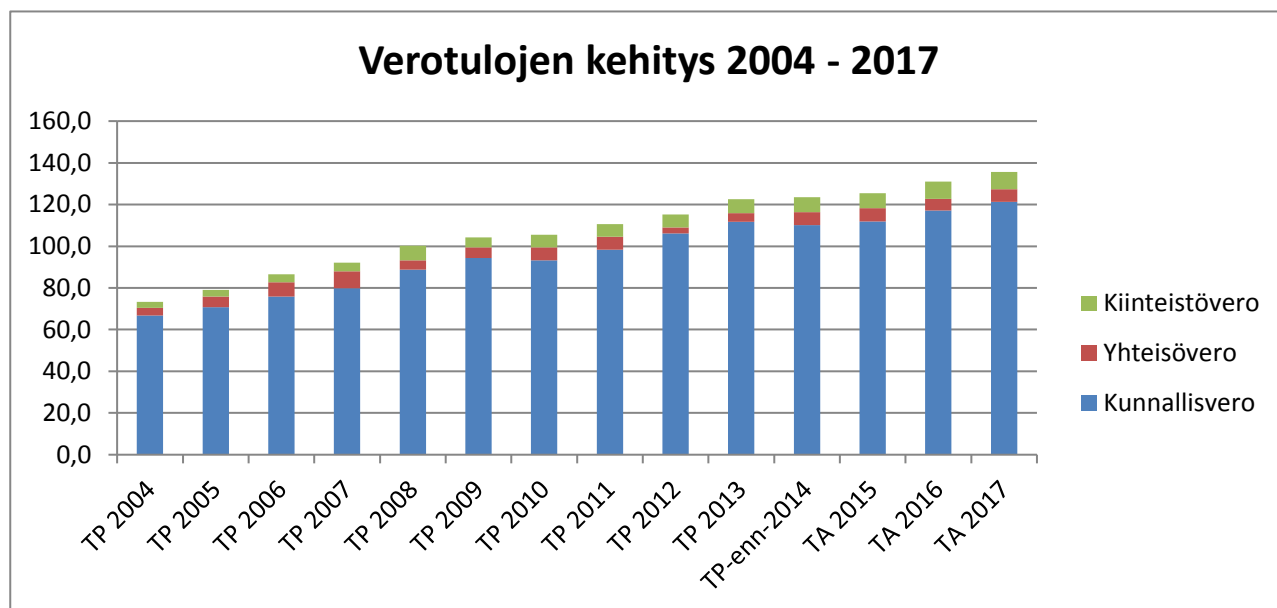
Palvelujen ostoissa on 2,4 % vähennys vuoden 2014 talousarvioon verrattuna.

Suunnitelmavuosien meno- ja tulokohtia on korotettu yhdellä prosentilla vuosittain sekä huomioitu toiminnallisena lisäyksenä Harjuniityn koulun 1. ja 2. -vaiheen valmistuminen ja käyttöönotto suunnitelmakaudella.

Arvioitu verotulo 2012-2017

1 000 €

TILIVUOSI	TP-2012	TP-2013 -enn-2014	TA-2015	TS-2016	TS-2017	
Verolaji						
Kunnallisvero	106 158	111 837	110 111	111 949	117 200	121 345
Muutos %	7,8	5,3	-1,5	1,7	4,7	3,5
Osuus yhteisöveron tuot.	2 832	4 149	6 267	6 325	5 593	5 981
Muutos %	-53,3	46,5	51	0,9	-11,6	6,9
Kiinteistövero	6 175	6 686	7 134	7 164	8 364	8 364
Muutos %	2	8,3	7,9	0,4	16,8	0,0
VEROTULO yht.	115 166	122 672	123 512	125 438	131 157	135 690
Muutos %	4,2	6,5	0,7	1,6	4,6	3,5



2. Lopputulos numeroina

Kaupunginhallitus antoi lautakunnille keväällä 2014 taloudelliset tavoitteet vuoden 2015 talousarvion laatimiseksi. Laskelman lähtökohtana oli vuosikatteen saaminen sille tasolle, että kaupunki voisi investoida 15 miljoonalla eurolla ja kaupunki velkaantuisi 4 – 5 miljoonaa euroa. Lisäksi Häpesuon puhdistaminen olisi tehtävä lainarahoituksella.

Raamiin eivät kuitenkaan päässeet kuin vapaa-aikalautakunnan tulosalueet. Raamia tarkistettiin syksyllä 2014 ja tarkistetun raamin saavutti kaikki muut paitsi kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiset tulosalueet. Kaupunginjohtaja muutti teknisen lautakunnan talousarviota siten, että Tottijärvi – Sarkolan vesihuoltoavustus palautettiin lautakunnan talousarvioon ja muutos tasapainotettiin tuloja lisäämällä ja vähentämällä alueiden kunnossapidon määrärahoja. Kokouksessaan 10.11.2014 kaupunginhallitus päätti luopua Tottijärvi-Sarkolan vesihuoltoavustuksen myöntämisestä koskevasta esityksestä.

Investointipaketti oli teknisen lautakunnan esityksessä raamin mukainen. Kaupunginhallituksen hyväksymässä, kaupunginjohtajan muutetussa ehdotuksessa raamin ylitys on 1 749 000 euroa.

Verotulot arvioitiin lopullisessa talousarviossa vähäisemmiksi kuin alkuperäisessä raamilaskelmassa. Valtionosuudet eivät vähenekään alkuperäisen ennusteen mukaisesti vaan vähemmän ja lisäksi Kaiharin koulun aloituksen arvioidaan tuovan n. 0,6 miljoonaa euroa lisää valtionosuutta.

Yllä olevista syistä kaupunki joutuu lisäämään velkamääräänsä noin 5,6 miljoonalla eurolla. Kun Häpesuon puhdistaminen sai ympäristöluvan, otetaan siihen lisäksi 10 miljoonan euron laina vuoden 2015 talousarviossa sekä 6,4 miljoonaa euroa lainaa vuonna 2016.

Käyttötalouden ulkoisten nettomenojen kasvua ei pystytty hillitsemään raamin edellyttämään 0,5 % kasvuun vaan se on 1,7 %. Kunnallisverot ja valtionosuudet eivät enää kasva samaan tapaan kuin ennen, joten suunnitelmavuosina menojen hillitseminen on edelleen tavoitteena. Rakenteellisia muutoksia sekä innovatiivisia toimia on suunnitelmavuosina 2016 – 2017 edelleen systemaattisesti kehitettävä.

Vuosikate on 10,4 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan investointimenoja, mutta se riittää poistojen rahoittamiseen.

Tuloslaskelma näyttää 533 766 euron ylijäämää. Tulos on noin 3,9 miljoonaa euroa huonompi kuin vuoden 2014 alkuperäisessä talousarviossa ja 2,0 miljoonaa euroa huonompi kuin vuoden 2014 muutetussa talousarviossa.

Taloussuunnitelman mukaan velkamäärä lisääntyisi koko suunnitelmakaudella 28,8 miljoonaa euroa, ja siitä Häpesuon osuus on 16,4 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi asukaskohtaisen velkamäärän nousua vuoteen 2017 mennessä 2.419 € / asukas nykyisestä 1.600 € / asukas. Tästä Häpesuon merkitys on n. 500 € / asukas.

3. Kaupunkikonsernin omistajapoliittiset tavoitteet vuodelle 2015

Nokian Vesi Oy

Kaupunginvaltuusto päätti 17.6.2013, että Nokian vesihuoltolaitoksesta tehdään osakeyhtiö. Yhtiö on 100 %:sesti Nokian kaupungin omistama. Osakeyhtiö otti hoidettavakseen Nokian vesihuollon 1.5.2014.

Nokian Vesi Oy huolehtii vesihuollosta Nokian kaupungin määräämällä toiminta-alueella siten, että talousvesi täyttää terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset ja vesistöön johdettava puhdistettu jätevesi täyttää lupamääräysten vaatimukset.

Yhtiön suuret investoinnit, kuten jäteveden puhdistusratkaisu ja vesihuollon siirtolinja Siuro - Nokian keskusta rasittavat jo huomattavasti vuoden 2015 taloutta, mikä aiheuttaa taksojen korotuspaineita.

Nokian kaupunki on mukana Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitystyössä. Puhtaan veden osalta tämä yhteistyö on Nokialle elintärkeä, koska omat vesivarat eivät riitä siihen, että Nokian Vesi Oy pystyisi tulevaisuudessa toimittamaan toiminta-alueelle laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Nokian Vesi Oy:n mielestä seudullista vesihuoltoyhteistyötä pitäisi entisestään kehittää.

Laskuttamattoman jäteveden eli viemäriverkoston vuotovesimäärän osuus on kohtuuttoman suuri. Vuonna 2015 pitää saada valmiiksi tehtyihin vuotovesiselvityksiin nojautuen yksityiskohmainen pitkän aikavälin viemäriverkoston saneerausohjelma.

Uudisrakennuskohteista mittavin tulee olemaan Nokian kaupungin infran kanssa yhteistyössä toteutettava Harjuniityn uuden kaava-alueen rakentamisen ensimmäinen vaihe.

Keskeinen, vuodelle 2015 liittyvä omistajapoliittinen tavoite on jätevedenpuhdistamoa koskeva investointipäätös ja sen toteuttamisen välitön käynnistys, yhteistyössä Nokian kaupunginvaltuuston kanssa.

Kiint.Oy Nokian Vuokratodit

Kaupungin omistusosuus kiinteistöyhtiöstä on 100 %.

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on tarjota monipuolisia vuokra-asuntomahdollisuuksia nokialaisille asukkaille sekä huolehtia omistamansa kiinteistömässän kunnosta ja arvosta.

Kaupunki ja yhtiö ovat aloittaneet syksyllä 2011 suunnittelun Poutuntien alueen kehittämistä. Kaupungin ja yhtiön välillä on valmisteltu esisopimus, jonka mukaan kaupunki laatii ja hyväksyy uuden asemakaavan, jonka alueella vuokratut kiinteistöt 536-1-22-1, -2, -3 ja -4 sijaitsevat. Kaavamuutoksella haetaan merkittävää rakennusoiden kasvua. Esisopimuksen mukaan kaavotuksella pyritään turvaamaan Nokian vuokratodille vuokratalon rakennuspaikka ja yhtiö luovuttaa kaupungille edellä mainittujen kerrostalojen omistus- ja hallintaoikeudet, ja kiinteistöjä koskevat osapuolten väliset vuokrasopimukset puretaan. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt esisopimuksen 25.8.2014 § 82.

Yhtiön muut tavoitteet ovat:

- käyttöaste 96,7 %
- sijoitetun pääoman tuotto 5,92 %
- vaihtuvuus 22 %

Lisäksi tavoitteena on, että kaupunki yhdessä Nokian Vuokratodit Oy:n kanssa laatii asuntopoliittisen ohjelman. Ohjelman tarkoituksena on osaltaan vastata mm. MAL-aiesopimuksen vuokra-asumista koskeviin tavoitteisiin.

Verte Oy

Verte Oy:n omistus on: Nokian kaupunki 59,46 %, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 21,62 % ja Tampereen kaupunki 18,92 %.

Yhtiön toimialana on kiinteistökehittämiseen, uusiutuvaan energiaan sekä työllisyyden hoitoon liittyvä liike- ja palvelutoiminta.

Verte Oy:n liiketoiminnan tavoitteena on vaikuttaa ja tukea omalla toiminnallaan Tampereen seudun alueellista kehittymistä ja työpaikkojen ja yritysten kehittymistä.

Kaupunginhallitus on 24.10.2011, päättäessään elinkeinopoliittisesta työnjaosta, antanut Vertelle koordinoitavastuun Pitkäniemen ja Kolmenkulman alueiden kehittämisestä. Verte Oy:n vetämien hankeryhmien tulee laatia kummankin alueen osalta kokonaisvaltainen suunnitelma niiden kehittämisestä ja toteuttamisesta.

Toimenpiteinä tämä tarkoittaa Pitkäniemen ja Kolmenkulman alueita koskevien kehittämissuunnitelmien valmistelua, yhteistyökumppaneiden hakua yhteistyössä elinkeinopalveluiden ja tekni-

sen keskuksen kanssa, alueiden kehittämiseen liittyvän aineiston kokoamista ja huomioon ottamista alueiden kehittämistyössä sekä erikseen sovittavien asiantuntijapalveluiden tuottamista.

Kehittämissuunnitelmien toteuttamisen edellyttämät määrärahat käsitellään Nokian kaupungin organisaatioissa normaalin taloussuunnitteluprosessin mukaisesti.

Verte Oy osallistuu työllisyyspalveluiden järjestämiseen kaupungin tilausten mukaisesti.

4.1. Talousarvion sitovuus

Valtuustoon nähden sitovia ovat:

Strategiaosassa:

Johtamisen kohteet ja toiminnan kuvaus vuonna 2015.

Käyttötaloudessa:

Talousarviokirjassa on jaoteltu tulosalueiden tekstiosat valtuustoon nähden informatiivisiin ja sitoviin osiin.

Sitovia tekstiosia ovat sekä palvelukeskusten yhteiset että kunkin tulosalueen sitovat tavoitteet, merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015 sekä tulosalueen vakanssimuutokset. Informatiivisia kappaleita ovat strategian toteuttaminen, palvelusuunnitelma 2015, taloussuunnitelma 2015 – 2017, sekä tunnuslukutaulukoiden suoritteet ja mittarit.

Kaupunginhallituksella on hallintosäännön mukaan oikeus perustaa vakansseja määrärahojen puitteissa.

Tulosalueittain määrärahat ja tuloarviot ovat nettositovia ulkoisten erien osalta eli sitova taso on ulkoinen toimintakate. Poikkeuksena on Maankäytön tulosalue, jossa sitova erä on ainoastaan toimintamenojen yhteissumma, koska maanmyyntitulojen arviointi talousarviovaiheessa on vaikeata.

Kaupunginhallituksella on oikeus siirtää määrärahaa toimielimen sisällä tulosalueelta toiselle, mikäli toimielimen kokonaismääräraha ei ylitä.

Lautakunnilla on velvoite järjestää toiminta talousarvioon sisältyvän ohjauksen mukaisesti. Siltä

osin kun toimintaa ei ole talousarvion perusteluilla tai tavoitteilla ja keinoilla ohjattu, lautakunnilla on oikeus järjestää toiminta päättämällä tavalla, kuitenkin koko kaupungin tasolla vahvistettuja yhteisiä henkilöstö-, hankinta- ja muita toimintapolitiikoita noudattaen.

Käyttötalousoosassa on tulosalueittain merkitty kunkin tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen viranhaltija.

Investoinneissa:

Investoinnit sitovat hankkeina (eli jokainen mainittu investointikohde tulee toteuttaa), mutta määrärahat ovat sitovia hankeryhmittäin (tilatekniikan investoinnit, infrainvestoinnit, maa- ja vesialueet, irtain käyttöomaisuus, koneet ja kalusto sekä sijoitukset).

Lautakunnalla (ja osaltaan kaupunginhallituksella) on siis oikeus siirtää määrärahaa hankeryhmän sisällä investointikohteelta toiselle, mikäli kaikkien investointikohteiden tulee toteutettua. Uusia hankkeita ei ole oikeus aloittaa ilman valtuuston päätöstä.

Rahoituksessa:

- Tuloslaskelmasta verotuloarvio, valtionosuustuloarvio, korko- ja muut rahoituskulut.
- Rahoituslaskelmasta pitkäaikaisten lainojen lisäys (enimmäismäärä).

Sitovuus tarkoittaa velvoitetta sopeuttaa toiminta sitovan määräyksen mukaisesti. Mikäli tämä on jostain syystä mahdotonta, asia tulee saattaa valtuuston käsiteltäväksi niin ajoissa, että val-

tuustolla on mahdollisuus tehdä asiasta talousarviovuoden aikana todellinen päätös aina kun

- toimintakate ei ole toteutumassa
- toiminnan sitova tavoite uhkaa jäädä saavuttamatta

- merkittävä toiminnallinen muutos ei toteudu
- vakanssimuutokset eivät toteudu

Tarkempia ohjeita talousarvion toteuttamisesta ja ohjauksesta antaa kaupunginhallitus talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

4.2. Talouden tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä suunnitelmakaudella 2015 – 2017

Kullekin palvelukeskukselle ja niiden tulosalueille annetut erityistavoitteet ja määrärahavaraukset ovat sitovia, siten kuin talousarvion sitovuudesta on määrätty. Vuosikatteen parantamiseen tähtäävät, talouden tasapainottamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat kaikille palvelukeskuksille yhteisiä. Palvelukeskusten onnistumista arvioidaan siten myös tässä annettujen yhteisten tavoitteiden saavuttamisen kautta.

1. Henkilöstökustannusten rakenteellinen alentamishjelma

Kaupungin talousarviossa palkat ja palkkiot ovat noin 71 milj. euroa. Muiden henkilöstökustannusten osuus on noin 21 milj. euroa. Henkilöstökustannusten osuus yhteensä koko kaupungin toimintakuluista on 49,5 %.

Henkilöstökulujen kasvu talousarvioehdotuksessa 2015 suhteessa vuoden 2014 talousarvioon on 1,4 %. Palkkojen ja palkkioiden vastaava kasvu on 1,4 %. Kaupunginhallituksen antaman raamin mukaan henkilöstökustannusten kasvu olisi saanut olla 0,4 %. Raamiin pääseminen edellyttäisi henkilöstökustannusten karsimista hallintokuntien ehdotuksista noin 700 000 eurolla.

Henkilöstökustannuksissa 1 % -yksikön säästö parantaa tulosta 920 000 euroa. Tämän suuruisen säästö vähentää henkilöstökustannusten suhteellista osuutta kaikista toimintakuluista 0,25 % -yksikköä, jos muut kustannukset pysyvät ennallaan.

Kunnallisen Työmarkkinalaitoksen mukaan kuntien keskipalkka on noin 3 000 euroa / kk.

Työn tuloksellisuuden lisääminen

Henkilöstökustannusten rakenteellinen alentaminen edellyttää työn tuloksellisuuden kehittämistä.

Työn tuloksellisuutta (tuottavuutta) kehittämällä voidaan edelleenkin tarjota kaupunkilaisille heidän tarvitsemiaan laadukkaita palveluita.

Henkilöstökustannusten osuus koko kaupungin toimintamenoista on siis hieman alle 50 %. Osuus vaihtelee kuitenkin paljon yksiköittäin. Erityisesti perusturvan sekä kasvatus- ja opetuskeskuksen tulosalueilla monilla kustannuspaikoilla henkilöstökustannusten osuus on noin 90 % ulkoisista menoista.

Kustannukset syntyvät palveluprosesseissa. Palveluprosesseja on mahdollista uudistaa ja tehostaa asiakaslähtöisesti sitouttaen henkilökuntaa uudistuksiin. Lautakuntien talousarvioesityksiinsään esittämät tavoitteet toiminnan tuloksellisuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi eivät ole riittäviä.

Tuloksellisuuden / tehokkuuden parantamista voidaan tavoitella esim. keskittymällä perustyöhön, vähentämällä prosesseihin liittyviä epäselvyyksiä, hyödyntämällä uusia teknologioita, lisäämällä välitöntä työaikaa asiakastyössä jne. Kunnallisessa palvelutuotannossa tehokkuuden ja tuloksellisuuden lisäksi vaikuttavuudella on suuri merkitys. Vaikuttavuudella tarkoitetaan (tavoiteltuja) muutoksia, joita tuotetuilla palveluilla saadaan aikaan asiakkaissa. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi oppiminen koulutuspalveluissa tai potilaan paraneminen lääkäripalveluissa.

EDELLYTYS: Valtuusto hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä kaikille palvelukeskuksille ja tulosalueille sitovat tavoitteet. Talousarvion käyttösuunnitelman hyväksyy ao. lautakunta (ja kaupunginhallitus sen alaisten tulosalueiden osalta). Kaikille tulosalueille on määriteltävä käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä työn tuloksellisuutta ja tehokkuutta kuvaavia

tunnuslukuja sekä tavoitteita niiden parantamiseksi vv. 2015 – 2017.

Hyödynnetään luonnollinen poistuma alhaisemman henkilöstömitoitustason saavuttamiseksi.

Vuotuinen vakinaiseen henkilöstöön kohdistuva luonnollinen poistuma (eläköityminen tai siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen) on noin 100 henkilöä/vuosi koko kaupungin tasolla. Tämän lisäksi kaupungilla on mahdollisuus saada henkilöstökustannuksissa säästöratkaisuja aikaiseksi ilman YT – prosesseja vähentämällä määräaikaisia ja/tai sijaisia.

30.9.2014 tilanteen mukaan Nokian kaupungin palveluksessa oli:

- Määräaikaisia (ei-sijainen) 333 työntekijää (joista 225 on Pirkan opiston tuntiopettajia)
- Sijaisia 284 työntekijää
- Työllistettyjä (sis. oppisopimuksessa olevat) 33 työntekijää
- Vakinaisia työntekijöitä 1675 työntekijää
- Yhteensä 2325 henkilöä

TAVOITE: Työtä kehittämällä ja työn tuloksellisuutta lisäämällä saavutetaan 1,5 % säästö henkilöstökustannuksissa vv. 2015 - 2017, mikä tarkoittaa noin 1,4 milj. euron vuosisäästöä suunnittelu-kauden päätyttyä. Yksittäisen vuoden osalta säästötavoite verrattuna edelliseen vuoteen on keskimäärin 0,5 % -yksikköä eli 0,46 milj. euroa kunakin vuonna.

Henkilöstökustannusten alentamistavoitteeseen pääsy edellyttää sen lisäksi mitä edellä on todettu, että

1. palvelukeskuksilla on palvelutarpeisiin perustuva lautakuntien hyväksymä henkilöstösuunnitelma vuonna 2015 sisältäen tulevan henkilöstön osamistarpeiden kartoituksen. Henkilöstösuunnitelma ja osaamiskartoitus ovat työkaluja henkilöstöresurssien ennakointiin. Henkilöstösuunnitelman tulee olla käytettävissä seuraavaa talousarviota laadittaessa.
2. sairauspoissaoloja saadaan vähennettyä. Osana organisaatiokulttuurin kehittämistä laaditaan työyhteisölle yhteinen ymmärrys hyvästä työsuorituksesta. Samalla selkiytetään tavoitteita poissaoloihin liittyen ja lisätään yhteistyötä työter-

veyshuollon kanssa. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisyksi ja niistä johtuvien poissaolojen vähentämiseksi avataan työergonomian parantamiseen liittyvä hankekokonaisuus kohdistuen toimenpiteet ainakin aluksi fyysisesti raskaaseen työhön kuten hoitoala sekä ravitsemus- ja siivousala. Pyritään saamaan ulkopuolista rahoitusta hankkeen kehittämiseen ja kustannuksiin. Hanke voidaan toteuttaa myös esim. kehyskuntien yhteistoimintana.

Nokian kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot ovat olleet yhteensä n. 27 000 työpäivää. Tämä tarkoittaa laskennallisesti yli 100 henkilötyövuoden menetystä.

Suunnitelmakauden päätyttyä tavoitteena on ¼ osan väheneminen sairauspoissaolojen nykytasosta.

3. työaikoja tarkistetaan. Henkilöstön työajat tarkistetaan vastaamaan työtehtävän edellyttämää työaikajärjestelyä.
4. henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia edistetään. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää henkilöstön osallistamista ja vaikutusmahdollisuuksia omaan työhönsä ja sen kehittämiseen. Tehostetaan / selkeytetään yhteistyömuotoja yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa siten, että henkilöstön vaikuttaminen työhön paranee ja nopeutuu.
5. hyvistä työn tuloksista palkitaan. Henkilöstön työn tuloksellisuuden kehittämiseksi on luotava myös kannustavia elementtejä. Laajennetaan tulospalkkio- ja / tai suoritepalkkiokäytäntöjä. Esimerkiksi mitoitukseltaan vajaalukuisena toimiva tiimi saa hoitaessaan sovitut suoritteet osan säästyneistä palkoista tulospalkkiona tai henkilöstön yhteisenä kehittämisrahana käyttöön.
6. toteutetaan tarvittavia organisatorisia uudistuksia osana johtamisjärjestelmän kehittämistä. Organisaatiomuutoksilla tavoitellaan esim.: sitoutumista ja resursseja kehittämistyöhön, organisaation hierarkiatasojen madaltamista, vallan ja vastuun selkiyttämistä, tarkoituksenmukaisia päätösvallan rajoja, keskittymistä asiakastyöhön / perustyöhön jne.

2. Kehittämishankkeisiin budjetoiminen

Käynnistetään toiminnan kehittämiseen liittyviä hankkeita (kehittämishanke). Mikäli kehittämishanke on tuloa tuottava tai tehostuneen toiminnan kautta kustannuksia pienentävä, on se kirjattavissa investoinniksi. Kustannukset rasittavat tällöin poistojen kautta vuosikatetta. Kehittämishankkeet poistetaan taseeseen aktivoitaessa kunnallisen kirjanpitolautakunnan suosituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan 2 vuodessa.

Koska käynnistettävien kehittämishankkeiden mahdollisesta taseeseen aktivoimisesta ei voida etukäteen olla varmoja, on syytä varautua kehittämishankkeista aiheutuviin kustannuksiin talousarvion käyttötalousosassa. Hallintokunnat eivät ole erikseen budjetoineet kehittämishankkeisiin määrärahoja eli kehittämistyötä tehdään tavanmukaisilla taloudellisilla resursseilla.

Kehittämishankkeisiin voidaan budjetoida määrärahoja myös kaupunginhallituksen tulosalueelle. Hallintokunnilla on tällöin mahdollisuus sisäisesti hakea rahoitusta perustelemiinsa kehittämiskohteisiin. Kehittämishankkeisiin varattavan määrärahan budjetoiminen kaupunginhallituksen tulosalueelle on perusteltu sen johdosta, että kaupunginhallitus tällöin päättää koko organisaatiota koskevasta, talousarviovuonna käynnistettävistä kehittämishankkeista.

Varataan 150 000 euron suuruinen määräraha kaupunginhallituksen / luottamustoimen tulosalueelle koko kaupunkiorganisaatiota koskevien kehittämishankkeiden tekemiseen.

HANKE 1: Tehdään kehittämisselvitys keskusvarikon logistiikan ja erityisesti kaupungin palvelukeskuksissa tarvittavien materiaalien toimitusketjun tehostamismahdollisuuksista. Kehittämishankkeessa käytetään myös ulkopuolista asiantuntemusta. Ennen kehittämishankkeen toimenpidesuosituksen käsittelyä varikon tulosalue ei voi päättää talousarvioon sisällytetyn, keskusvaraston käyttöön tarkoitetun ohjelmiston tai kaluston hankinnasta.

HANKE 2: Toteutetaan hankeselvitys siirtymisestä laaja-alaisesti irtaimen käyttöomaisuuden leasingrahoitukseen. Ks. kohta ”taseen keventäminen”. Selvitys tehdään omana työnä.

HANKE 3: Tehdään erillinen kehittämisselvitys kasvat- ja opetuskeskuksen palveluiden järjestämisestä ja kustannuksista sekä johtamisjärjes-

telmästä erilaisilla rakenteellisilla vaihtoehtoilla. Kehittämishankkeessa käytetään myös ulkopuolista asiantuntemusta. Linjaratkaisusta päättää kaupunginvaltuusto siten, että lautakunnalla on linjaukset käytettävissä vuoden 2016 talousarvion valmistelussa.

HANKE 4: Toteutetaan projekti RAKI – rekisterin (rakennetun kiinteistön rekisteri) ajantasaisuuden tarkistamiseksi. Määrärahavaraus on budjetissa esitetty suoraan rakennus- ja ympäristölautakunnalle. Projektilla varmistetaan kaupungille sille kuuluva oikea kiinteistöveron tuotto.

HANKE 5: Kaupunkikonsernin omistajapoliittisena tavoitteena vuodelle 2015 Verte Oy:n osalta on todettu, että yhtiö toimii Pitkänien ja Kolmenkulman alueita koskevassa kehittämistyössä yhdessä kaupungin elinkeinopalveluiden ja teknisen keskuksen kanssa. Verte Oy:n kanssa tehdään kehityssopimus, minkä mukaisesti yhtiö tulostavoitteellisesti osallistuu yritysten hankintaan ja yritystonttien myyntiin Nokialle. Määrärahavaraus 50 000 euroa.

MUUT MAHDOLLISET HANKKEET: Kaupunginhallituksen päätöksillä. Lisäksi palvelukeskuksilla on omia kehittämishankkeita.

TAVOITE: Kuntien toiminnassa kustannuksia kohdentuu paljon korjaaviin toimenpiteisiin. Nokian kaupungin talousarviossa vuodelle 2015 on erityisesti perusturvan palvelualueella uusia vakansseja kohdistettu ennaltaehkäiseviin palveluihin kuten perhetyöhön. Ennaltaehkäisevällä työllä voidaan vaikuttaa korjaavien kustannusten hallintaan pitkällä tähtäimellä. Vuoden 2015 aikana selvitetään mahdollisuudet väestötasoisien (esim. EU – rahoitteisen) tutkimus-/kehittämishankkeen tai uuden poikkihallinnollisen kehittämishankkeen käynnistämiseksi Nokialla, mikä tähtäisi laaja-alaisesti sosiaalisen / terveydellisen hyvinvoinnin lisäämiseen.

3. Kiinteitä kustannuksia muuttuviksi kustannuksiksi: palvelusetelin käytön ja ostopalveluiden hallittu laajentaminen kaupunkilais-ten palveluiden järjestämiseksi

Kunnallisessa palvelutoiminnassa on pääasiassa totuttu omaan tuotantoon. Yksityisen sektorin käyttö on ollut tavanmukaista erityisesti teknisen sektorin urakoissa ja palveluissa. Sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä varhaiskasvatuksessa yksityistä tai kolmatta sektoria käytetään nykyisin laajalti. Nokiallakin ostopalveluina yksityisiltä tai kolman-

nen sektorin toimijoilta hankitaan runsaasti palveluita vanhusten tehostettuun ympärivuorokautiseen hoitoon. Varhaiskasvatuksen alueella on käytössä yksityisen hoidon tuen kuntalisä.

Palvelusetelillä voidaan luoda kaupunkiin toimivia yksityisiä markkinoita. Kustannusrasite kaupungille palvelusetelin tarjoamisessa on samaa tasoa tai vähemmän kuin se olisi omana tuotantona. Palveluseteli tai puitesopimus ostopalvelussa on muuttuva kustannus kaupungille. Omana työnä kustannus on pääosin kiinteä.

Palvelusetelin tai ostopalvelun käytöllä voidaan

- nopeuttaa hoidon tai palvelun saantia
- mahdollistaa kaupunkilaisille valinnan mahdollisuus
- säästää kaupungin omissa investoinneissa
- saada joustavuutta palveluiden toteuttamiseen, erityisesti kysynnän kasvaessa

TAVOITE 1: Talousarviovuonna 2015 peruserikoissairaanhoidon hankitaan merkittävästi aiempaa enemmän palvelusetelillä tai ostopalveluilla yksityiseltä sektorilta. Tarkemmat tiedot tästä on perusturvan talousarvio-osassa.

TAVOITE 2: Perusturvan hallinnonalalla laajennetaan palvelusetelin käyttöönottoa uusissa palveluissa, esim. kotihoito ja fysioterapia.

TAVOITE 3: Vihnuksen päiväkodin rakentamisesta kaupungin taseeseen luovutaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan tulee alkuvuodesta 2015 tehdä tarpeelliset päätökset palvelusetelin käyttöönotosta varhaiskasvatuksessa.

TAVOITE 4: Palvelusetelin käyttöä markkinoidaan.

4.3 Taseen keventäminen

Myydään omaisuutta, mikä ei ole kaupungin oman palvelutoiminnan käytössä

Myydään kiinteistöjä, joilla ei ole merkitystä kaupungin palvelutuotannossa tai kaupunkilaisten yhteisessä käytössä.

Myös kiinteistöistä, joihin liittyy merkittäviä saneeraustarpeita, voidaan luopua, vaikka kiinteistöä käytettäisiin kaupungin palvelutoimintaan,

4. Tehokas ostopalveluiden kilpailuttaminen

Kaupungin talousarvioehdotuksessa palvelujen ostot vuodelle 2015 ovat noin 65 milj. euroa ja lisäksi aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot noin 11,6 milj. euroa. Yhteensä em. ovat 76,6 milj. euroa.

Hankintaosaamista kehittämällä on mahdollista tavoitella säästöjä. Jo 1 % -yksikön säästö parantaisi tulosta 766 000 euroa vuodessa.

TAVOITE: Luodaan erilaisia kehittämisspolkuja ja toimintamalleja hankintaosaamisen ja hankintojen kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tavoitteena suunnitelmakauden aikana on toiminnan tehostaminen 1 % -yksiköllä.

5. Palveluiden tuotteistus ja laskentatoimen kehittäminen osana kokonaistaloudellista toimintamallia

Käynnistetään laaja-alaisesti palveluiden tuotteistuksen ja sisäisen laskentatoimen (johdon laskentatoimen) kehittäminen. Ensimmäinen vaihe (vuonna 2015) on selkiyttää yhteisten kustannusten (sisäisten erien) jakoperusteet, määritellä laskentaparametrit sekä luoda toimintamalli siitä, miten organisaatio yhdessä voi vaikuttaa kokonaiskustannuksiin niitä alentavasti.

Edellä mainittu sisäisen laskentatoimen kehittäminen on välttämätön osa palveluiden tuotteistusta. Erityisesti perusturvan ja teknisen sektorin alueilla tuotteistukseen on päästävä.

TAVOITE: Sisäiset kustannusten jakoperusteet ja niihin vaikuttamismahdollisuudet ovat selkeät koko organisaatiolle ennen vuoden 2016 talousarvion laadintaa. Sisäisistä palveluista tehdään palvelusopimukset. Selkeään palveluiden tuotteistukseen edetään ensi vaiheessa perusturvassa ja teknisessä keskuksessa.

edellyttäen että on saatavissa taloudellisesti edullisempi muu ratkaisumalli.

Kiinteistön myynnistä päättää kaupunginvaltuusto tai tekninen lautakunta, Nokian kaupungin hallintosäännön määrittämässä rajoissa. Teknisen lautakunnan tulee selvittää edellä mainitut kiinteistöt ja ryhtyä niiden myyntitoimenpiteisiin.

Irtaimen käyttöomaisuuden rahoituksen ja hallinnoinnin tehostaminen käyttöomaisuuspalvelulla

Mikäli erillinen selvitys tukee ratkaisua, myydään taseesta irtain omaisuus, ja vuokrataan samalla takaisin. Lisäksi hankitaan uusi irtain käyttöomaisuus vastaavalla mallilla. Taseesta vapautuu noin 2,6 milj. euroa investointien rahoittamiseksi. Suunnitelmakaudella 2015 – 2017 hankitaan irtainta omaisuutta vastaavalla tavalla noin 0,5 – 1 milj. eurolla. Valtionosuuteen oikeuttavaa irtaimen omaisuuden hankintaa ei kuitenkaan toteuteta leasingrahoituksella.

Irtaimen käyttöomaisuuden hankinta vuokraamalla (leasingrahoitus) huonontaa vuosikatetta, koska vuokratustannus kirjataan palveluiden ostoihin ennen vuosikatetta. Poistot kirjataan vuosikatteen jälkeen ennen tulosta. Tilikauden tulokseen tällä on vaikutusta vain mahdollisen kustannusten eron verran.

1) Hyödyt:

- a) Rahoituksellinen näkökulma
 - i) Erityisrahoitus irtaimen käyttöomaisuuteen
 - ii) Kilpailukykyinen vaihtoehto lainarahalle

4.4. Investoinnit

Kaupungin nettoinvestointiraami on ollut vuodesta 2008 alkaen 15 milj. euroa. Vuonna 2014 toteutettiin kaupungin vesilaitoksen yhtiöittäminen. Vesilaitoksen investoinneilla oikaistuna investointiraami on 12 – 13 milj. euroa.

Kaupungin kasvu on tarkoittanut jatkuvaa tarvetta investoida laajentuviin palveluihin. Parhaillaan on rakenteilla Harjuniityn koulu. Jo yksittäinen iso investointi kaventaa merkittävästi mahdollisuutta toteuttaa muita investointeja raamin puitteissa. Tosiasiassa kaupungin vuoden 2014 investointibudjetti on vesilaitoksella oikaistuna noin 5 milj. euroa yli noudatetun raamin.

Raami on johtanut korjausvelan kasvamiseen. Esimerkiksi kaupungin kiinteistöjen kunnossapitäminen pitkällä aikavälillä edellyttäisi vuositasolla noin 4 milj. euron panostusta korjausrakentamiseen. Tarve on samankaltainen myös kunnallistekniikan alueella.

- iii) Kiinteät vuokrat, alhaisen korkotason hyödyntäminen
- iv) Joustava investointien rahoitusmalli, ei taselainen raskaus
- b) Säästöt
 - i) Rahoitus- ja investointikustannuksissa
 - ii) Investoinneissa
 - iii) Työajoissa
 - iv) Manuaalisissa prosesseissa
 - v) Raportoinnissa
 - vi) Kalustorekisterin luomisessa ja ylläpidossa
- c) Kustannustietoisuuden luominen toiminnoissa
- d) Tase
 - i) Tunnuslukujen parantaminen
 - ii) Pääoma vaihtoehtoiseen käyttöön

2) Haitat:

- a) Pelkkänä rahan hintana on arvioitu, että kustannus on noin 0,5 % -yksikköä kalliimpi. Esitetyt toiminnalliset hyödyt voivat olla kuitenkin selkeästi tätä kustannusta suurempia.

Investointiraami on myös johtanut siihen, että Kolmenkulman alueen kunnallistekniikan toteuttaminen ei ole mahtunut investointibudjettiin. Tällä hetkellä yritystonttien kysyntä ei ole hyvä, mutta kun talous elpyy, pitäisi kaupungilla olla myytäviä yritystontteja valmiin kunnallistekniikan ääreltä.

Klassisen talousteorian mukaan julkisen hallinnon tulisi investoida silloin kun yksityinen sektori lasusuhdanteessa ei investoi. Suhdanneteorioitakin joudutaan uudessa globaalissa taloudessa arvioimaan uudelleen. Kuitenkin on selvää, että tällä hetkellä yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit eivät vedä. Nokian kaupungille investointien kiihdyttäminen tarkoittaa:

- kasautuneen investointisuman osittaista purkamista (vain osittaista sen johdosta, että Harjuniityn koulu ja pääkirjasto vie-

vät suunnitelmavuosina noin ½ investointirahasta)

- osittaista välttämättömien investointien ajantasaisempaa toteuttamista
- edullista lainarahaa
- urakkakilpailuissa oleellisesti halvempaa hintatasoa korkeasuhdanteeseen verrattuna
- erityisesti rakennusalan ammattilaisten työllistämistä huonossa taloussuhdanteessa
- lisävelkaantumista ja tunnuslukujen huonontumista

Talousarvioehdotus sisältää

- vuodelle 2015 16,8 milj. euron nettoinvestoinnit
- vuodelle 2016 14,6 milj. euron nettoinvestoinnit
- vuodelle 2017 19,2 milj. euron nettoinvestoinnit

Ehdotus talousarvioksi sisältää irtaimen käyttöomaisuuden hankintaa leasingrahoituksella. Leasingrahoituksella oikaistuna yo. investoinnit ovat:

- vuodelle 2015 17,4 milj. euroa
- vuodelle 2016 15,6 milj. euroa
- vuodelle 2017 19,7 milj. euroa.

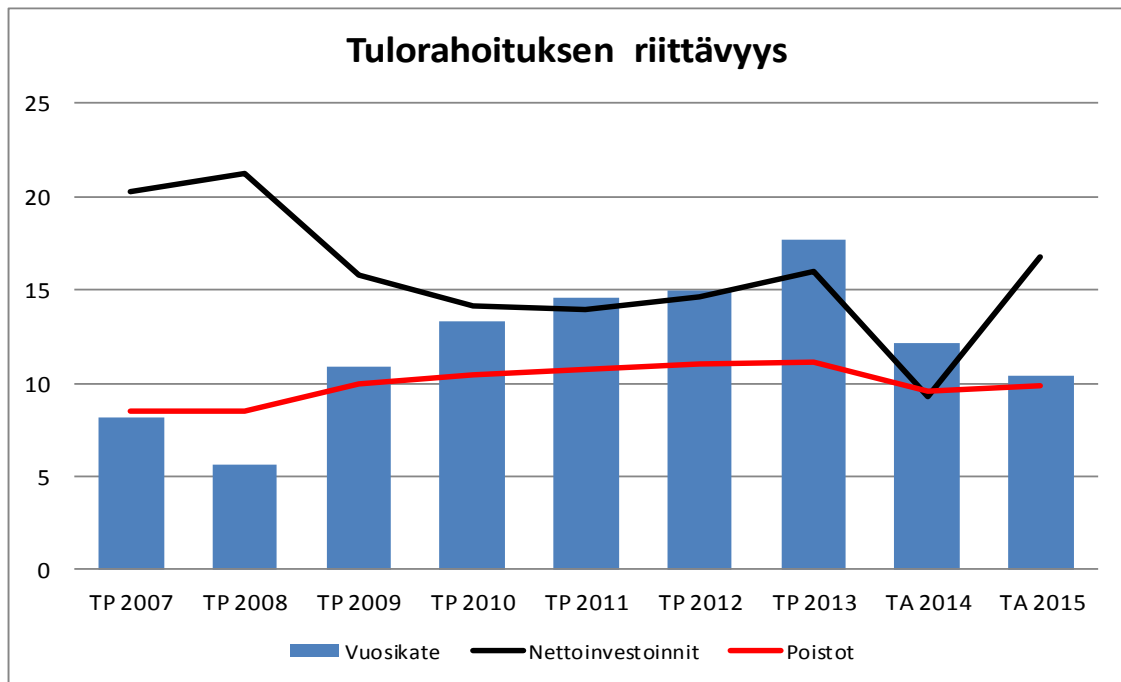
Investointibudjetti sisältää seuraavat periaatteellisesti merkittävät ratkaisut:

- Kaupunki ei rakenna Vihnuksen päiväkotia. Päivähoitopalveluita hankitaan jatkossa myös palvelusetelillä yksityisiltä palveluntuottajilta. Uuden päiväkodin toteuttaa / toteuttavat yksityiset toimijat.
- Vanhainkodin saneerauksesta luovutaan ja se puretaan. Samalla sprinklausjärjestelmän investointivelvoitteesta voidaan luopua. Arvioitu saneerauskustannus olisi 75 % uudisrakennuksen hinnasta. Saneeraamalla vanhaa ei päästä samaan huonetilan käytön tehokkuuteen kuin uudessa.
- Päätetään yhteistyössä Vihnusrinnesäätiön kanssa hoivakodin B-osan toteuttamisesta mahdollisimman pian. Vanhainkodin tonteille laaditaan kaavamuutos siten, että kaava mahdollistaa myöhemmin senioriasuntojen rakentamisen (omistus-

/osaomistus-/vuokra-asunnot) ja tehostettujen palveluasuntojen rakentamisen tonteille. Tällöin muodostuu kokonaisuus, missä ikäihminen voi samassa pihapiirissä siirtyä itsellisestä asumisesta tehostettuun ympärivuorokautiseen palveluasumiseen.

- Sosiaali- ja terveyspalveluita (perusturvaa) koskevat välttämättömät investoinnit toteutetaan kuitenkin ehdolla, että investointeja koskevat päätökset tai sitoumukset eivät saa jäädä sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa Nokian kaupungin omalle vastuulle. Sama periaate koskee myös investointien suunnittelukustannuksia.
- Lisätään korjausrakentamisen suunnitelu- (ja / tai pienimuotoisten korjausten) määrärahaa kohdentaen erityisesti yksiköihin, joissa on todettu sisäilmaongelmia tai joissa on erityisiä tarpeita energiataloudellisuuden lisäämiseen. Valmiilla suunnitelmilla päästään hakemaan korjauksiin valtionavustuksia, joka on nyt 15 % investointikustannuksista.
- Keskusurheilukentän alueesta on jo aiemmin tehty erilaisia hankesuunnitelmia. Hyödynnetään näitä suunnitelmia luotaessa visio alueen kehittämiseen. Ratkaistaan seurojen tekemä ehdotus mahdollisesta jäähallin yhtiöittämisestä ja toisen harjoitusjäähallin rakentamisesta sekä palloiluhallin investoinnista yhtiön lukuun.
- Kolmenkulman alueen rakentaminen käynnistetään. Ensimmäisessä vaiheessa kaupunki myy kalliomaa-aineksen poistamisen alueelta yksityiselle toimijalle. Murskemassat voidaan varastoida kaupungin osoittamaan paikkaan teknisen lautakunnan tarkemmin määrittelemällä tavalla esim. 2 – 3 vuodeksi. Kunnallistekniikan investointi käynnistetään vuonna 2015 Juhansuon alueelta sitä mukaa kuin kallioaineksen poistaminen on edennyt.

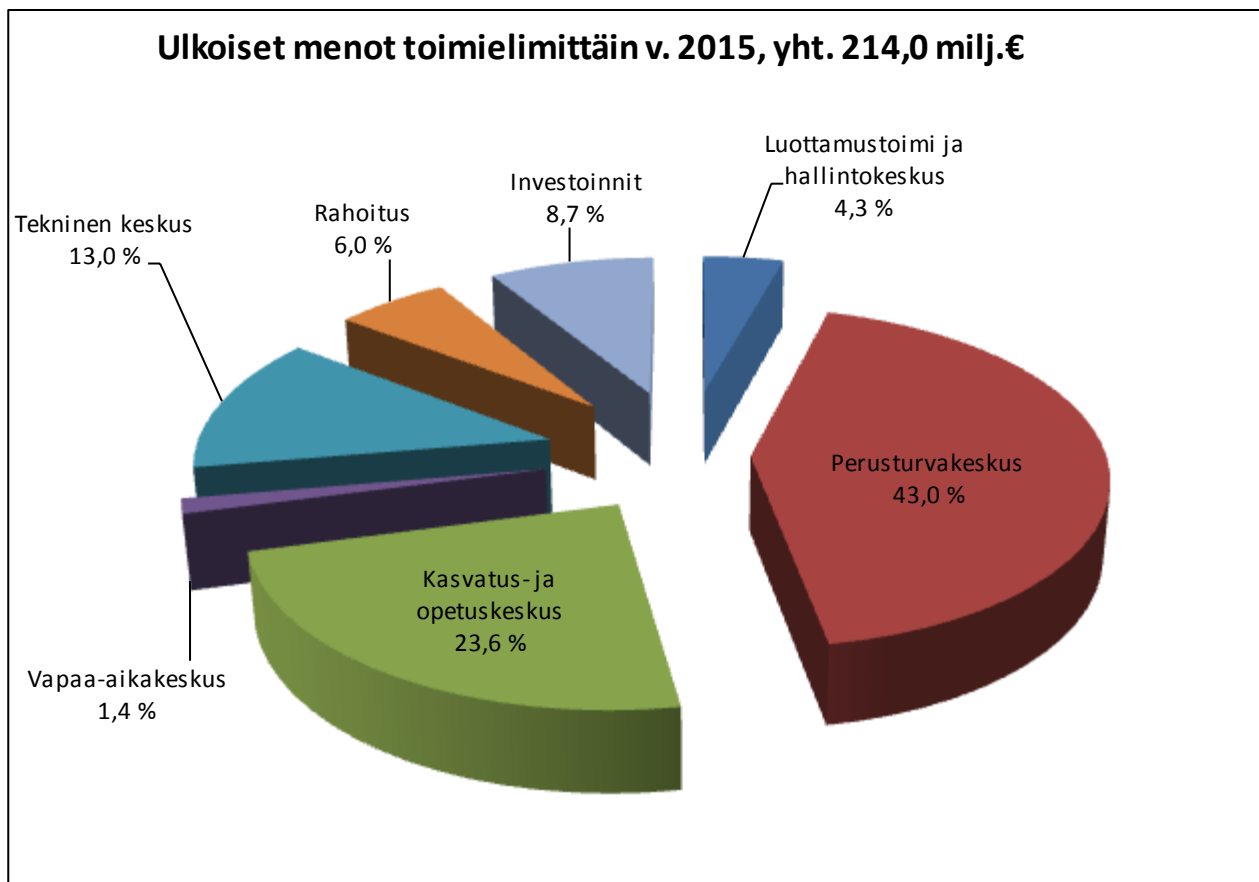
Investoinneista on erillinen kohdekohtainen luettelo.



Kuviossa ei ole huomioitu vuoden 2014 talousarviossa olevaa 3 miljoonan euron ehdollista investointia Kolmenkulman kunnallistekniikkaan. Vuoden 2014 vuosikatetta ja nettoinvestointeja sekä poistojen määrää laskee vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen

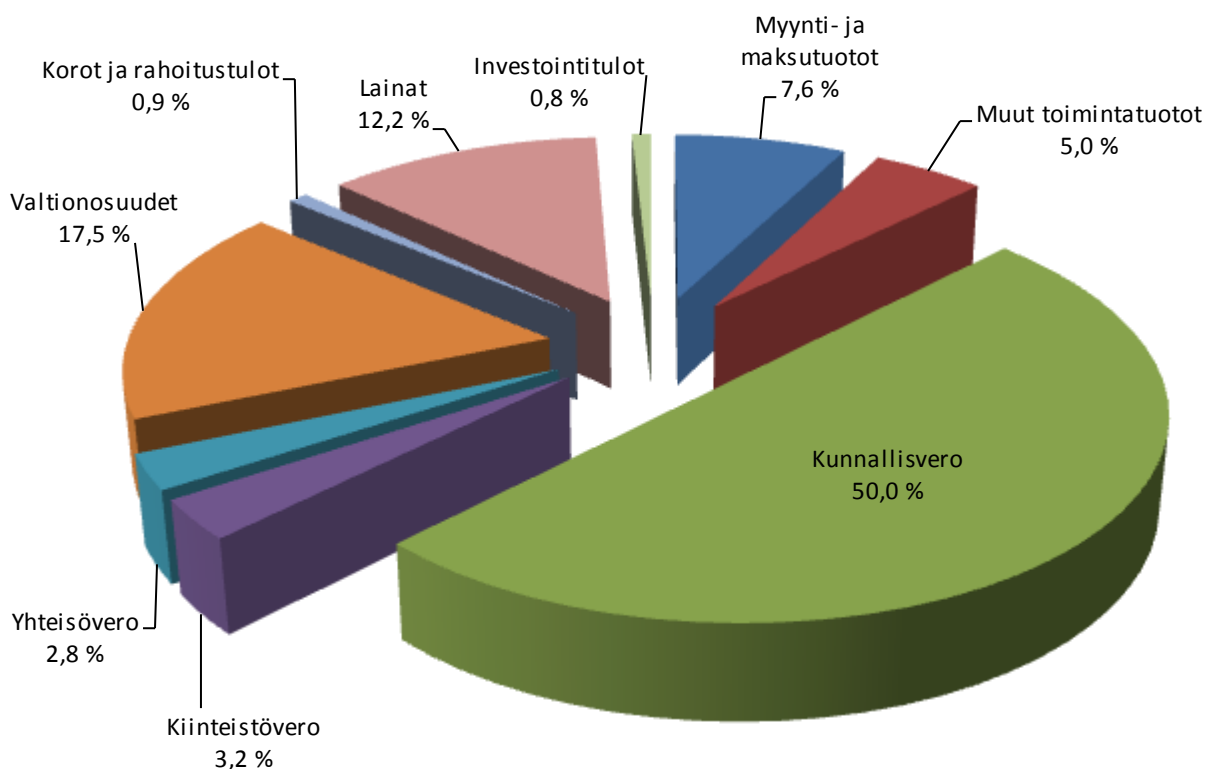
Nokian kaupunki**Ulkoiset menot toimielimittäin v. 2015**

Menot toimielimittäin	Yht. €	%
Luottamustoimi ja hallintokeskus	-9 156 466	4,3 %
Perusturvakeskus	-91 952 329	43,0 %
Kasvatus- ja opetuskeskus	-50 587 101	23,6 %
Vapaa-aikakeskus	-3 130 055	1,4 %
Tekninen keskus	-27 706 556	13,0 %
Rahoitus	-12 740 319	6,0 %
Investoinnit	-18 690 000	8,7 %
Yhteensä:	-213 962 826	100 %



Nokian kaupunki**Ulkoiset tulot tulolajeittain 2015**

Tulot tulolajeittain	Yht. €	%
Myynti- ja maksutuotot	17 057 516	7,6 %
Muut toimintatuotot	11 182 559	5,0 %
Kunnallisvero	111 949 000	50,0 %
Kiinteistövero	7 164 000	3,2 %
Yhteisövero	6 325 000	2,8 %
Valtionosuudet	39 250 129	17,5 %
Korot ja rahoitustulot	1 958 400	0,9 %
Lainat	27 260 000	12,2 %
Investointitulot	1 881 000	0,8 %
Yhteensä	224 027 604	100 %

Ulkoiset tulot tulolajeittain v. 2015, yht. 224,0 milj.€

5. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET TULOSALUEITTAIN

5.1. Kaupunginhallitus

Luottamustoimi

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	6 112	764	764	764	772	779
Kulut	-3 896 253	-3 913 601	-3 978 075	-3 978 075	-3 866 356	-3 905 020
Toimintakate	-3 890 141	-3 912 837	-3 977 311	-3 977 311	-3 865 584	-3 904 241
Poistot	-8 783	-1 062	0	0	0	0
Netto	-3 898 924	-3 913 899	-3 977 311	-3 977 311	-3 865 584	-3 904 241

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Kaupunginjohtaja Eero Väätäinen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Kaupunginvaltuuston vuonna 2013 hyväksymän strategisen asiakirjan, Onnistumissuunnitelman ja siitä johdettujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä sekä erillisessä arviointiseminaarissa. Arviointi antaa perustan vuoden 2016 suunnittelulle.

Palvelusuunnitelma 2015 ja taloussuunnitelma 2015 – 2017

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso
Tasapainoinen kuntatalous	Talouden tasapainotusohjelman johtaminen
Kaupungin omistajapoliittisen ohjauksen kehittäminen	Konserniohjeiden laatiminen
Kaupunkiympäristön kehittäminen	Keskustan kehittämissuunnitelma on laadittu ja hyväksytty

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Kaupunginhallituksen käynnistämiin kehittämishankkeisiin on varattu 150 000 euron suuruinen määräraha.

Tulosalueen vakanssimuutokset

HALLINTOKESKUS

Hallintopalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	68 234	15 844	17 151	17 150	17 323	17 496
Kulut	-4 904 000	-5 058 453	-4 327 079	-4 327 078	-4 370 349	-4 414 053
Toimintakate	-4 835 766	-5 042 609	-4 309 928	-4 309 928	-4 353 026	-4 396 557
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-4 835 766	-5 042 609	-4 309 928	-4 309 928	-4 353 026	-4 396 557

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Talousjohtaja

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Osaavaa henkilöstöä koulutetaan suunnitelmallisesti ja koulutuksen kautta hyödynnetään työttömyysvakuutusrahastolta tuleva mahdollinen työttömyysvakuutusmaksun huojennus.

Sairauspoissaolojen seuranta tiivistetään, tavoitteena sairauspoissaolojen määrän ja niistä aiheutuvien kustannusten väheneminen.

Sisäisessä koulutuksessa / koulutustarjottimen sisällössä on huomioitu vuoden 2015 teemat: ravitsemus ja liikunta.

Palvelusuunnitelma 2015

Vuosi 2015 on asiakaspalvelun teemavuosi. Hallintokeskuksessa kehitetään niin ulkoisen kuin sisäisenkin palvelun muotoja entistä enemmän sähköiseen muotoon. Sisäisessä palvelussa kehitetään henkilöstön yhdenmukaista kohtelua edistäviä ohjeistuksia. Hallintokeskuksen asiantuntijat tukevat muissa palvelukeskuksissa tapahtuvien organisaatiouudistusten käytännön toteuttamista omalla panoksellaan.

Henkilöstökoulutuksen määrää ja sen laatua seurataan ja vuoden 2016 koulutuskalenteria suunnitellaan kehityskeskusteluista ja Kunta10 -kyselystä saadun palautteen perusteella.

Uuden vuosille 2015 - 2016 laaditun työhyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan yhteistoimintaorganisaatiota sekä kaupunginhallitusta.

Vuonna 2015 järjestetään eduskuntavaalit.

Kesätyöntekijöiden palkkaamiseen varataan 190 000 euron suuruinen määräraha.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Taloussuunnitelmakaudella vakiinnutetaan talouden ja toiminnan palvelukeskuskohtainen kuukausiraportointijärjestelmä, mitä kautta kyetään paremmin varautumaan taloudellisen tilanteen muutoksiin toimintakulujen kriittisellä tarkastelulla.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toiminnan laajuustiedot						
Nokian kaupungin sairauspoissaolot						
henkilöstö pv/vuosi	17,53	17,80	17,40	16,00	14,75	13,50
Kesätyöntekijät	110	120	110	110	110	110
Opintorahan saajat	16	20	30	30	30	30
Voimavarat						
Vakinaiset	27	26	26	25	24	24

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Työhyvinvoinnin edistäminen	Työhyvinvointikortti -koulutukset alkavat vuonna 2015. Tavoitteena on, että 100 % esimiehistä on suorittanut ko. koulutuksen vuoden 2015 loppuun mennessä. Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma ja suunnitelman mukaiset tukitoimet on käynnistetty. Tavoitteena on, että poissaolot vähenevät vuoteen 2017 mennessä 25 %. Talousarviovuonna poissaolot vähenevät 8 %.
Osaamisen kehittäminen	Kaupungin henkilöstösuunnitelma, osaamistarpeiden kartoitus ja koulutussuunnitelma laaditaan kesäkuun 2015 loppuun mennessä.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Tietoliikenneverkon rakentamis- ja ylläpitotehtävien siirtyminen hallintokeskuksesta tilapalveluihin.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Eläköitymisen myötä vapautuvia tehtäviä ei täytetä, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin.

Elinkeino- ja kehittämispalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	16 751	0	0	0	0	0
Kulut	-541 963	-600 812	-851 312	-851 312	-859 825	-868 423
Toimintakate	-525 212	-600 812	-851 312	-851 312	-859 825	-868 423
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-525 212	-600 812	-851 312	-851 312	-859 825	-868 423

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Elinkeinopäällikkö Henry Moisio

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen ja työllisyyden edistäminen.
Yrittäjämryönteisen ilmapiirin lisääminen kaupungin toiminnassa.

Kaupunki on mukana järjestämässä Nokian Messut 2015 tapahtumaa yhteistyössä Nokian Yrittäjien ja Ammattiopisto Tredun kanssa.

Järjestetään elinkeinoseminaari Nokia-viikolla 2015.

Kolmenkulman alueen kehittämissuunnitelma on hyväksytty ja toimenpiteet on aloitettu.

Toteutetaan Cleantech Eco Industrial Park -hanke Kolmenkulman alueelle yhdessä Tampereen ja Ylöjärven kaupunkien sekä kehitysyritys Verde Oy:n ja elinkeinoyhtiö Tredean kanssa.

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja vetovoimainen.

Keskustan kehittämisestä järjestetään arkkitehtikilpailu ja teetetään tarvittavat selvitykset.

Laaditaan keskustan kehittämissuunnitelma kilpailun perusteella.

Perustetaan ohjausryhmä toteuttamaan kilpailua ja kehittämissuunnitelman laatimista.

Palvelusuunnitelma 2015

Kaupungin elinkeinojen kehittämisessä vuoden 2015 tärkeimmät tehtäväkokonaisuudet ovat:

- Kolmenkulman Cleantech -vyöhykkeen eteenpäin vieminen ja alueen markkinointi yrityksille yhteistyössä Nokian, Tampereen ja Ylöjärven kesken.
- Keskustan kehittämisessä arkkitehtikilpailun toteuttaminen yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.
- Yhteistyö yritysten kanssa, Nokian Messujen järjestäminen
- Toisen asteen koulutuksen kehittämiseen osallistuminen, yhteistyö Tredun kanssa
- Nokian kaupungin maksuosuus Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyritys Tredea Oy:ssä on 260 000 euroa vuonna 2015. Maksuosuus määräytyy seuraavasti: 7 € / asukas (josta 3,80 € kohdistuu Tredean toimintaan ja 3,20 € kehittämishankkeisiin) + 1 € / asukas (lentokentän toiminnan kehittämiseen). Kaupunginhallitus hyväksyy Tredea Oy:n kanssa vuotuisen palvelusopimuksen. Yhtiö raportoi toiminnastaan (kuntakohtaisesti) puolivuositin. Kaupunki arvioi toiminnan tuloksellisuutta ja jatkoa raportoinnin pohjalta.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Vuosina 2015 - 2017 Kolmenkulman Cleantech -alueen markkinointi jatkuu tehokkaammin tätä tarkoitusta varten perustetun kolmen kaupungin yhteisen organisaation toimesta.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Yritysten lukumäärä (toimipaikat)	1 836	1 897	1 920	1 940	1 960	1 980
Työpaikkojen lukumäärä (arvio)	11 078	11 200	11 000	11 000	11 000	11 000
Työttömyysasteen kehitys (%)	10,6	13,1	14,6	14,5	12,0	10,0
Maatilojen lukumäärä	125	125	125	122	122	122
Leader –hankkeet	4	2	2	4	5	5
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Yritystilojen rakentaminen						
- myönnetyt rakennusluvut (m ²)	10 918	14 409	8 000	15 000	20 000	20 000
- rakennetut yritystilat (m ²)	4 387	14 598	14 000	10 000	20 000	20 000
Luovutetut yritystontit (kpl)	4	11	8	15	25	35
Luovutetut yritystontit (m ²)	269 032	214 155	200 000	200 000	250 000	300 000
Aloittaneet yritykset	160	138	150	160	160	160
Voimavarat						
Vakinaiset	2	1	1	1	1	1

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Keskustan kehittämisselvityksen laatiminen arkkitehtikilpailun pohjalta	Selvitys on valmistunut vuoden loppuun mennessä
Kolmenkulman Cleantech Eco Industrial Park -vyöhyke käynnistyy.	Cleantech -vyöhykkeen hanke on käynnissä ja alueen markkinointi on käynnistynyt. Veturiyritysten saamisesta on aie- tai esisopimukset.
Yritysyhteistyön tiivistäminen	Kaupunki on yhteistyökumppani Nokian Yrittäjille Nokian messujen järjestämisessä 23. – 24.5.2015. Messujen yhteydessä järjestetään myös elinkeinoseminaari. Elinkeinopäällikkö järjestää yritysfoorumia yritysten ja/tai kaupungin verkostoitumiseksi vähintään 2 kpl / kk.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Keskustan kehittämiseen on varattu arkkitehtikilpailun toteuttamiseen 150 000 ja muuhun keskustan kehittämiseen 50 000 euroa.
- Kolmenkulman Eco Industrial Park -yritysalueen kehittämishankkeen rahoitukseen on varattu 50 000 euroa.

Hallintokeskus yhteensä

24.11.2014	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	KH 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	84 985	15 844	17 151	17 151	17 323	17 496
Kulut	-5 445 963	-5 659 265	-5 178 391	-5 178 391	-5 230 174	-5 282 476
Toimintakate	-5 360 978	-5 643 421	-5 161 240	-5 161 240	-5 212 852	-5 264 981
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-5 360 978	-5 643 421	-5 161 240	-5 161 240	-5 212 852	-5 264 981

Kaupunginhallitus yhteensä

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	91 097	16 608	17 915	17 914	18 095	18 275
Kulut	-9 342 216	-9 572 866	-9 156 466	-9 156 465	-9 096 530	-9 187 496
Toimintakate	-9 251 119	-9 556 258	-9 138 551	-9 138 551	-9 078 435	-9 169 221
Poistot	-8 783	-1 062	0	0	0	0
Netto	-9 259 902	-9 557 320	-9 138 551	-9 138 551	-9 078 435	-9 169 221

Perusturvalautakunta yhteensä

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	9 726 353	9 771 720	9 850 002	9 850 002	9 948 503	10 047 987
Kulut	-90 300 490	-91 272 321	-91 952 329	-91 952 329	-92 840 686	-93 772 732
Toimintakate	-80 574 137	-81 500 601	-82 102 327	-82 102 327	-82 892 183	-83 724 745
Poistot	-157 663	-118 403	-191 084	-191 084	-192 995	-194 925
Netto	-80 731 800	-81 619 004	-82 293 411	-82 293 411	-83 085 178	-83 919 670

Perusturvakeskuksen yhteiset tavoitteet

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Sote-uudistukseen valmistautuminen seudullisena yhteistyönä	Suunnitelmat lain vaatimusten toteuttamiseksi Nokian osalta laadittu kuntalaisfoorumit on toteutettu. Kuntalaiset ovat osallistuneet palvelujen suunnitteluun ja heidän kokemustaan käytetään hyödyksi palvelujen laatua arvioitaessa.
Toiminta- ja yksikkökohtaisten asiakastyytyväisyyskyselyjen toteuttaminen	Toteutetaan jokaisessa tulosyksikössä asiakastyytyväisyys > 7,5 (asteikko 4-10), > 3 (asteikko 1-5)
Ammattitaitoinen, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö	- Työhyvinvointikyselyn tulos paranee - Sairauspoissaolopäivät vähentyvät 3 tpv / hlö, terveysprosentti > 35 % (v. 2013 23,7) - TVA-prosessi (työn vaativuuden arvionti) viety loppuun - Tarkoituksenmukaiset työajat - Täydennyskoulutusvelvoitteen mukaiset täydennyskoulutuspäivät toteutuvat - Kehityskeskustelut toteutuvat 100 % - Henkilöstösuunnitelma ja osaamiskartoitus on laadittu alkuvuonna 2015 - Työnkierto mahdollistetaan osaamisen vahvistamiseksi
Kokonaistaloudelliset toimintamallit, erikoissairaanhoidon menojen vähentäminen; painopistettä siirretään ennaltaehkäiseviin, toimintakykyä ja terveyttä tukeviin sekä omahoitoa korostaviin palveluihin	- Rakennemuutosta viedään eteenpäin suunnitelman mukaisesti, asiakas / potilas hoidetaan tarpeen mukaisella tasolla - Hoitoon pääsy hoitotakuun puitteissa - Tuotteistus toteutettu 2015 aikana, toimintakohtaiset kustannukset € / asukas maan parhaassa neljänneksessä - Palvelusetelin käyttöä laajennetaan - Toimintayksikkökohtaiset kehittämisideat on kirjattu (> 2 / yksikkö) ja toteutus on lähtenyt käyntiin.

Lähipalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	2 411 589	2 286 532	2 248 220	2 248 220	2 270 703	2 293 410
Kulut	-21 914 907	-21 515 158	-21 460 815	-21 460 815	-21 608 503	-21 828 326
Toimintakate	-19 503 318	-19 228 626	-19 212 595	-19 212 595	-19 337 800	-19 534 916
Poistot	-91 343	-72 828	-124 014	-124 014	-125 254	-126 507
Netto	-19 594 661	-19 301 454	-19 336 609	-19 336 609	-19 463 054	-19 661 423

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Johtava ylilääkäri Mauri Jokinen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Nokian kaupungin strategian mukaisesti perusterveydenhuoltoa vahvistetaan palvelusuunnitelmassa kuvatuilla tavoilla ja palveluita tuotetaan asiakaslähtöisemmin hyödyntämällä samalla sähköisiä palveluita.

Terveyshyödyn tuottaminen ja toiminnan vaikuttavuuden parantaminen ovat palvelutoiminnan keskeisiä päämääriä.

Toiminnan kehittämisessä huomioidaan seutuyhteistyö.

Palvelusuunnitelma 2015

Terveyshuollon aluevastaanottotoiminnassa perusterveydenhuoltoa vahvistetaan, lääkärihoitaja työparimallin mukaista toimintaa viedään eteenpäin kohti oikeaa 1:1 työparimallia. Tavoitteena on työnjaon kehittäminen, potilaiden hoitoon pääsyn parantaminen ja toiminnan kehittäminen terveyshyötymallin suuntaan. Kaksi 8/2014 määräaikaisesti perustettua sairaanhoitajan vakanssia vakinaistetaan. Hoitajaresurssia vahvistetaan 2015 lisäksi kolmella sairaanhoitajalla, yksi työpanos saadaan ensiavun yöpäivystyksen loppumisesta vapautuvista resursseista ja kaksi työpanosta palvelukeskuksen muilla sisäisillä siirroilla. Samalla työtilojen remontointia jatketaan ja esitetään tähän rahaa investointimäärärahoissa. Varaudutaan osallistumaan uuteen Kaste- hankkeeseen, jos hanke saa valtionavustuksen. Hankkeessa paljon terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja käyttäviä otetaan paremmin haltuun.

Ensiavun yöpäivystys siirtyy 5.1.2015 alkaen yhteispäivystys Acutaan. Yöpäivystyksestä vapautuvilla työntekijäresursseilla vahvistetaan iltatoimintaa yhden sairaanhoitajan työpanoksella. Asioiden kirjaamista nopeutetaan ottamalla langaton kirjaaminen käyttöön. Vuosia remonttia odottaneet ensiavun tilat remontoidaan samalla toiminnallisesti paremmiksi ja esitetään tähän rahaa investointimäärärahoissa.

Hammashuollon kasvanut kysyntä ja hoitojonojen pitäminen lain edellyttämällä tasolla on ongelmallista. Aluehallintovirasto on antanut Nokian kaupungille huomautuksen määräaikaisten ylittämistä, siksi ostopalvelumäärärahoja hoitojonojen purkamiseen tarvittaisiin myös vuonna 2015.

Hammaslääkäritoimintaa on tällä hetkellä useammassa, osin epäkäytännöllisissä toimipisteissä. Hammaslääkäritoiminnan palvelu- ja tilatarpeesta laaditaan erillinen suunnitelma elokuun 2015 loppuun mennessä. Suunnitelmassa huomioidaan nykyisten tilojen käytön tehostamismahdollisuudet sekä mahdolliset toiminnalliset tarpeet keskittää toimintaa tai hakea uusia toimipaikkaratkaisuja pitkällä tähtäimellä. Hammashuollon röntgenit digitalisoidaan ja hammashuollon toiminta auditoidaan. Hammashuollon kustannuspaikan nimeksi vaihdetaan suun terveydenhuolto.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutetaan toiminnan täydellinen yhdistäminen, jonka jälkeen toiminnassa on yksi yhteinen työryhmä. Päiväosaston toimintaa tiivistetään, jolloin työresurssia vapautuu kotiin tuotettuihin palveluihin. Myös kirjaamista tehostetaan.

Fysioterapian toimintaa kehitetään edelleen avohoitopalveluiden suuntaan, suoravastaanotto toiminta aloitetaan uutena toimintamuotona. Fysioterapiassa tarvitaan lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden määrärahaan korotusta, tarve on aiempaa suurempaa, yhtenä tekijänä on kehitysvammahuollon laitoshoidon purku ja siitä seuraava apuvälineiden tarve.

Röntgenissä otetaan käyttöön kuvankäsittelyyn liittyvä alueellinen RIS- järjestelmä sekä uusi alueellinen PACS- kuvantamisarkisto.

Lähipalveluiden uutena tuloksikkonä on terveyskeskussairaala, johon kuuluvat jatkossa perusterveydenhuollon vuodeosastot: vuodeosasto 1 sekä arviointi- ja kuntoutusosasto. Osastojen yhteistyötä kehitetään ja työnjakoa selkeytetään. Tavoitteena on kokonaisuuden kannalta entistä paremmin toimiva hoidon porrastus sekä kotiutusprosessin parantaminen ja siitä kautta sairaanhoitopiirin kalliiden osastohoitopäivien vähentäminen.

Tulosalueelle siirtyvät myös erikoislääkäripoliklinikka ja muu ostopalvelu osaksi vastaanotto-toimintaa sekä välinehuolto osaksi sairaanhoidon tukipalveluita. Oma erikoislääkäripoliklinikka tukee paikallisesti perusterveydenhuollon toimintaa konsultaatioiden ja polikliinisten toimenpiteiden avulla. Muu ostopalvelutoiminta toteutetaan jatkossa pääosin palveluseteleitä hyödyntäen, käytettävissä on erikoislääkäreiden konsultaatiota, erilaisia tutkimuksia ja kirurgisia operaatioita.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Valmistaudutaan Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain voimaantuloon ja siitä seuraaviin muutoksiin toimintaympäristössä.

Lääkäri- hoitaja työparimallia laajennetaan kohti oikeaa 1 lääkäri- 1 hoitaja työparimallia. Muutos edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja sekä toimitilojen saamista asianmukaisiksi ja riittäviksi. Tällä hetkellä terveyskeskuksessa on jatkuva pula työhuoneista, toimitilojen kunto ei suurelta osin vastaa nykyisiä vaatimuksia ja tilojen käytettävyys ei ole nykyisten toimintamallien mukaista.

Palveluprosessien toimivuus ja hoidon oikea porrastus sekä sujuvuus erityisesti sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä on suunnitelmakauden keskeisiä asioita. Peruserikoissairaanhoidon hankkimisessa lisätään palveluseteleiden käyttöä. Palveluseteleiden avulla pyritään korvaamaan kalliimpaa sairaanhoitopiirin toimintaa silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti järkevää. Toimintatapa lisää myös potilaiden valinnanvapautta.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
- lääkärikäynnit aluevastaanotolla	39 331	38 525	41 200	39 500	39 500	39 500
- lääkärikäynnit ensiavussa	16 102	14 499	16 000	12 800	12 500	12 500
- sairaanhoitajakäynnit vastaanotolla	21 047	23 014	26 000	26 500	26 500	26 500
- erikoislääkäripoliklinikkakäynnit 0	3 328	3 482	3 160	2 800	2 800	2 800
- psykiatrian avohoitokäynnit	10 303	10 358	10 300	10 500	10 500	10 500
- suun terveydenhuollon käynnit	27 157	30 091	31 000	30 400	31 000	31 000
- röntgentutkimukset	11 769	11 896	12 400	11 900	11 900	11 900
- fysioterapian yksilökäynnit	7 851	9 005	8 700	8 000	8 000	8 000
- fysioterapian ryhmäkontaktit	1 928	2 262	2 500	2 300	2 300	2 300
- päihdeyksikön käynnit	2 321	2 095	1 800	1 800	1 800	1 800
- päihdeyksikön päiväkeskuskäynnit	5 364	4 981	5 800	5 800	5 800	5 800
- hoitajaksot/osasto 1 6	1 697	1 634	2 730	1 708	1 640	1 640
- hoitopäivät/osasto 1 7	13 314	13 941	13 960	12 810	11 500	11 400
- hoitajaksot/ arv. ja kuntoutus 5	662	479	680	650	600	630
- hoitopäivät/ arv. ja kuntoutus 5	13 661	13 434	13 100	13 100	11 500	11 400
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
- €/vastaanottokäynti	64,50	70,60	66,00	68,30	68,30	68,30
- €/ensiapukäynti	87,90	115,60	90,60	120,80	123,70	123,70
- €/psykiatrinen avohoitokäynti	86,80	89,17	94,60	90,50	90,50	90,50
- €/suun terveydenhuollon käynti	57,90	65,50	68,40	67,60	65,80	65,80
- €/röntgentutkimus	27,90	27,60	28,20	28,50	28,50	28,50
-€/hoitopäivä/ osasto 1	208,93	201,54	199,70	199,20	221,90	223,90
-€/hoitopäivä/ arv. ja kuntoutus	176,54	189,50	181,00	168,70	187,90	189,60
Toiminnan laajuustiedot						
-vastaanotto toiminnan peittävyys % 1	63,1	62,7	65,0	63,0	63,0	63,0
-hammashuollon peittävyys % 2	35,0	34,9	36,0	35,0	35,0	35,0
-potilaspaikat/ osasto 1	36	36	36	36	32	32
-potilaspaikat/ arv. ja kuntoutus	36	36	36	36	32	32
Vaikuttavuus						
-tyypin 2 diabetespotilaiden GHbA1c-keskiarvot % 3	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
-suun terveyden DMF-indeksi 12-v. 4	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Voimavarat						
- vakanssit 8	119,1	123,1	128,1	198,6	198,6	198,6
- vakinaiset varahenkilöt 8	8	8	8	16	16	16

0. oman henkilökunnan suorittamat vastaanottokäynnit erikoislääkäripoliklinikalla

1. kuinka moni nokialainen käyttää vuodessa aluevastaanoton palveluita

2. kuinka moni nokialainen käyttää vuodessa hammashuollon palveluita

3. kyseisten potilaiden pitkäaikaissokeritasapainon keskiarvo

4. kariksen vaurioittamien hampaiden lukumäärä 12- vuotiailla

5. arviointi- ja kuntoutusosaston paikkamäärä 36, muutos 2013 aikana, 2016 alkaen paikkamäärän oletuksena 32

6. sisältää myös ensiavusta osastolle yöksi siirrettävien tarkkailupotilaiden hoitajaksot oletuksena 2014, 2015 alkaen ei sisällä poliklinikapotilaita ja 2016 alkaen paikkamäärän oletuksena 32.

7. 2015 alkaen ei sisällä poliklinikapotilaita, 2016 alkaen paikkamäärän oletuksena 32

8. 2015 alkaen sisältää myös terveyskeskussairaalan, erikoislääkäripoliklinikan ja välinehuollon henkilöstön lisäyksenä ja laitoshuolajat vähennettynä

Vyörytettävät kustannukset eivät sisälly tehokkuuslukuihin.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Perusterveydenhuoltoa vahvistetaan kohdentamalla resursseja työparimalliin ja siten parantamalla hoidon saatavuutta ja hoidon porrastusta. Takaisinsoiton käyttöönoton avulla parannetaan potilaiden yhteydensaantia ja samalla asiakastytyväisyyttä. Palveluprosessit tehostuvat mm. itseilmoittautumisen ja kansalaisen ajanvarauksen käyttöönoton avulla, jolloin tuottavuus kasvaa. Johtamisen ja toiminnanohjauksen tueksi saadaan luotettavampaa tietoa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen tehostuu palvelukeskusten yhteistyöllä, sähköinen liikkumislähete on käytössä terveyskeskuksen ja liikuntatoimen välillä. Toiminnan vaikuttavuutta pyritään parantamaan.	Hoidon porrastuksen mittarina on sairaanhoitajien vastaanottokäyntien muutos: vastaanottokäyntien määrän lisääntyminen 15 % verrattuna vuoteen 2013. Potilaiden yhteydensaanti on puhelintilastoissa parantunut 10 % (mittariluku vertailuun tulee vuoden 2014 ja 2015 arvoista). Asiakastytyväisyys/palvelukyky paranee asiakaskyselyssä yhteydensaannin osalta (alueellinen kysely on 2 vuoden välein, vertailu 2013/2015). Hoitajien aikaa vapautuu työparityöhön ja vastaanoton pitämiseen, jolloin hoidon porrastus tehostuu. Mittarit: itseilmoittautuneiden ja sähköisen ajanvarauksen käytön määrän muutokset. Terveyskeskuksen Effican uusi raportointiohjelma on otettu käyttöön ja raportointipohjat laadittu. Toiminnan tuottavuuden ja tehokkuuden kasvattaminen helpottuu luotettavamman tiedon avulla. Mittarina on liikkumislähetteen määrä/vuosi ja tavoitetasona 350 kpl vuonna 2015.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Vastaanotto toiminnan työparimallin laajentaminen
- Yöpäivystyksen siirtyminen Acutaan
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden täydellinen yhdistäminen
- Molempien vuodeosastojen siirtyminen lähipalvelujen tulosalueelle (terveyskeskussairaala), hoidon porrastuksen ja kotiutumisprosessin parantaminen
- Perusturvakeskuksen yhteisenä tavoitteena on erikoissairaanhoidon menojen vähentäminen mm. siten, että peruserikoissairaanhoitoa hankitaan nykyistä enemmän TAYS:n sijasta aluesairaaloista ja yksityisiltä palveluntuottajilta joko ostopalveluna tai palvelusetelillä. Terveyskeskus resursoi sisäisin siirroin hoidon ohjaukseen tarvittavan henkilöstön tukemaan muutosta. Kustannusten vähenemisen lisäksi tavoitteena on asiakkaiden valinnanmahdollisuuden lisääminen ja hoidon nopeus.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Yksi uusi suuhygienisti suun terveydenhuoltoon 1.1.2015 alkaen
- Kaksi 8/2014 perustettua määräaikaista sairaanhoitajan toimea vakinaistetaan aluevastaanoton vastaanottotoimintaan 1.1.2015 alkaen.
- Yhdeksän laitoshuoltajaa siirtyy perusturvan hallinnon tulosalueelle, kiinteistöhuollon kustannuspaikalle 1.1.2015 alkaen.
- Arviointi- ja kuntoutusosaston henkilökunta siirtyy vanhuspalveluiden tulosalueelta lähipalveluiden tulosalueelle.
- Kirurgin viran muuttaminen terveyskeskuslääkärin viraksi, siirto perusturvan hallinnon (ent. erityispalveluiden) tulosalueelta lähipalveluihin. Erityispalveluiden tulosalueelta lähipalveluiden tulosalueelle siirtyvät vuodeosasto 1:n, erikoislääkäripoliklinikan, leikkaussalin ja välinehuollon henkilöstö, laitoshuoltajia lukuun ottamatta.

Perhepalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	2 665 391	2 545 328	2 809 828	2 809 828	2 837 926	2 866 305
Kulut	-12 485 614	-12 798 436	-14 679 581	-14 679 581	-14 819 281	-14 967 451
Toimintakate	-9 820 223	-10 253 108	-11 869 753	-11 869 753	-11 981 355	-12 101 146
Poistot	-11 349	-11 349	-32 949	-32 949	-33 278	-33 611
Netto	-9 831 572	-10 264 457	-11 902 702	-11 902 702	-12 014 633	-12 134 757

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Sosiaalityön johtaja Erja Kovalainen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Perhepalveluiden kehittäminen lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman mukaisesti, minkä painopisteet on määritelty onnistumissuunnitelman pohjalta. Näihin asiakirjoihin edelleen pohjautuvat päivitettävät neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa koskeva toimintaohjelma, lastensuojelusuunnitelma ja kotouttamisohjelma ohjaavat arjen työtä.

Tampereen kaupunkiseudun työllisyydenhoidon kehittämisohjelma 2012 - 2016 ohjaa työllisyydenhoidon kehittämistä.

Palvelusuunnitelma 2015

Sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistus on meneillään. Uuden sosiaalihuoltolain on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2015 ja lapsiperheiden kotipalvelua koskeva säännös jo vuoden 2015 alusta. Uudessa laissa painotetaan ehkäiseviä palveluita. Uuden lain voimaantulo mahdollisesti edellyttää organisatorisia muutoksia lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalityön rajapinnassa.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen kehittämisessä painopiste on ennaltaehkäisevien ja avohuollon kuntouttavien palvelujen sekä monialaisen yhteistyön kehittämisessä ja toimivuudessa. Vuonna 2014 alkanut ehkäisevien palvelujen kehittäminen jatkuu edelleen muun muassa neuvolatyön ja oman kaupungin perhekeskuksessa tarjottavien nuorten psykososiaalisten palvelujen osalta. Perhetyö vakiinnutetaan osaksi neuvolan toimintaa. Lasten ja nuorten hyviä ruokatottumuksia ja painonhallintaa edistetään. Vertaistuen vahvistamiseksi ryhmäneuvola vakiinnutetaan koko neuvolatoimintaa koskevaksi.

Terveystieteiden työn tuottavuutta saadaan lisättyä oikealla työaikamuodolla. Terveystieteiden työaika muutetaan jaksotyöstä yleistyöaikaan.

Asiakkaiden omatoimisuutta ja omavastuuta edistetään kehittämällä sähköisiä palveluja. Aikuisuusosaston aulatilaan hankitaan asiakkaille tietokone.

Oman lastenkodin toiminnan osalta tehdään kehittämissyhteistyötä Ylöjärven ja Tampereen kaupungin kanssa.

Pitkäaikaistyöttömien ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelujärjestelmän kehittämiskokonaisuus on meneillään. Tavoitteena on Työvoiman palvelukeskus (TYP) -toimintamallin lakisääteistäminen ja työmarkkinatuen rahoitusuudistus vuoden 2015 alusta. Nokia on ollut osallisena Tampereen kaupunkiseudun TYP -toiminnassa vuoden 2006 alusta, joten TYP -toiminnan lakisääteistäminen sinällään ei tuo muutosta. Lakisääteistäminen tuo mahdollisesti muutoksia muun muassa asiakkuuskriteereihin.

Työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnat maksaisivat työttömyys-aikaisesta työmarkkinatuesta puolet niiden henkilöiden osalta, jotka olisivat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 300 - 999 päivää ja 70 % niiden henkilöiden osalta, jotka olisivat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1000 päivää.

Passiivityöttömyyden kustannuksina valtiolle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus siirretään työllisyyspalvelujen kokonaisuuteen. Siirron tarkoituksena on selkeyttää työllisyydenhoidon vastuita.

Kunnan vastuiden lisääntyessä kehitetään edelleen työllisyydenhoidon palveluita kuten palvelutarvearvioon pohjautuvaa asiakasohjausta ja sosiaalista kuntoutusta. Pitkäaikaistyöttömien eläkeselvittelyjä tehostetaan yhdessä lähipalvelujen kanssa.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistus on meneillään. Valmistelu on aikataulutettu kolmeen vaiheeseen. Uuden sosiaalihuoltolain on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2015. Sen jälkeen tarkistetaan sosiaalihuollon erityislainsäädäntö ja kolmannessa vaiheessa rajapintalait. Tavoitteena on uudistaa palvelujärjestelmää perusteellisesti siten, että palvelut toteutuvat monialaisina palvelukokonaisuuksina asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Ehkäisevät palvelut korostuvat uudessa laissa. Nämä lakimuutokset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuudistus eli sote-uudistus viitoittavat perhepalveluiden kehittämistyötä.

Peruspalveluiden ja ehkäisevän työn vahvistaminen on välttämätöntä kalliiden kustannusten välttämiseksi.

Kuntien vastuiden lisääntyminen työmarkkinatuen rahoitusuudistuksesta sekä huono työmarkkinatilanne edellyttävät lisäresursointia työllisyydenhoitoon. Nokian kaupungin maksuman työmarkkinatukilaskun kustannusnousu suunnitelluista muutoksista ja työllisyystilanteesta johtuen on noin 500 000 - 700 000 euroa. Tämän laskun pienentämiseen voidaan vaikuttaa työllisyyden hoidon palvelujen vahvistamisella, mikä edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja. Työmarkkinatuen kuntaosuus -määräraha siirretään kustannuspaikalle 3150 Työllisyys ja kuntoutus kustannuspaikalta 3141 Toimeentulotuki.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
-äitiys- ja lastenneuvolakäynnit			11 700	12 500	12 500	12 500
-perhesuunnittelukäynnit*	13480	11800	700	700	700	700
-koulu-/opiskelijaterv.huoltokäynnit th	8 878	9 200	9 200	11 500	11 500	11 500
-lastensuoj. hoitopv:t/oma lastenkoti**	3 693	3 166	3 800	3 300	3 300	3 300
-perhekeskuksen käynnit	3700	4 564	4 700	5 000	5 000	5 000
-lastensuojelun hoitopv:t/ostopalvelu	5 348	5 464	4 800	4 800	4 800	4 800
-lastensuojelun hoitopv:t/perhehoito	15 535	15 585	16 000	16 000	16 000	16 000
-aktivointisuunnitelmat/työllisyydenh.	67	213	340	400	400	400
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
-€/ terveysneuvontakäynti	56	61	64	58	58	58
-€/ lastensuojelun laitushoitopäivä	244	186	201	210	210	210
-€/ perhehoidon hoitopäivä	82	80	72	77	77	77
-€/ perustoimeentulotuki/ asukas	80	80	87	90	90	90
-€/ perustoimeentulotuki/ kotitalous	2 306	2307	2522	2610	2610	2610
-€/työllisyydenhoito/asukas	49	54	68	102	102	102
Toiminnan laajuustiedot						
-äitiys- ja lastenneuvolan asiakkaat			3 300	3 300	3 300	3 300
-perhesuunnittelun asiakkaat ***	4 900	4 300	650	650	650	650
-koulu- ja opiskelijaterv.h.asiakkaat	3 974	3 960	4 000	4 450	4 450	4 450
-lastensuojelun avohuollon asiakkaat	290	395	400	400	400	400
-kodin ulkop. sijoit. lapset ja nuoret	121	123	120	117	117	117
-huostassa olevat lapset ja nuoret	48	48	48	48	48	48
-perhekeskuksen asiakkaat	884	906	950	1 000	1 000	1 000
-toimeentulotuen kotital. määrä	1 185	1 260	1 350	1 300	1 300	1 300
-työllisyyspalveluiden asiakkaat	310	356	500	600	600	600
Voimavarat						
- vakinaiset	79	81,5	83	87,0	87,0	87,0

* v.2012 - 2013 äitiys- ja lastenneuvola sekä perhesuunnittelukäynnit samassa tilastossa

** sisältää ulos myydyt hoitopäivät

*** v. 2012 - 2013 äitiys- ja lastenneuvolan sekä perhesuunnittelun asiakkaat samassa tilastossa

Vyörytettävät erät eivät sisälly tehokkuuslukuihin.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Asiakas saa tarvitsemansa palvelun oikea-aikaisesti. Toimeentulotuki- ja lastensuojeluasioiden käsitte-lymääräaikaisten toteutuminen (valtakunnalliset seurannat x 2/v)	Lakisääteiset määräajat toteutuvat toimeentulotussa ja lastensuojelussa 100 %:sesti.
Alle 25-vuotiaiden työttömien aktivointiasteen nostaminen (v. 2013 24,9 % ja v. 2014 toukok. 32,7 %)	Aktivointiaste 43 %.
Omana toimintana tuotetut ennaltaehkäisevät ja avopalvelut toimivat (vahvistamalla määräaikaista omia perhetyön resursseja kahdella perhetyöntekijällä v. 2014 kustannuksia on pystytty alentamaan n. 100 000 euroa verrattuna v. 2013 kustannuksiin)	Määräaikaisten perhetyön resurssien vakinaistamisella ostopalveluiden osuus perheille suunnatusta tehostetun avotyön palveluista pysyy vuoden 2014 tasolla (n. 20 000 €).

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Työllisyyspalveluiden kokonaisuuden kehittäminen
- Ennaltaehkäisevän perhetyön vahvistaminen ja vakiinnuttaminen.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Kaksi (2) perhetyöntekijää (lastensuojelu + neuvolan perhetyö)
- Yksi (1) terveydenhoitaja (kouluterveydenhoito)
- 50 % psykologi nuorisotiimiin
- Yksi (1) työllisyyskoordinaattori
- Yksi (1) vastaava ohjaaja/työllisyydenhoito

Vanhuspalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	4 025 834	3 852 960	4 163 524	4 163 524	4 205 159	4 247 211
Kulut	-18 204 979	-18 436 505	-19 058 551	-19 058 551	-19 249 137	-19 441 628
Toimintakate	-14 179 145	-14 583 545	-14 895 027	-14 895 027	-15 043 978	-15 194 417
Poistot	-13 056	-30 666	-10 000	-10 000	-10 100	-10 201
Netto	-14 192 201	-14 614 211	-14 905 027	-14 905 027	-15 054 078	-15 204 618

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Vanhustyön johtaja Katja Uitus-Mäntylä

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Vanhuspalveluiden toteuttaminen ja kehittäminen uusitun ikäpoliittisen suunnitelman ”Kotona on paras paikka” mukaisesti. Painopistealueena on edelleen kotihoidon ensisijaisuus sekä hoidon tarkoituksenmukaisuus ja oikea-aikaisuus.

Palvelusuunnitelma 2015

Vuonna 2013 voimaan tullessa laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista osassa säädöksiä aikaraja on 1.1.2015. Lain vaatimat

omavalvontasuunnitelmat on laadittu vuoden 2014 lopulla ja niiden soveltaminen osana vanhuspalveluiden yksiköiden toimintaa tapahtuu vuoden 2015 aikana.

Kotihoidon kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2015 kotihoidon mobiililaitteiden käyttöön otolla. Tavoitteena on, että kotihoidon välittömän asiakastyön osuus olisi 56 % työajasta. Kotihoidon toimintaedellytysten turvaamiseksi tarvitaan lisäresursointia Kotoisa ehto -ohjelman mukaisesti. Kotihoidon tarkoituksenmukaisuuden, oikea-aikaisuuden ja joustavuuden tehostamiseksi kotihoidossa siirytään tuntiperusteiseen laskutukseen. Samalla tarkennetaan myös muiden tukipalveluiden osalta asiakasmaksujen perimisen periaatteita ja määriä. Sosiaalihuoltolain mukaisista kuljetuspalveluista myöntämisestä luovutaan. Lisäksi kotihoidon tukipalveluna tuotettavien kauppapalveluiden tuottamistapaan mietitään ostopalveluiden tilalle muita vaihtoehtoisia toimintamalleja.

Veteraanien maksuttomat ateriapalvelut säilyvät entisellään.

Ympäri vuorokautisen hoivan toimivuuden varmistaminen edellyttää, että Nokian kaupungilla on käytössä riittävä määrä hoivapaikkoja. Riittävällä paikkakapasiteetilla varmistetaan, että asiakkaita ei jää terveyskeskukseen pitkäaikaisesti odottamaan hoivapalveluiden paikkaa. Uusia paikkoja tarvitaan 2015 vuonna 15, uudessa talousarviossa esitys on 12. Ostopalvelupaikkojen määrä olisi vuonna 2015 yhteensä 123 (vuonna 2014 paikkoja on yhteensä 111). Osasto B:n muuttaminen asteittain lyhytaikaishoidoksi jatkuu vuonna 2015. Vuosittain paikkoja siirtyy lyhytaikaisen hoidon käyttöön noin 2 - 5. Riittävällä lyhytaikaishoidolla mahdollistetaan kotihoidossa ja omaishoidossa olevien vuorohoito. Koko ympäri vuorokautisessa hoidossa selvitetään työaikaseurannan avulla päivittäisen asiakastyön sisältö ja rakenne.

Omaishoitoa tulisi suunnitelmien mukaan lisätä 10 uudella tuella, mutta se ei ole mahdollista nykyisin määrärahoihin. Vuosittain tulee omaishoidon tuen palkkioiden maksussa huomioida avustuksiin tulevat lakisääteiset indeksikorotukset.

Perusturvan hallinnollisena muutoksena molemmat terveyskeskuksen osastot siirtyvät osaksi terveyskeskussairaalan tulosityksikköä. Näin myös arviointi- ja kuntoutusosasto siirtyy pois vanhuspalveluiden tulosalueelta osaksi lähipalveluiden tulosaluetta. Muutoksen toteuttamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kotiutusprosessien toimivuuteen.

Koko vanhuspalveluissa tavoitteena on ottaa käyttöön RAI-laatumoduuli hoidon ja hoivan vaikuttavuuden seuraamiseksi. Lisäksi varaudutaan mahdollisiin vuoden 2016 asiakasmaksulain uudistuksiin.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Kotihoidon toiminnan vahvistamiseksi tarvitaan kotihoitoon seuraavina vuosina lisäresursointia. Kotoisa ehto -ohjelman ennusteiden mukaan henkilöstöresurssiksi muutettuna tarve on noin 4 - 5 lisätyöntekijää vuosittain. Kustannusvaikutus lisäyksestä on noin 140 000 - 176 000 euroa/vuosi.

Tehostetussa palveluasumisessa lisäpaikkojen tarve Kotoisa ehto -ohjelman linjausten mukaan on noin 10 - 15 paikkaa/vuosi. Kustannusvaikutus paikkojen lisääntymisestä on noin 410 000 - 650 000 euroa/vuosi. Vihnuskodin vanhassa rakennuksessa on tällä hetkellä käytössä 58 ympäri vuorokautisen hoivan asukaspaikkaa. Tilat eivät vastaa enää nykyisiä vaatimuksia vanhusten ympäri vuorokautiselle hoivalle, joten tilasuunnittelu korvaavien tilojen saamiseksi tulisi aloittaa välittömästi. Samalla olisi tärkeää pohtia, miten lisääntyvä palvelutarve Nokian kaupungissa tulevana vuosina järjestetään; oma toiminta versus ostopalvelut.

Myös omaishoidon tukea tulisi pystyä lisäämään vuosittain. Suunnitelmakauden lopussa on lisäksi tarvetta päivätoimintapalveluiden lisäämiselle.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
-kotihoidon käynnit	151 905	160 128	1)155 600	163 213	173 550	181 350
-päiväkeskuksen hoitopäivät/ oma toiminta	1 715	1 964	1 800	1965	1965	1965
-päiväkeskuksen hoitopäivät/ ostopalvelut	4 084	4 264	4 100	4250	4250	4250
-vanhainkodin hoitopäivät	21 107	21 183	21 100	21 100	21 000	21 000
-joista lyhytaikaishoidossa	4 981	2)6 202	2)6 935	2)7 965	9 490	10 585
-tehostetun palveluasumisen hoitopäivät (oma toiminta)	27 936	28 900	28 600	28 900	28 900	28 900
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
-€/ kotihoidon käynti	29,03	31,00	32,90	31,00	31,00	31,00
-€/ hoitopäivä vanhainkodilla	141,53	151,70	155,80	154,60	154,60	154,60
-€/ hoitopäivä tehostetussa palveluasumisessa (oma toiminta)	115,03	118,87	115,00	114,90	114,90	114,90
Toiminnan laajuustiedot						
-säännöllisen kotihoidon asiakkaat (HILMO)*	343	370	375	390	410	430
-omaishoidon tuki asiakkaat (yli 65-v) 31.12.	84	83	93	93	115	130
-hoitopaikat tehostetussa palv.asumisessa						
-oma toiminta	80	80	80	80	80	80
-ostopalvelut	98	103	111	123	134	142
-hoitopaikkoja Vihnuskodilla	58	58	58	58	58	58
-joista lyhytaikaipaikkoja	14	2)19	2)18	2)22	26	29
-kattavuus 75 v. täyttäneistä (%)						
-säännöllisen kotihoidon piirissä	11,7	12,3	13	13	13	13
-omaishoidontuen piirissä	3,3	3	3,4	3,4	4,0	5,0
-tehostetussa palveluasumisessa	6,8	6,9	6,7	7,1	7,3	7,4
-pitkäaikaisessa laitoshoidossa	1,6	1,5	1,5	1,3	1,1	1,0
Vaikuttavuus						
-vuoteeseen hoidettavat asukkaat ympärivuorok. hoivassa %/ oma toiminta	21	32,8	25	25	25	25
Voimavarat						
-vakanssit	234,5	237,5	237,5	203,5	204,5	204,5
-vakinaiset varahenkilöt yhteensä	32	32	32	28	28	28

1) Lisätty TA 2014 lukuun sairaanhoidon käynnit 11 600

2) Vihnuskodin os.B:n paikkojen muuttaminen asteittain lyhytaikaishoidon paikoiksi.

*) HILMO = Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä

Vyörytettävä kustannukset eivät sisälly tehokkuuslukuihin

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Henkilöstön ja kaikkien keskeisten toimijoiden sitouttaminen ikääntyneiden palveluiden pitkäjänteiseen kehittämiseen.	Vanhuspalvelulain mukainen ikäpoliittisen suunnitelman tiedottaminen koko kaupungin tasolla. Tilaisuuksia on järjestetty vähintään kaksi (henkilöstö, muut toimijat).
Vaikuttavuuden lisääminen tuottamalla asiakaslähteisempiä kotihoitopalveluita.	Kotihoidon asiakaslähtöinen toimintaprosessi on jalkautettu. Perehdytystilaisuus henkilöstölle ja muille avaintoimijoille on järjestetty. Välittömän asiakastyön osuus > 56 % työajasta.
Kotiin vietävien palveluiden tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden tehostaminen.	Kotihoidossa on siirrytty tuntiperusteiseen asiakaslaskutukseen.
Asiakastyön laadun ja sisällön kehittäminen ympärivuorokautisessa hoivassa.	Ympärivuorokautisessa hoivassa on tehty työaika-seuranta asiakastyön sisällön selvittämiseksi.
Tarvittavien päätösten tekeminen ympärivuorokautisen hoivan tarpeen kasvun hallinnasta.	Mahdolliset kaavamuutostarpeet on ratkaistu. On päätetty hanke- ja tilaohjelmista sekä sopimuksista kiinteistöinvestoreiden kanssa. On ratkaistu palvelun tuottaja/-t.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Arviointi- ja kuntoutusosaston siirtyminen vanhuspalveluiden tulosalueelta lähipalveluihin

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Kolme (3) kodinhoitajan vakanssia kotihoitoon
- Arviointi- ja kuntoutusosaston laitoshuoltajien siirto perusturvan yhteiseen kiinteistöhuollon yksikköön.
- Arviointi- ja kuntoutusosaston henkilöstö siirtyy muilta osin lähipalveluihin, kaikkiaan 35.

Perusturvan hallinto (ent. Erityispalvelut)

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	47 360	183 000	24 080	24 080	24 321	24 564
Kulut	-1 425 701	-1 506 247	-2 748 659	-2 748 659	-2 818 994	-2 847 108
Toimintakate	-1 378 341	-1 323 247	-2 724 579	-2 724 579	-2 794 673	-2 822 544
Poistot	-16 537	-3 560	-3 462	-3 462	-3 497	-3 532
Netto	-1 394 878	-1 326 807	-2 728 041	-2 728 041	-2 798 170	-2 826 076

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Perusturvajohtaja Eeva Halme

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Peruspalveluiden rakennetta kehitetään kuntalaisten tarpeita vastaavaksi huomioiden valtakunnalliset tavoitteet. Perusturvan organisaatioita selkiytetään vastaamaan palveluprosesseja. Kehittämisessä huomioidaan kokonaistaloudellisuus sekä poikkihallinnollisuus.

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Perusturvassa laaditaan henkilöstösuunnitelma, jossa huomioidaan muuttuvat palvelutarpeet ja väestön kasvu.

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Peruspalveluiden toimintayksiköiden ja toiminnan turvallisuutta lisätään poikkihallinnollisena yhteistyönä.

Tasapainoinen ja toimiva Nokia

Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen valmistelussa hyödynnetään EVA -menettelyä ja asukkaiden informaatiotilaisuuksia. Muutosta valmistellaan seudullisena yhteistyönä.

Palvelusuunnitelma 2015

Erityispalvelujen tulosalue hajautetaan vastaamaan paremmin palveluprosesseja. Tulosalueen nimi muutetaan perusturvan hallinnoksi, jonka alaisuudessa on kustannuspaikkoina perusturvan hallinto, Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä ostettavat erikoissairaanhoidon palvelut, kiinteistöhuolto ja perusturvalautakunta. Tähän kiinteistöpalveluiden kustannuspaikkaan keskitetään vaiheittain (2015 - 2016) perusturvassa toimivat laitoshuoltajat yhden esimiehen alaisuuteen. Näin turvataan aiempaa paremmin laitoshuollon kehittäminen sekä mahdollistetaan joustavampi henkilöstöressurssien käyttö.

Perusturvan hallintoon esitetään uutta vakanssia, tietohallintoasiantuntija, jonka tehtävänä on koordinoida paikallisella tasolla sosiaali- ja terveyspalveluiden kansallisia (eKanta, Kansa) ja tulevien sote -tuotantoalueiden ICT-hankkeita.

Perusturva on mukana seudullisissa valmisteluissa liittyen sote- ja tuotantoalueen muodostamiseen.

Erikoissairaanhoidon tulosityksikkö siirretään kokonaisuudessaan lähipalveluiden tulosalueelle. Erikoislääkäripoliklinikka-toimintaa kehitetään omien erikoislääkärien lisäksi olemassa olevien ostopalvelusopimusten tukemana. Nykymuotoinen leikkaussalitoiminta lopetetaan ja henkilöstön työpanos kohdistetaan erikoislääkäripoliklinikan toimenpiteisiin (mm. tähyystoiminta, urologiset toimenpiteet) ja avovastaanotoille. Erikoissairaanhoidon vuodeosasto 1. siirtyy lähipalveluiden uuteen terveyskeskussairaala-tulosityksikköön ja se muutetaan valtakunnallisiin tilastoihin perusterveydenhuollon palveluksi. Samaan tulosityksikköön siirretään

vanhuspalveluista arviointi- ja kuntoutusosasto. Tämä muutos mahdollistaa palveluprosessien edelleen kehittämisen ja osastojen profiloinnin. Merkittävänä kehittämiskohteena on hoidon oikea porrastus, joka edellyttää hyvää kotiutusprosessia.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Erikoissairaanhoidon osalta kustannuskehitystä pyritään hillitsemään palveluohjauksella ja tehokkaalla kotiuttamisella, jolloin resursseja voidaan siirtää avopalveluiden kehittämiseen palvelutarvetta vastaavasti. Terveyskeskussairaalan osastopaikkojen profilointi ja vaiheittainen paikkojen vähennys 2015 – 2016: kustannusvaikutus - 400 000 euroa.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirille maksettavan kalliinhoidon tasauksen ennakkomaksun ja erityisvelvoitemaksun nousun kustannusvaikutus on 360 000 euroa. Kuntalaisten erikoissairaanhoidon kohdistuva valinnan vapaus lisää kustannuksia asiakaspalvelujen ostoon, taloudellista vaikutusta on vaikea arvioida.

Peruspalveluiden osalta henkilöstön työaikojen muutos palvelutuotannon tarpeen mukaan mahdollistaa noin 11 htv:n työpanoksen kohdentamisen uudelleen. Kokonaiskustannusvaikutus 0,5 milj.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
- poliklinikkakäynnit / PSHP	32 836	¹⁾ 23 443	¹⁾ 24 485	23 340		
- hoitotaksot / PSHP	3 754	3 793	¹⁾	¹⁾		
- hoitopäivät / PSHP	19 553	19 566	¹⁾ 6 091	6 997		
- leikkaukset / oma toiminta	532	594	410	-		
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
- €/leikkaus oma toiminta	1 324,00	1 059,68	1 648,80	-		
- €/erikoissairaanhoidon menot/asukas	1 005,80	1 083,93	1 038,56	²⁾		
Toiminnan laajuustiedot						
- sairaansijat oma esh osasto 1	36	36	36	362 ²⁾		
- osaston päiväpaikat	4	4	4	4		
Voimavarat						
- vakanssit	93		112	33 ³⁾		
- vakinaiset varahenkilöt	6	6	6	3		

1. Pshp siirtyi episodi- ja NordDrg-tuotteistukseen, luvut eivät ole vertailukelpoisia menneeseen tai puuttuvat.

2. Osasto 1 sairaansijat siirretään lähipalveluihin perusterveydenhuoltoon.

3. Terveyskeskuskiinteistön laitoshuoltajat (24) siirtyvät hallinnon kp kiinteistöhuoltoon, osasto 1:n, leikkausosaston, välinehuollon ja erikoislääkäripl:n henkilöstö siirtyvät lähipalveluihin. Vammaispalvelun henkilöstö siirtyy omalle tulosalueelle.

Vyörytettävät kustannukset eivät sisälly tehokkuuslukuihin.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Hallinnon raportoinnin kehittäminen	Raportointi toteutuu kuukausittain v. 2015 alusta alkaen, talouden toteuman ennustettavuus on parantunut. Suoritteiden kustannuslaskenta on aloitettu, tuotavuusmittaristo on laadittu v. 2016 talousarvion laadintaan mennessä. Terveystieteiden uusi raportointiohjelma on otettu käyttöön maaliskuuhun 2015 mennessä.
Perusturvan tietohallinnon kehittäminen	Perusturvan tietohallinnon kehittämissuunnitelma on laadittu toukokuudun 2015 mennessä, huomioiden seudulliset tavoitteet.
Laitoshuollon uudelleen organisointi	Terveyskeskuksen laitoshuollossa toimivat tiimit, muutoksen vaikutus on arvioitu 6/2015 ja projektin jatkosuunnitelma vuodelle 2016 on laadittu 8/2015.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Erityispalveluiden uudelleen organisointi: oma erikoissairaanhoidon osaksi lähipalveluja ja vammais- palvelut omaksi tulosalueekseen. Erikoissairaanhoidon vuodeosasto 1 siirtyy lähipalveluiden uuteen terveyskeskussairaala -tulosyksikköön ja se muutetaan valtakunnallisiin tilastoihin perusterveydenhuollon palveluksi.
- Tehostetaan palveluohjausta ja poikkihallinnollista yhteistyötä.
- Perusturvakeskuksen yhteisenä tavoitteena on erikoissairaanhoidon menojen vähentäminen.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Tietohallinnon asiantuntija, uusi
- Kirurgin viran muuttaminen terveyskeskuslääkärin viraksi, siirto lähipalveluihin.
- Leikkaustoiminnan päättyessä anestesia- ja leikkauksien virka tulee lakkauttaa.
- Osasto 1:n, erikoislääkäripoliklinikan, leikkaussalin ja välinehuollon henkilöstö, laitoshuoltajia lukuun ottamatta, siirtyvät lähipalveluihin.
- Vammais- ja erityis- palveluiden henkilöstö siirtyy vammais- ja erityis- palvelun tulosalueelle
- Perusturvan hallinnon kiinteistö- ja kunnossapito- osaston henkilöstö siirtyvät perusturvan tulosalueelle

Vammaispalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	576 179	903 900	604 350	604 350	610 394	616 497
Kulut	-6 607 322	-6 623 606	-6 966 325	-6 966 325	-7 035 988	-7 106 348
Toimintakate	-6 031 143	-5 719 706	-6 361 975	-6 361 975	-6 425 594	-6 489 851
Poistot	-25 378	0	-20 659	-20 659	-20 866	-21 074
Netto	-6 056 521	-5 719 706	-6 382 634	-6 382 634	-6 446 460	-6 510 925

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: vammaistyön johtaja Kirsi Lempiäinen-Pellinen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Vammais- ja kehitysvammapalvelut sekä omaishoidontuki alle 65-vuotiaat muodostavat jatkossa oman tulosalueensa = vammaispalvelut. Tällä selkiytetään päätöksentekoa sekä vastuita ja valmistaudutaan tulevaan sote-uudistukseen.

Peruspalveluiden toimintayksiköiden ja toiminnan turvallisuutta lisätään poikkihallinnollisena yhteistyönä.

Palvelusuunnitelma 2015

Kehitysvammahuollon laitoshoidon hajauttamista jatketaan. Nokialla on neljä asiakasta pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Tavoitteena on löytää asiakkaille vuoteen 2016 mennessä asumispalvelupaikat avohuollosta. Asumispalveluratkaisuja kartoitetaan yhdessä seutukunnan kuntien kanssa ja/tai kunnan omana toimintana. Jatkossa laitoshoidoa käytetään pääsääntöisesti ainoastaan lyhytaikaiseen ja kuntouttavaan hoitoon.

Alle 65-vuotiaiden omaishoidontuen tarvitsijoiden määrä kasvaa edelleen. Omaishoidon tukea tulisi pystyä lisäämään vuosittain. Omaishoidontuen sijaislomitusta pyritään laajentamaan edelleen omaishoidontuen käyttäjien piirissä.

Kehitysvammaisten avotyön kehittämistä jatketaan. Tavoitteena on saada lisää avotyöpaikkoja ja ohjata nuoria kehitysvammaisia yhä enemmän avotyön piiriin. Lisäksi Hemptankaaren toimintakeskuksen päivätoimintaa kehitetään vastaamaan muuttuvia asiakastarpeita. Kehitysvammaisten asumisyksiköissä panostetaan vapaa-ajan harrastuksiin ja toimintaan. Kehitetään mielekästä toimintaa ikääntyneille kehitysvammaisille, jotka eivät käy toimintakeskuksessa.

Vammaispalveluissa kehitetään Asta-lomaketta (asumisessa tarvittavan avun ja tuen tarpeen arviointi) siten, että sitä voidaan hyödyntää entistä paremmin asiakastyössä ja kohdentaa palvelut mahdollisimman tehokkaasti.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Vammaispalveluissa subjektiivisten oikeuksien ja annettavien avustusten tarpeen kasvun kustannusvaikutus on 250 000 euroa / vuosi.

Kehitysvammahuollon laitoshoidon hajauttamisen myötä laitoshoidon kustannukset pienenevät vuosittain ja ostopalveluiden kustannukset kasvavat.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
-kehva asumispalvelupäivät/omat yksiköt	9 761	9 898	18 250	18 300	18 350	18 380
-kehva asumispalvelupäivät/ostopalvelu	3 721	3 979	1 925	2 920	3 285	3 285
-kehva asumispalvelupäivät/perhehoito	993	1 021	730	730	730	730
-kehva työ- päivätoimintapäivät/omat yksiköt	13 627	14 532	15 700	15 700	15 735	15 735
-kehva työ- päivätoimintapäivät/ ostopalvelu	1 385	1 292	980	980	880	880
-kehva laitoshoidon käyttöpäivät / PSHP	4 884	4 477	2 500	1 825	1 095	730
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
- €/vammaispalvelu menot/asukas	184,60	202,80	198,10	219,00	219,00	219,00
Toiminnan laajuustiedot						
- omat kehva asumispalvelupaikat	29	49	52	52	52	52
- omat kehva työ- ja päivätoimintapaikat	70	81	85	85	85	85
- subjektiivinen vammaispalvelu asiakkaita/ v.	746	691	750	760	765	765
- omaishoidon tuki, asiakkaat alle 65-v.	58	67	62	67	68	68
Voimavarat						
- vakanssit			47	47	47	47
- vakinaiset varahenkilöt			0	0	0	0

Vyörytettävät kustannukset eivät sisälly tehokkuus/taloudellisuuslukuihin.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Raportoinnin kehittäminen	Raportointi toteutuu kuukausittain, talouden toteuman ennustettavuus on parantunut Suoritteiden kustannuslaskenta aloitettu, tuottavuusmittaristo laadittu.
Työ- ja päivätoiminnan kehittäminen	Kehitysvammaisten avotyötoiminnan asiakas- ja avotyöpaikkojen määrän seuranta kuukausittain. (Avotyöpaikoissa käyviä henkilöitä v. 2014 lopulla on 22, tavoitetaso v. 2015 loppuun mennessä on 25 henkilöä.)
Asiakastytyväisyyskyselyt säännöllisesti vuosittain eri asiakasryhmille (kehitysvammahuolto, vammaispalvelut)	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset ja palveluiden kehittäminen niiden pohjalta.
Omaishoidontuen sijaislomituksen käyttöönoton laajentaminen	Sijaishoitoa käyttävien asiakasmäärien seuranta. (Sijaishoitoa käyttäviä asiakkaita v. 2014 lopulla on 13, tavoitetaso v. 2015 loppuun mennessä on 18 asiakasta.)

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Vammaispalvelut omaksi tulosalueekseen

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Vammaistyön johtajan vakanssin muutos tulosaluejohtajaksi nimikkeellä vammaistyön johtaja
- Vammaispalvelun henkilöstö, 47, siirtyy erityispalveluista

Kasvatus- ja opetuskeskus yhteensä

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	6 386 596	6 726 779	6 947 074	6 947 074	7 024 222	7 094 462
Kulut	-47 819 988	-49 344 352	-50 587 101	-50 587 101	-50 989 090	-51 520 423
Toimintakate	-41 433 392	-42 617 573	-43 640 027	-43 640 027	-43 964 868	-44 425 961
Poistot	-454 723	-421 869	-368 292	-368 292	-371 975	-375 695
Netto	-41 888 115	-43 039 442	-44 008 319	-44 008 319	-44 336 843	-44 801 656

Kasvatus- ja opetuskeskuksen yhteiset tavoitteet

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Toimitilojen käytön tehostaminen	Kasvatus- ja opetuskeskuksen käytössä olevien toimitilojen käyttöasteen määrittely ja suunnitelmallinen nostaminen. Tähän liittyvä, yhdessä teknisen keskuksen kanssa toteutettava opinnäytehanke valmistuu huhtikuussa 2015.
Oppimisen valmiuksien kehittäminen	Oppimisvalmiuksien ongelmiin puuttuminen. Motivaatio-ongelmiin vaikuttaminen. Konkreettiset toimenpide-ehdotukset ja toteuttaminen.
Tieto- ja viestintätekniikka (TVT) -osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen	Nokian TVT-strategia kasvatuksessa ja opetuksessa on laadittu. Laitteiden käyttöä seurataan aktiivisesti ja tehostetaan. Järjestetään osaamiskartotus ja tarjotaan sisäistä käyttökoulutusta.
Kustannustehokkaasti tuotetut palvelut	Osallistutaan aktiivisesti kaupunginhallituksen käynnistämään kehittämishankkeeseen: Kasvatus- ja opetuskeskuksen palveluiden järjestämistä koskeva selvitys.

Kasvatus- ja opetuskeskus

Talous- ja hallintopalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	33 881	27 826	27 826	27 826	28 104	28 385
Kulut	-1 052 698	-981 391	-1 151 955	-1 151 955	-1 194 179	-1 206 120
Toimintakate	-1 018 817	-953 565	-1 124 129	-1 124 129	-1 166 075	-1 177 735
Poistot	-8 452	-8 320	-57 414	-57 414	-57 988	-58 568
Netto	-1 027 269	-961 885	-1 181 543	-1 181 543	-1 224 063	-1 236 303

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Talous- ja hallintopäällikkö Tarja Latva

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Arvioidaan kuvattujen nivelvaiheprosessien (tiedonsiirto esiopetus-alkuopetus, alakoulu-yläkoulu, yläkoulu, toinen aste) toimivuus ja kehitetään prosesseja tarvittaessa. Jatketaan keskeisten toimintojen prosessikuvausta palveluiden parantamiseksi.

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Perustehtäviä on selkeytetty. Kehityskeskustelujen perusteella arvioidaan miten on onnistuttu. ICT:n käyttöä palvelujen järjestämisessä kehitetään.

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Palvelut tuotetaan kuntalaisille yhdenvertaisin perustein.

Tasapainoinen ja palveleva Nokia

Vaihtoehtoisten tuotantotapojen hakeminen kustannustehokkaiden palveluiden tarjoamiseksi.

Palvelusuunnitelma 2015

Talous- ja hallintopalveluiden turvaaminen keskuksen muille tulosalueille.

Hankkeiden haku ja koordinointi. Kerhotoiminnan kehittäminen. Pitkäniemeen tulevan vaikeahoitoisten erityisopetusta tarvitsevien oppilaiden palvelujen tuotteistaminen ja neuvottelut todellisten kustannusten korvaamisesta kotikuntien kanssa jatkuu.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Kustannustietoisuuden lisääminen palveluja tuotteistamalla ja prosesseja arvioimalla.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toiminnan laajuustiedot						
<i>Koulut</i>						
1-6 luokkien kouluja	12	12	12	12	12	12
7-9 luokkien kouluja	2	2	2	2	2	2
Yhtenäiskouluja					1	1
Lukio	1	1	1	1	1	1
Työväenopisto / Pirkan opisto	1	1	1	1	1	1
Voimavarat						
<i>Henkilökunta</i>						
- kasvat- ja opetuskeskus	10	10	8,5	9	9,5	9,5
- varhaiskasvatuksen hallinto			3	3	3	3
- koulupsykologit	2	2	2	3	3	3
- koulukuraattorit	3	3	3	4	4	4
- kerhotoiminnan ohjaaja	0,5	1	1	1	1	1
- AD-verkon ylläpito ja mediapalvelut	2	2	2	2	2	2

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Uuden oppilas- ja opiskelijalainsäädännön täytännönpano on tehty	Uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain säätämät toiminnot ovat vakiintuneet osaksi toimintakulttuuria.
Sopimukset on tehty	Pitkäniemen uuden kehitysvammaisille tarkoitetun koulun oppilaiden kotikuntien kanssa on tehty sopimukset todellisten kustannusten korvaamisesta.
Laatutyön jatkaminen prosesseja kehittämällä	Nivelvaiheprosessien toimivuus on arvioitu. Tiedon siirto on parantunut ja epäkohdista on tehty kehittämissuunnitelma.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Uuden oppilashuollon lainsäädännön käyttöönotto
- Uuden Pitkäniemen kouluyksikön käynnistyminen

Tulosalueen vakanssimuutokset

- 3. koulupsykologi 1.1.2015 alkaen

Perusopetus

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	1 373 164	1 521 444	1 801 811	1 801 811	1 819 830	1 838 027
Kulut	-21 745 382	-22 059 354	-23 347 996	-23 347 996	-23 441 071	-23 691 161
Toimintakate	-20 372 218	-20 537 910	-21 546 185	-21 546 185	-21 621 241	-21 853 134
Poistot	-257 123	-246 413	-146 443	-146 443	-147 907	-149 387
Netto	-20 629 341	-20 784 323	-21 692 628	-21 692 628	-21 769 148	-22 002 521

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Koulutoimenjohtaja Tuomas Erkkilä

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Perusopetuksen hallintorakenne selkeytyy, mikä näkyy asiakkaan arjessa. Palvelu on täsmällisempää ja vastuussa oleva viranhaltija hahmottuu aiempaa tarkemmin.

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Opetustoimi on näkyvästi esillä Nokian messujen valmistelussa ja toteutuksessa.

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Vuonna 2015 turvallisuus, viihtyisyys ja ravitsemus nostetaan erityisinä teema-alueina käsitelyyn opetustoimessa. Nettikäyttäytymisestä järjestetään henkilökunnalle koulutusta.

Tasapainoinen ja palveleva Nokia

Lautakunnan kanssa kokeillaan iltakoulutyöskentelyä. EVA-menettelyn käyttöä asioiden valmistelussa jatketaan. Opetussuunnitelmatyöhön osallistetaan oppilaat, huoltajat ja luottamushenkilöt.

Palvelusuunnitelma 2015

Harjuniityn koulun suunnittelu jatkuu ja koulun ensimmäinen vaihe käyttöön otetaan 1.8.2015. Tuolloin koulussa aloittaa opintonsa noin 300 oppilasta. Koululla aloittaa rehtori 1.3.2015 ja apulaisrehtori taloussuunnitelmakauden aikana, kun koulu laajenee yhtenäiskouluksi.

Pitkäniemessä aloittaa uusi Ylisiltä siirtyvä sairaanhoitopiirin kouluyksikkö. Yksikkö toimii hallinnollisesti osana Alhoniityn koulun kokonaisuutta. Toiminnasta vastaa oma apulaisrehtorinsa. Koulun toiminnasta aiheutuvat valtionosuuden ylittävät kustannukset laskutetaan oppilaita lähettäviltä kunnilta.

Kokoaikaisen erityisopetuksen luokan toiminta vakinaistetaan ja koulupaikka Nokialla turvataan myös yläkouluikäisille kokoaikaista erityisopetusta tarvitseville oppilaille.

Opetussuunnitelmatyö etenee kuntakohtaisesti, seudullisesti ja valtakunnallisesti. Perusopetuksen johtoryhmä vastaa kuntakohtaisen työn koordinoinnista.

Oppilassijoittelu uudistetaan lukuvuoden 2014 – 2015 aikana. Sijoittelun uudistaminen mahdollistaa oppilasryhmittelyn tiivistämisen ja luokanopettajavakanssien kohdentamisen tehokkaammin. Järjestelyn seurauksena anotaan vain kolmen uuden luokanopettajaviran perustamista 1.8.2015 lukien laskennallisen seitsemän sijaan. Oppilasmäärä lv. 2015 - 2016 kasvaa alakouluissa noin 130 oppilaalla. Järjestely nostaa keskimääräistä ryhmäkokoa maltillisesti, mutta turvaa kaikille tasaveroisemmat olosuhteet. Oppilaskuljetusohje uudistetaan, mutta kilometrirajoihin ei ehdoteta muutoksia.

Talousarvioon sisältyy seuraavat ehdotukset:

- Sijaismäärärahojen varausta on pienennetty viidestä prosentista kolmeen.
- Koulukuljetuksiin varattu määräraha on ylittynyt kahtena vuonna. Selvityksen perusteella muuta merkittävää syytä ylitykselle ei ole kuin edelliselle sopimuskaudelle huomattavasti kohonneet sopimushinnat. Tämän seurauksena optiokautta ei käytetty, vaan kuljetusso-pimukset kilpailutettiin uudestaan keväällä 2014. Hintataso laskee tämän seurauksena jonkin verran. Määrärahavarausta on korotettu 250 000 euroa. (Koulukuljetuskustannus-ten määrä tilinpäätöksen 2013 mukaan oli 911 000 euroa, määrärahavaraus talousarvio-vuodelle 2015 on 899 000 euroa).
- Logistiikkainsinöörin palveluiden hankintaan Tampereen logistiikalta on tehty 25 000 eu-ron määrärahavaraus vuodelle 2015.
- Työterveysmaksuja on tarkistettu 20 000 eurolla vastaamaan nykyistä tasoa.
- Kotikuntakorvauksia on tarkistettu.
- Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa on rakenteellinen vaje. On tehty 35 000 euron määrära-hatarkistus.
- Seutukunnalliseen opetussuunnitelmatyöhön osallistumiseksi on varattu 10 000 euron määräraha.
- Määräaikaiset opettajanvirat täytetään erityisopetusta lukuun ottamatta koulun työajoille.
- Ohjaajiin kohdistetaan 108 000 euron säästö. Säästö etsitään vapaaehtoisin keinoin. Työaikapankin käyttöönottoa selvitetään yhdessä JHL:n kanssa.
- Iltapäivätoiminnan tuottoihin lisätään 150 000 euroa. Asiaksmaksu kolmen tunnin ylit-tävältä osalta korotetaan 45 eurosta 60 euroon ja 90 eurosta 110 euroon. Korotettu asiaksmaksu on linjassa Tampereen seudun muiden kuntien kanssa.
- Määrärahan leikkaus atk-, ja asiantuntijapalveluissa sekä painatuksista ja ilmoituksista.
- Määrärahan leikkaus majoitus- ja ravitsemuspalveluissa sekä henkilöstökoulutuksissa.
- Määrärahan leikkaus kalustohankinnoissa.
- Liikkuva koulu -hankkeen puitteissa on rahoitus koululiikunnanohjaajalle lukuvuoden 2014 - 2015 loppuun saakka. Hakemus rahoitukseksi uudelle kaudelle on toimitettu aluehallintovirastoon.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Harjuniityn koulun laajentuminen yhtenäiskouluksi 1.8.2016 lukien. Tässä yhteydessä ava-taan apulaisrehtorin ja koulukuraattorin virat sekä koulusihteerin toimi.

Selvitetään edellytykset Nokianvirran ja Kankaantaan sekä Emäkosken ja Koskenmäen koulu-jen yhdistämiseksi yhtenäiskouluksi.

Esiopetuksen siirtymistä opetustoimen hallinnon alaisuuteen selvitetään, osana kasvatusta ja opetuskeskuksen kokonaisselvitysra.

Valtioneuvoston valmistelemiin rakenneuudistuksiin jouduttaneen varautumaan suunnitel-makauden aikana monin tavoin. Esiopetuksen pakollisuus lisää toteutuessaan kaupungin menoja. Asiaan ei ole varauduttu vuoden 2015 talousarviossa, koska on yhä valmistelussa. Hankerahoitusta perusopetukseen odotetaan vuodelle 2015 vähintään vuoden 2014 talous-arvioon budjetoitu määrä.

Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen porrastetusti, valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.

1. – 6. lk

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Perusopetuksen aloittaneet	444	448	469	496	495	434
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Luokat	106,5	110	116,5	122,5	126	128
Ryhmäkoot	21	21,4	21,5	21,4	21,7	21,7
Kerhot	40	32	36,5	37	37	37
Iltapäiväkerhot	12	13	11	11,5	12	12
Iltapäiväkerhot, avustettu	2	1	1	1	1	1
Toimintakate €/oppilas	6 310	6 486	6 273	6 662	6 795	6 931
Toimintakate €/oppilas, iltapäiväkerho	2 447	2 397	1 139	185	189	193
Toiminnan laajuustiedot						
Tuntikehys	3 672	3 826,5	3 910	4 002	4 099	4 147
Oppilaat	2 381	2 454,5	2 505	2 620	2 735	2 780
- 11-vuotinen			13,5	14	15	16
- erityinen tuki			26,5	28	29	30
- tehostettu tuki			246	257	268	272
- S2-kieltä lukevat oppilaat	39,5	46	51,5	52	53	54
- kuljetusoppilaat	252	262,5	247	180	185	186
- iltapäiväkerhojen oppilaat	225,5	241,5	238	238	238	238
- iltapäiväkerhojen oppilaat, avustettu	37,5	17	19	20	20	20
Voimavarat						
Henkilökunta						
- rehtorit	5	5	5	5,5	6	6
- koulunjohtajat	6	5	4,5	3,5	3	3
- apulaisrehtorit			1,5	1		
Opettajat						
- yleisopetus			153	158,5	162	164
- luokaton erityisopetus	6	6	6	6,5	7	7
Ohjaajat			51	50,5	50	50
- toimistohenkilökunta	4	4	4	4,5	4,5	4,5

S2 = suomi toisena kielenä

7. – 10. lk

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Perusopetuksen päättäneet	400	339	359	394	376	378
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Luokat	57,5	58	57	57,5	56,5	58,5
Ryhmäkoot	19,6	19,8	20,3	20,0	20,4	20,4
Kerhot	5,5	9	6,5	7	7	7
Toimintakate € / oppilas	8 044	8 379	8 378	8 643	8 815	8 991
Toiminnan laajuustiedot						
Tuntikehys	2 302	2 383	2 418	2 399	2 384	2 429
Oppilaat	1 127	1 146,5	1 158,5	1 152	1 150	1 193
- 10- luokka	18	16	14,5	15	15	15
- 11-vuotinen	6,5	9	10	10	10	10
- erityinen tuki	59	46	50,5	45	45	47
- tehostettu tuki			79,5	89	89	92
- S2-kieltä lukevat oppilaat	19,5	22	23,5	23	23	24
- kuljetusoppilaat	207,5	221	219	215	215	225
Voimavarat						
Henkilökunta						
- rehtorit	2	2	2	2	2	2
- apulaisrehtorit			1	1,5	2,5	3
- opettajat	92	95,5	97,5	95,5	94	95
- ohjaajat	9	10,5	11,5	11	11	11
- toimistohenkilökunta	3	3	2,5	2,5	3	3

S2 = suomi toisena kielenä

1. – 9. lk Luokkamuotoinen erityisopetus

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Luokat	7	8	9,5	14	14	14
Ryhmäkoot	6,4	6,3	6,1	5,8	5,8	5,8
Toiminnan laajuustiedot						
Tuntikehys	208	251,5	293,5	421	436	436
Oppilaat						
- 11-vuotinen	31	33,5	37	58	58	58
- kokoaikainen erityisopetus (KEO)	-	-	2	9	12	12
- EHA1	25	27	29	29	30	30
- TAO	6	7	8,5	9	10	10
- vaikeahoitoisten erityisopetus			-	19	20	20
- S2-kieltä lukevat oppilaat	2	2,5	2,5	3	3	3
- kuljetusoppilaat	26	29	29	30	30	30
Voimavarat						
Henkilökunta						
Opettajat						
- apulaisrehtorit				1	1	1
- kokoaikainen erityisopetus (KEO)	-	-	0,5	1,5	2	2
- nivelluokka	-	0,5	1	1	1	1
- EHA1	4	4	4	4	4	4
- TAO	1	1,5	2	2	2	2
- vaikeahoitoisten erityisopetus	-	-	-	4	4	4
- sairaalaopetus	3	3	3	3	3	3
Ohjaajat						
- kokoaikainen erityisopetus (KEO)	-	-	0,5	1,5	2	2
- nivelluokka		1	1	1	1	1
- EHA1	8	8,5	9	9	9	9
- TAO	5	5,5	6	6	6	6
- vaikeahoitoisten opetus	-	-	-	13	13	13
- sairaalaopetus	2	2	2	2	2	2

EHA1 = Lievemmin kehitysvammaisten opetus

TAO = toiminta-alueittain järjestetty opetus

S2 = suomi toisena kielenä

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Työskentelyvalmiuksien kehittäminen. Asiaa koordinoi keskuksen johtoryhmä.	On löydetty konkreettisia keinoja vaikuttaa koululaisten opiskeluvaikeuksien tukemiseen. Onnistuminen edellyttää moniammatillista työtä ja osaamista. Seurataan myös kouluterveyskyselyä ja hyvinvointi-indikaattoreita. Raportti työn ensimmäisestä vaiheesta toimenpide-ehdotuksineen on valmistunut ja annetaan lautakunnalle elokuun 2015 loppuun mennessä.
Perusopetuksen hallinnon malli on arvioitu luvun vuoden 2014 – 2015 osalta.	Toteutetuista uudistuksista laaditaan raportti kesän 2015 aikana. Raportissa (lautakunnalle viimeistään elokuussa 2015) arvioidaan seuraavia osatekijöitä: Kaiharin koulun siirtyminen Pitkämäkeen, oppilaitoksen prosessin uudistaminen, oppilashuoltouudistuksen käyttöönotto, rehtoriyhteisön tyytyväisyys, koulujen yhtenäisten käytänteiden kehittäminen, opetussuunnitelmatyön eteneminen.
Koulutilojen investointisuunnitelma	Investointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä muiden palvelukeskusten kanssa. Laaditaan esitys koulupaikkojen riittävydestä vuoden 2018 jälkeen. Samassa yhteydessä laaditaan ehdotus kouluverkon tiivistämiseksi ja selvitetään edellytykset toimitilojen käyttöprosentin tehostamiseksi.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Harjuniityn koulun kalustaminen, valmistuminen ja yhtenäiskouluvaiheen valmistelu
- Kaiharin koulun siirtyminen Pitkämäkeen ja koulutoiminnan käynnistyminen uusissa tiloissa
- Alakoulun oppilasmäärän nopea kasvaminen.
- Siuron koulun 3. - 6. luokkalaisten siirtymisestä Linnavuoren kouluun 1.8.2015 lukien (Kv 9.12.2011 § 118) luovutaan.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Kaiharin koulun siirtymisen myötä siirtyy ja Nokialle perustetaan kolme erityisluokanopettajan virkaa, neljä koulunkäynnin ohjaajan työsuhteista tehtävää sekä kolme ohjaajan tehtävää 1.1.2015 lukien. Kouluyksikkö toimii hallinnollisesti Alhoniityn koulun alaisuudessa. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 19.5.2014 § 176 päättänyt perustaa Alhoniityn koulun apulaisrehtorin viran 1.1.2015 alkaen.
- Laaja-alainen erityisopettaja Harjuniityn koululle 1.8.2015 lukien
- Kolme luokanopettajan virkaa 1.8.2015 lukien
- Harjuniityn koulun rehtori 1.3.2015
- Osa-aikainen (50 %) toimistos sihteeri Harjuniityn koulun talous- ja hallintopalveluita varten
- Määräaikaisesti 1.8.2014 aloittaneen kokoaikaisen erityisopetuksen luokan opettajaviran vakinaistaminen 1.8.2015 lukien
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinaattorin nimikemuutos kerhotoiminnan koordinaattoriksi. Muutetaan viraksi
- Nokianvirran koulun historian, yhteiskuntaopin ja terveystiedon tuntiopettajan vakanssin vakinaistaminen 1.6.2015 lukien
- Nivelluokan ja kokoaikaisen erityisopetuksen ohjaajan tehtävän vakinaistaminen

- Lisäksi on esitetty kahden määräaikaisen TAO-ohjaajan vakinaistamista. Vakinaistaminen ei sisälly talousarvioon.
- Kasvatus- ja opetuskeskuksen palveluiden järjestämistä koskevan selvityksen ja mahdollisten organisatoristen uudistusten vuoksi talousarvioon ei sisälly esitetty opetuspäällikön virka.

Lukiokoulutus

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	118 063	45 559	60 137	60 137	68 415	69 099
Kulut	-2 031 078	-2 104 655	-1 993 454	-1 993 454	-2 013 387	-2 033 524
Toimintakate	-1 913 015	-2 059 096	-1 933 317	-1 933 317	-1 944 972	-1 964 425
Poistot	-128	-128	-35	-35	-35	-36
Netto	-1 913 143	-2 059 224	-1 933 352	-1 933 352	-1 945 007	-1 964 461

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Rehtori Juha Sainio

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

1. Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Järjestetään psykologipalvelut lukion opiskelijoille uuden opiskeluhoitolain edellyttämällä tavalla.

Kehitetään edelleen urheiluluokkalaisten aamuvalmennusta. Lukion aloittaa 125 uutta opiskelijaa.

2. Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Saavutetaan ylioppilaskirjoituksissa paremmat tulokset kuin vuonna 2014. Pakollisten aineiden puoltoäänten keskiarvo on yli 16. Keskeyttämisaste on pienempi kuin valtakunnan keskiarvo. Tieto- ja viestintätekniikan (TVT:n) käyttö opiskelussa lisääntyy. Parannetaan lukiolaisien opiskelutaitoja ja -motivaatiota. Panostetaan henkilökunnan ja opiskelijoiden työhyvinvointiin. Opettajien koulutuksessa painopisteet ovat sähköinen ylioppilastutkinto, tieto- ja viestintätekniikka ja opiskelijahuolto. Jatketaan valmistelutyötä ja aloitetaan yhteistyö Tredun kanssa. Tavoitteena on vuonna 2015 tarjota lukion opiskelijoille opintokokonaisuuksia Tredusta ja valmistella kaksoistutkinto-yhteistyötä niin, että vuonna 2016 Tredun opiskelijoilla olisi mahdollisuus aloittaa kaksoistutkinto-opinnot Nokialla.

3. Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Parannetaan opiskelijakuntaa kuullen opiskeluympäristön turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

4. Tasapainoinen ja palveleva Nokia

Laaditaan suunnitelma sekä käynnistetään kolmen ja puolen tai neljän vuoden opiskelijoiden määrän vähentäminen. Valmistaudutaan lukion tuntijako- ja opetussuunnitelmauudistukseen. Henkilöstökuluja leikataan 75 000 €, vaikka opiskelijamäärä kasvaa lukuvuonna 2015 - 2016.

Palvelusuunnitelma 2015

Palvelusuunnitelman periaatteena ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä taloudellisuus. Palvelut tuotetaan opiskelijalähtöisesti ja jokainen opiskelija saa tarvitsemaansa tukea. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus tietoyhteiskunnan valmiuksien varmistamiseen opusteknologisten ratkaisujen avulla.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Valmistaudutaan v. 2016 alkavaan ylioppilastutkinnon sähköiseen toteuttamiseen. Vähennetään suunnitelmakauden aikana kolmessa ja puolessa tai neljässä vuodessa lukion suoritta-

vien määrää. Lukiolaisten opiskelutaitoja ja -motivaatiota parannetaan. Valmistaudutaan lukion tuntijako- ja opetussuunnitelmauudistukseen.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Ylioppilastutkinnon suorittaneet	122	91	105	110	110	110
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Tuntikehys	572	568	560	555	570	570
Kerhot	2	1	2	0,5	0,5	0,5
Toimintakate €/oppilas	6 837	7 478	7 644	7 221	6 989	7 059
Luokkaopetustunteja / 38	421	417	412	400	425	425
Oppilaat	362	344	360	370	385	385
- Et-oppilaat	15	10	5	5	5	5
- S2-kieltä lukevat oppilaat	5	1	5	5	5	5
Voimavarat						
Henkilökunta						
- opettajat	25	25	25	23	23	23
- toimistohenkilökunta	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Ylioppilaskirjoitusten tulokset	Saavutetaan paremmat tulokset kuin vuonna 2014. Pakollisten aineiden puoltoäänien keskiarvo on vähintään 16.
Käynnistetään yhteistyö Tredun kanssa	Jatketaan valmistelutyötä ja käynnistetään yhteistyö. Vuonna 2015 lukion opiskelijat voivat suorittaa Tredun opintokokonaisuuksia. Suunnitelma kaksoistutkinnon suorittamiseen Nokialla on valmis.
Keskeyttämisaste on pienempi kuin valtakunnallinen keskiarvo	Keskeyttämisprosentti on alle 4. (Vuonna 2013 opintonsa keskeyttäneitä oli n. 5,5%.)
Aloitetaan yli kolmessa vuodessa lukion suorittavien määrän vähentäminen	Laaditaan suunnitelma yli kolmessa vuodessa lukion suorittavien määrän vähentämiseksi. Määrä on enintään sama kuin vuonna 2014 (33).

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Tuntikehysten leikkauksen seurauksena ryhmäkoot kasvavat, tukiopetuksesta leikataan merkittävästi ja osa valinnaisista kursseista jää toteutumatta.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Ei vakanssimuutoksia.

Pirkan opisto

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	1 480 157	1 514 000	1 464 200	1 464 200	1 478 842	1 493 630
Kulut	-2 984 516	-3 229 836	-3 110 155	-3 110 155	-3 141 257	-3 172 669
Toimintakate	-1 504 359	-1 715 836	-1 645 955	-1 645 955	-1 662 415	-1 679 039
Poistot	-1 377	-3 000	-600	-600	-606	-612
Netto	-1 505 736	-1 718 836	-1 646 555	-1 646 555	-1 663 021	-1 679 651

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Rehtori Matti Korolainen

Rahoitus 2015

Rahoituslähde	Määrä €	% osuus	Muutos v. 2014 arvioon
Kurssimaksut	934 000	26,6	+ 21 400
Avustukset ja tuet	65 000	1,8	+ 30 000
Myynti ja muut tulot	47 200	1,4	+ 5 800
Pirkkalan osuus	192 500	5,5	- 45 500
Lempäälän osuus	188 100	5,3	- 42 900
Vesilahden osuus	37 400	1,1	- 9 600
Valtionosuus 1)	1 801 296	51,2	+ 27 247
Nokian osuus	250 800	7,1	- 77 200

1) Arvio perustuu vuoden 2015 ennakkotietoon

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Pirkan opiston strategia tukeutuu kuntien yhteistyösopimuksessa sekä Nokian kaupungin onnistumissuunnitelmassa vahvistettuihin periaatteisiin. Näistä johdetaan seuraavat, opiston kehittämisohjelmaan kirjatut strategiset tavoitteet suunnitelmakaudelle:

- Pirkan opisto tuottaa opiston jäsenkunnissa koulutuspalveluja, joiden avulla kuntalaiset voivat kartuttaa sivistystään, lisätä tietojään ja taitojaan sekä ylläpitää hyvinvointiaan.
- Opisto huolehtii sopimuksen mukaan alueellisesta tasa-arvosta ja palvelujen saavutettavuudesta järjestämällä koulutuspalvelut edelleen edullisesti lähipalveluna koko sopimusalueella. Suunnittelutyössä ennakoidaan muuttuvan yhteiskunnan koulutustarpeita ja reagoidaan muutoksiin joustavasti.
- Koulutuksen ja asiakaspalvelun laatu on ensisijainen strateginen tavoite. Laadun varmistamiseksi otetaan käyttöön erilaisia arviointimalleja.
- Koulutuksen avulla vahvistetaan päätoimisen henkilöstön ja tuntiopettajien ammatillista osaamista ja varmistetaan henkilöstöresurssien riittävyys.
- Koulutuspalvelut tuotetaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa. Opisto on avoin asiakkaiden palautteille ja toiveille sekä toimii rohkeasti uusien kohderyhmien tavoittamiseksi. Koulutuspalvelujen tuottamisessa hyödynnetään tietoverkkoja ja uutta teknologiaa.
- Opisto pyrkii suosimaan kaikessa toiminnassaan sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäviä ratkaisuja.
- Opiston imagoa ja näkyvyyttä vahvistetaan kehittämällä viestinnän ja markkinoinnin laatua, yhtenäisyyttä ja monipuolisuutta.

Palvelusuunnitelma 2015

Opisto järjestää koulutusta vapaassa sivistystyössä ja taiteen perusopetusta musiikissa sekä visuaalisissa ja ilmaisutaiteissa. Lisäksi opistossa tuotetaan räätälöityjä myyntikoulutuspalveluja sekä harjoitetaan palvelu- ja kehittämistoimintaa.

Opetuksen, oppimisympäristöjen ja opetusjärjestelyjen laatua kehitetään monin tavoin. Henkilöstöä koulutetaan laatujärjestelmätyöhön ja asiakaspalveluun. Opettajiksi rekrytoidaan aina mahdollisuuksien mukaan koulutettuja, oman alansa ammattiosajia. Vuorovai-
kutteiset opetusmenetelmät saavat jalansijaa ja mobiiliteknologia tekee tuloaan opetusryhmiin. Tiedotuksen keinovalikoiman laajentaminen, opetusohjelman monipuolistaminen ja asiakaspalvelun parantaminen ovat myös talousarviovuoden työlistalla.

Vapaan sivistystyön puolella järjestettävää opetusta joudutaan supistamaan noin 1 100 tuntia vuodesta 2014 määräraahaleikkausten vuoksi. Opetusmäärärahojen ohella myös kalusto-, materiaali-, ostopalvelu- tiedotus- ja koulutusmäärärahat supistuvat.

Taiteen perusopetuksen puitteita jänitevöitetään hieman muuttamalla osa tuntiopettajien määräaikaisista vakansseista vakinaisiksi. Tällä tavoin varmistetaan myös opiskelijoille turvallinen, pitkäjänteinen ja kustannustehokas tapa tavoitteellisiin taideopintoihin. Opettajille muutos tuo lisää työsuhdeturvaa ja opistolle varmuutta ammattitaitoisten opettajien pysyvyydestä.

Opiskelijat pääsevät entistä useammin vastaamaan palautekyselyihin ja tuntiopettajia kutsutaan opetusta kehittäviin ainealuetiimeihin. Opiston tilatarpeiden varmistamiseksi osallistutaan aktiivisesti Pirkkalan ja Lempäälän uusien lukioden suunnittelutyöhön. Nokian osalta etsitään aktiivisesti uusia vaihtoehtoja Lauttalan vanhaa koulua korvaaviksi tiloiksi.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Pirkan Opiston ylläpitosopimuksen mahdollisesta muuttamisesta neuvotellaan sopijakuntien kesken. Sopimusta koskevan tarkastelun keskiössä ovat palvelutason turvaaminen, kuntien tasapuolinen kohtelu, taiteen perusopetus sekä mahdollisuus kuntakohtaisen tilaukseen.

Suoritteet ja mittarit:

Vuoden 2013 luvut ovat toteutuneita, tilinpäätökseen perustuvia, vuosien 2014 ja 2015 luvut arvioita.

*) Tuntiopettajamäärässä on ilmoitettu vain yhteismäärä, koska moni opettajista opettaa useassa kunnassa.

Pirkan opisto															
	NOKIA			PIRKKALA			LEMPÄÄLÄ			VESILAHTI			YHTEENSÄ		
Tunnusluvut	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
<i>Kansalaisopisto</i>															
Suoritetavoitteet															
Opetustunnit (vos)	7 759	8 910	7 400	8 132	8 110	8 500	6 872	6 980	7 020	1 642	1 640	1 770	24 405	25 640	24 690
Myyntipalvelutunnit (ei vos)	187	190	200	84	90	100	161	170	180	130	130	130	562	580	610
Toiminnan laajuustiedot															
Opiskelijat (brutto)	5 662	5 700	5750	5 316	5 400	5 450	5479	5 500	5 550	1365	1380	1 400	17 822	17 980	18 150
Luennoille osallistuneet	127	200	250	57	100	150	122	200	250	17	50	75	323	550	725
Kurssit	379	544	550	362	515	520	310	454	460	87	130	135	1 138	1643	1665
Luennot ja tapahtumat	9	13	18	3	11	15	6	11	15	2	2	5	20	37	53
Voimavarat															
Vakinainen henkilökunta	12,5	12,5	17,5	1	1	1	2	2	2	0	0	0	15,5	15,5	20,5
Tuntiopettajat													216*)	230*)	220*)
Opettajakelpoisuus %														29,2 %	35,0%
Toimipaikat ja opetustilat	57	57	57	51	51	51	35	35	35	16	16	16	159	159	159

	NOKIA			PIRKKALA			LEMPÄÄLÄ			VESILAHTI			YHTEENSÄ		
Tunnusluvut	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Musiikkiopisto (TPO ja vapaatavoitt. opetus)															
Suoritetavoitteet															
Opetustunnit (vos)	4 970	5 600	5 600	5 830	5 000	5 100	6 275	6 700	6 500	2 204	2 030	2 000	19 279	19 330	19 200
TPO tasosuoritukset	12	50	60	22	30	30	40	35	35	20	15	15	84	130	140
TPO päättötodistukset	1	6	8	0	0	1	3	10	10	3	2	2	7	18	21
Toiminnan laajuustiedot															
TPO-oppilaat	113	115	125	114	115	118	191	180	160	49	45	40	467	455	443
Vapaan mus. kurssilaiset	701	710	710	667	680	680	434	440	450	160	165	165	1 962	1995	2005
Matineat, konsertit, esiintymiset	9	12	12	4	7	7	7	10	10	5	7	7	25	36	36
Tapahtumien osallistujat	385	400	400	40	100	100	185	220	220	120	140	140	730	860	860
Voimavarat															
Vakinainen henkilökunta	3,5	3,5	4,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,5	3,5	4,5
Tuntiopettajat													47*)	50*)	45*)
Opettajakelpoisuus %														73,5 %	80,0%
Opetuspaikat	5	5	5	6	6	6	5	5	5	4	4	4	20	20	20

	NOKIA			PIRKKALA			LEMPÄÄLÄ			VESILAHTI			YHTEENSÄ		
Tunnusluvut	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
PIRKAN OPISTO YHT.															
Opetustunnit yhteensä	12 916	14 700	13 200	14 406	13 200	13 700	13 308	13 850	13 700	3 976	3 800	3 900	44 246	45 550	44 500
Opiskelijat (brutto)**)	6 603	6 725	6 835	6 154	6 295	6 398	6 226	6 320	6 410	1 591	1 640	1 680	20 574	20 980	20 500
Käyttömenot / opetustunti													78,4 €	80,0 €	79,0 €
Tulot / opetustunti (sis. vos)													64,1 €	65,0 €	65,0 €

**) Brutto-opiskelijamäärä on kokonaisopiskelijamäärä, jossa sama henkilö voi esiintyä tilastossa useampaan kertaan, jos hän osallistuu useille kursseille. on kokonaisopiskelijamäärä, jossa sama henkilö voi esiintyä tilastossa useampaan kertaan, jos hän osallistuu useille kursseille.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Opiston isäntäkunnan ja jäsenkuntien välistä vuoro-vaikutusta kehitetään palvelun määrän, sisällön ja talouden suunnittelussa	Kuntien välinen yhteistyösopimus päivitetään. Otetaan käyttöön vuosittainen tuntitilaus
Laadun kehittäminen vakiintuu yhdeksi opistotyön painopistealueeksi	CAF-laaturäksikirja valmistuu ja otetaan säännölliseen käyttöön jatkuvan arvioinnin apuvälineenä
Opettajien pätevyystaso nousee	Opettajakelpoisuuden omaavien opettajien osuus nousee 37 %:sta 40 %:iin.
Sähköiset oppimisympäristöt tulevat asteittain käyttöön lähiopetuksen rinnalle	Opiston kursseista 5 % toteutetaan mobiili- ja verkoteknologian avustuksella
Asiakaspalautteen keruumenetelmiä lisätään ja palautetietoa hyödynnetään kurssisuunnittelussa.	Tehdään asiakastutkimus ja sähköiset palautelomakkeet otetaan käyttöön kaikilla ainealueilla
Opiston tilatarpeet varmistetaan kustannustehokkaasti ja olemassa olevien tilojen (mm. koulujen) käyttöä tehostetaan, jotta tilakustannukset vähenevät ja opetuksen määrä kasvaa.	Tehdään tilatarve-ehdotuksia Pirkkalan ja Lempäälän lukioiden tilaohjelmiin ja Lauttalan koulua korvaaviksi tiloiksi, otetaan käyttöön Tilamisu -ohjelma

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Vapaan sivistystyön opetus supistuu vuodesta 2014 noin 1100 tuntia
- Kuntien välinen yhteistyösopimus päivitetään
- Osa tuntiopetuksesta siirtyy vakinaistettavien opettajien hoidettavaksi

Tulosalueen vakanssimuutokset

- 1 musiikin varhaiskasvatuksen tuntiopettajan vakanssi vakinaistetaan
- 2 kuvataiteen taiteen perusopetuksen vakanssia vakinaistetaan
- 2 käsityön taiteen perusopetuksen vakanssia vakinaistetaan
- 1 teatteri- ja ilmaisutaiteiden perusopetuksen vakanssi vakinaistetaan
- Lempäälän opistomestarin määräaikainen vakanssi täytetään vuodeksi 2015

Esitetyt vakanssimuutokset eivät lisää opiston henkilöstömenoja vuoden 2014 tasosta, vaan ne rahoitetaan opiston sisällä tehtävillä henkilöstöjärjestelyillä, tulorahoituksella ja toimintojen rationalisoinnilla.

- Lisäksi vakinaistetaan seuraavat 15 musiikin tuntiopettajan tointa:
Musiikin suunnitteleva tuntiopettaja (1)
Musiikin perusteet (2)
Piano (2)
Piano, vapaa säestys ja improvisointi (1)
Viulu (1)
Huilu (1)
Sello (1)
Klassinen kitara (1)
Popjazz-kitara, kielisoittimet (1)
Lyömäsoittimet (1)
Vaskisoittimet (1)
Klarinetti, saksofoni (1)
Laulu (1)

Vakinaistamisen myötä palkkakustannukset eivät kasva, koska sama määrä opettajia on jo nyt määrääikäisinä ja jatkossakin opettajille maksetaan palkkaa vain pidetyistä opetustunneista.

Vakinaistaminen toteutetaan siis ehdolla, että vakinaistaminen on täydellisesti kustannusneutraali, ja että kirjallisesti laaditun paikallissopimuksen hyväksyvät sekä ammattijärjestö OAJ että kunta-työnantaja KT.

Varhaiskasvatus

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	3 381 331	3 617 950	3 593 100	3 593 100	3 629 032	3 665 320
Kulut	-20 006 314	-20 969 116	-20 983 541	-20 983 541	-21 199 197	-21 416 949
Toimintakate	-16 624 983	-17 351 166	-17 390 441	-17 390 441	-17 570 165	-17 751 629
Poistot	-187 642	-164 008	-163 800	-163 800	-165 438	-167 093
Netto	-16 812 625	-17 515 174	-17 554 241	-17 554 241	-17 735 603	-17 918 722

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Varhaiskasvatuksen päällikkö Minna Sillanpää

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Varhaiskasvatuksessa kaupungin strategian mukaisia tavoitteita toteutetaan vuosittain päivitettyä toimintaohjelman avulla. Varhaiskasvatuksen toimintavuoden 2014 - 2015 painopistealueiksi on asetettu lapsen osallisuuden kehittäminen, laatu ja työhyvinvointi.

Lapsen osallisuutta vahvistetaan lapsikohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa, aloitus- ja siirtopalavereissa sekä pienryhmätoiminnassa. Lapsen osallisuuden vahvistaminen vastaa kasvatus- ja opetuskeskuksen yhteiseen tavoitteeseen lapsen omatoimisuuden ja oppimisen valmiuksien vahvistamisesta.

Varhaiskasvatuksen laatukäsikirja valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä, minkä jälkeen varhaiskasvatuksen sisällöllinen arviointi ja kehittäminen perustuvat laadittuun laatukriteeristöön. Henkilöstön koulutukset toteutetaan 2014 loppuvuoden ja 2015 kevään aikana. Samoin keväällä 2015 toteutetaan asiakaskysely huoltajille. Laatukriteeristö otetaan kokonaisuudessaan käyttöön 1.8.2015 alkaen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön perustehtävän vahvistaminen toteutuu työkäytänteiden selkiyttämällä yhteisten linjausten mukaiseksi. Ammattiryhmäkohtaista ammatillista osaamista vahvistetaan koulutuksilla.

Varhaiskasvatuksen koko tulosalueen toimintaa linjaavan toimintaohjelman pohjalta kaikki tulosityksiköt laativat vuosittain yksikkökohtaisen pedagogisen toimintasuunnitelman.

Palvelusuunnitelma 2015

Varhaiskasvatuksessa on tehty suuria rakenteellisia muutoksia viime vuosina (organisaatiomallin muutos, integroitujen ryhmien purkaminen, tuen rakenteiden uusiminen, leikkitoiminnan siirtäminen osaksi päiväkotitoimintaa jne.). Uusia rakenteita tulee edelleen vahvistaa toimintatapoja tarkastelemalla, jäsentämällä ja arvioimalla. Varhaiskasvatuslain sekä varhaiskasvatuksen palvelutuotantoa linjaavien lakien/asetusten (subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen, vanhempainrahakauden puolittaminen huoltajien kesken) valmistumista odotetaan ja niihin reagoidaan vaadittavin edellytyksin.

1.8.2014 voimaan tullut oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää myös varhaiskasvatuksessa uusien, lain linjauksia vastaavien toimintamallien luomista esiopetukseen osallistuvien lasten osalta. Kolmiportainen tuki tuo tarpeen kehittää uudenlaisia varhaisen tuen toimintatapoja ja sopeuttaa olemassa olevaa toimintaa käytössä olevaan inklusiiviseen toimintamalliin, jossa lapsi saa tarvitsemansa tuen omassa ryhmässään.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Nokian kaupunki tukee yksityistä päivähoitopalvelun tuotantoa maksamalla yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Päiväkodeissa tuen määrät ovat alle 3-vuotiaasta lapsesta 630 €/kk/lapsi ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 430 €/kk/lapsi. Yksityisillä palveluntuottajilla on noin 200 lasta päivähoidossa, mikä on noin 10 % koko palvelutuotannosta.

Palvelusetelin käyttöön liittyen, Tampereen seutukunnan kuntien kesken (Tampere, Pirkkala, Ylöjärvi) on laadittu yhteinen sääntökirja, jossa määritellään asiat, joihin yksityisen palveluntuottajan pitää sitoutua, jotta päiväkotit hyväksytään palvelusetelipäiväkodiksi. Sääntökirjassa on määritelty myös palvelusetelin enimmäisarvo, joka on tarkoitus ottaa käyttöön kaikissa seutukunnan kunnissa. Nokialla palvelusetelin käyttöönoton on suunniteltu tapahtuvan 1.8.2015 alkaen yksityisten päiväkotien osalta. Yksityisessä perhepäivähoidossa jatkettaisiin yksityisen hoidon tuen kuntalisän maksamista, kunnes seutukunnallinen sääntökirja saadaan valmiiksi myös perhepäivähoidon osalta. Palvelusetelin käyttöönoton ei odoteta muuttavan yksityisten palveluiden käyttäjien määrää nykyisestä.

Vuoden 2015 aikana varhaiskasvatuksen palveluverkossa tapahtuu muutoksia, kun Harjunintyyn alakoulun tiloissa sijaitsevat kolmen opetusryhmän tilat saadaan varhaiskasvatuksen käyttöön. Tilat lisäävät varhaiskasvatuksen rakenteellista paikkamäärää noin 60 paikalla. Vastaavasti Kankaantaan päiväkodin toiminnan supistuminen (vuoden 2014 aikana) 103 paikasta 42 paikkaan vähensi hoitopaikkojen määrää. Nämä muutokset yhdessä pitävät varhaiskasvatuksen hoitopaikkamäärän lähes ennallaan.

Vuodelle 2015 annettuun talousarvioraamiin (TA2014 + 0,2 %) pääseminen on edellyttänyt menojen karsimista, koska henkilöstön palkkamenot ovat kasvaneet 1 %. Varhaiskasvatukselle on vuodelle 2015 budjetoitu 0,1 % suuremmat ulkoiset toimintamenot kuin v. 2014.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<u>Suoritetavoitteet</u>						
Rakenteelliset hoitopaikat						
-päiväkodit	1 945	1 926	1 896	1 882	1 913	1 913
-perhepäivähoito						
ryhmäkodit	32	0	0	0	0	0
kotona työskentelevät	113	137	120	116	116	116
-avoin varhaiskasvatus	125	125	125	125	125	125
<u>Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet</u>						
Rakenteellinen hoitopaikka €/pv						
Päiväkodit	37,47	39,03	42,52	41,95	42,79	43,64
Perhepäivähoito yhteensä	44,67	34,47	46,62	46,55	47,48	48,43
ryhmäkodit (30.6.12 asti)	78,28	0	0	0	0	0
kotona työskentelevät	37,22	34,47	46,62	46,55	47,48	48,43
Lastenhoidon tuet/1000 €						
-kotihoidon tuen hoitoraha ja –lisä	2 167	2 052	2 167	2 167	2 167	2 167
-kotihoidon tuen kuntalisä	127	0	0	0	0	0
-yks.hoidon tuen hoitoraha- ja lisä	301	458	394	394	394	394
-yks.hoidon tuen kuntalisä/palveluseteli	678	1 090	1 200	1 200	1 200	1 200
Käyttö % / Täyttö %						
Päiväkodit	84/99	92/100	90/100	92/105	92/105	92/105
Perhepäivähoito	88/110	90/100	90/100	91/100	91/100	91/100
<u>Toiminnan laajuustiedot</u>						
Lapsia hoidossa keskimäärin/pv						
-päiväkodit	1 630	1 693	1 706	1 731	1 760	1 760
-perhepäivähoito	102	112	108	106	106	106
-avoin varhaiskasvatus	123	92	113	103	103	103
-esiopetuksessa	430	476	471	443	443	443
Lastenhoidon tuen piirissä lapsia						
-kotihoidon tuen hoitoraha /hoitolisä	656/153	597/131	606/134	612/133	612/133	612/133
-kotihoidon tuen kuntalisä	626	0	0	0	0	0
-yks.hoidon tuen hoitoraha /hoitolisä	158/10	240/14	246/16	260/17	260/17	260/17
-yks.hoidon tuen kuntalisä	157	238	243	258	258	258
-osittainen/joustava hoitoraha				65/37	65/37	65/37
Lapsia palvelun piirissä ikäluokasta						
alle 3-vuotiaista				39 %	39 %	39 %
3-5 vuotiaista				67 %	67 %	67 %
esiopetuksessa				97 %	97 %	97 %
<u>Voimavarat</u>						
Vakanssit						
-päiväkodit	305	328	332	323	323	323
-perhepäivähoito	33	30	32	31	31	31
-leikkitoiminta	9	8	8	8	8	8
-ohjaajat	15	15	15	17	17	17

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta vastaa kysyntää.	Täyttö- ja käyttöasteen seuranta. Asiakkaita ohjataan sekä kunnallisiin että yksityisiin palveluihin. Kustannus pidetään enintään seudullisella keskitasolla 9 393 euroa/lapsi/ vuosi (2013). Nokialla kustannus on v. 2013 ollut 9 851 euroa /lapsi / vuosi.
Kolmiportaisen tuen toteutuminen inklusiivisesti.	Lapsi saa tarvitsemansa tuen omassa ryhmässään. Tuen toteutuminen suunnitellaan ja toteutetaan kasvatushenkilöstön ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan yhteistyönä.
Lapsen osallisuuden vahvistaminen.	Lapsen osallisuuden vahvistaminen lapsikohtaisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa, aloitus- ja siirtopalavereissa sekä pienryhmätoiminnassa.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Palvelusetelin käyttöönotto

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Vastaavan lastenhoitajan viran (64714002) muuttaminen varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimiksi
- Lastentarhanopettajan toimi Harjuniityn alakoulun esiopetusryhmään. Ryhmän muu henkilökunta saadaan sisäisillä siirroilla.
- Kaksi avointa lastenhoitajan tointa on nimikkeen muutoksella muutettu ohjaajan toimiksi. Muutos on huomioitu tunnusluvuissa.

Vapaa-aikakeskus yhteensä

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	970 144	747 281	762 681	762 681	770 308	778 011
Kulut	-3 093 260	-3 162 823	-3 130 055	-3 130 055	-3 161 356	-3 192 969
Toimintakate	-2 123 116	-2 415 542	-2 367 374	-2 367 374	-2 391 048	-2 414 958
Poistot	-10 581	-8 524	-5 722	-5 722	-5 779	-5 837
Netto	-2 133 697	-2 424 066	-2 373 096	-2 373 096	-2 396 827	-2 420 795

Vapaa-aikakeskuksen yhteiset tavoitteet

Nokian kaupungin onnistumissuunnitelma Hyvinvoiva Nokia 2016 ja vapaa-aikakeskuksen oma toimintaohjelma vuosille 2013 - 2018 ovat ohjanneet toiminnan suunnittelua. Vapaa-aikapalveluiden roolina on toimia kuntalaisten omaehtoisen aktiivisuuden ja hyvinvoinnin tukijana. Palvelujen tuottamista säätelevät eri toimialojen puitelait, jotka eivät kuitenkaan tarkasti määrittele palveluiden järjestämismalleja, vaan antavat vapauden tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen palvelukeskuksen resurssien mukaisesti.

Elämäntavan yleinen passivoituminen ja hyvinvointitilinpäätöksen toteamukset varsinkin koulu- ja opiskeluvaikeuksien osalta edellyttävät monipuolisten vapaa-aikapalveluiden tarjontaa. Vaikka perinteinen järjestötyö ei ole muodikasta, yhdistykset järjestävät kaupungin lisäksi Nokialla runsain määrin tapahtumia ja tarjoavat mahdollisuuksia säännölliseen harrastamiseen. Yhdistykset ovat kaupungin keskeisiä yhteistyökumppaneita. Suomalaisia koskeva tutkimus osoittaa, että osallistuminen sosiaaliseen, kulttuuriseen tai uskonnolliseen toimintaan vapaa-ajalla pidentää elinikää, erityisesti keski-ikäisillä miehillä.

Vapaa-aikakeskuksen yhteiset tavoitteet tukevat kaupunkistrategian kirjauksia omaehtoisen toiminnan ja aktiivisen elämäntavan edistämisestä sekä luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja asukkaiden välisen vuoropuhelun lisäämisestä. Tavoitteet ovat yhteydessä kotiseutuun, sen hyvien puolien, varsinkin erilaisten harrastusmahdollisuuksien esiin tuomiseen. Jo nyt vapaa-aikakeskus on vuosittain tiiviissä yhteydessä eri palveluiden järjestökenttään järjestäen mm. kulttuuri- ja liikuntatoimijoiden sekä kirjastoraadin tilaisuuksia muutaman kerran vuodessa.

Vapaa-aikakeskus osallistuu aktiivisesti seudulliseen yhteistyöhön Tampereen kaupunkiseudun vapaa-aikapalveluiden työryhmässä sekä toimialakohtaisissa kokoonpanoissa.

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Järjestökentän, vapaa-aikapalveluiden sekä luottamushenkilöiden välisen vuoropuhelun edistäminen.	Jatketaan tulosaluiden käytäntöä järjestää kaksi vuotuista yhdistysten ja/tai alan toimijoiden keskustelutilaisuutta ajankohtaisteemoista, joihin kutsutaan myös lautakunnan jäsenet. Tilaisuudet voivat olla myös tulosaluiden yhteisiä. Toteutetaan yhteistyössä nokialaisjärjestöjen, alan yritysten ja muiden toimijoiden kanssa uutuutena harrastusopas, jota jaetaan kaupungin osastolla Nokian messuilla. Jakelu joka kotiin elokuun alussa.

Kulttuuripalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	132 425	73 982	74 097	74 097	74 838	75 586
Kulut	-627 622	-632 465	-622 777	-622 777	-629 005	-635 295
Toimintakate	-495 197	-558 483	-548 680	-548 680	-554 167	-559 709
Poistot	-5 650	-5 200	-4 817	-4 817	-4 865	-4 914
Netto	-500 847	-563 683	-553 497	-553 497	-559 032	-564 623

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Vapaa-aikapalvelujohtaja Kaisa Kirkko-Jaakkola

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Kulttuuripalveluiden lain määrittelemänä tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuri-toimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Viime mainittuja velvoitteita täyttää kasvatus- ja opetuslautakunta Pirkan opistossa, jolle on osoitettu vastuu taiteen perusopetuksen koordinoinnista kaupungissa. Kulttuuritoiminnalla laissa tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Kulttuuripalveluiden omassa toimintaohjelmassa 2013 - 2018 visiona on *”koskettavia kulttuurikohtaamisia paikallisuudesta ammentaen”*. Ohjelman toimintaperiaatteisiin on kirjattu 1) yhteisöllisyys, 2) hyvinvointi, 3) tasapuolisuus ja 4) kumppanuus – kaikki osa-alueita, jotka ovat keskeisesti myös kaupunkistrategian Hyvinvoiva Nokia 2016 sisällöissä. Tutkimusten mukaan kulttuurin keinoin lisätään onnellisuuden ja merkityksellisyyden tunteita, aktivoidaan etsimään uusia kokemuksia sekä pitämään mieli virkeänä, tuetaan elämänhallintaa sekä mahdollisuuksia luoda uusia ihmissuhteita ja verkostoja. Kaikkiaan kulttuuriharrastuneisuus parantaa koettua psyykkistä ja fyysistä terveyttä, jopa pidentää elinikää, kuten tutkimuksissa on voitu todeta.

Palvelusuunnitelma 2015

Yleisesti ottaen kunnallisten kulttuuripalveluiden järjestäminen ilman kumppaneita ei ole tarkoituksenmukaista, joten lähtökohtana on monialainen yhteistyö. Kulttuuripalveluiden toimintatapana on kutsua harrastajia ja paikkakunnalla ammatikseen kulttuurityön parissa toimivia mukaan yhteiseen tehtävään, tuottamaan ohjattua toimintaa, tapahtumia ja tutustuttamaan nokialaisia oman paikkakunnan hyviin puoliin. Paikalliset ammattilaiset ja erilaiset harrastajaryhmät muodostavat yhteistyöverkoston ytimen, jonka lujittamiseksi on vuosittain järjestetty kaksi kulttuuritoimijatapaamista. Tiedon välittämiseksi erilaisista harrastusmahdollisuuksista sekä yhdistysten ja alan yritysten sekä tietenkin kaupungin monipuolisesta toiminnasta toteutetaan eri toimijoiden kanssa *harrastusopas*. Yhteistyön tarkoituksena on syventää myös tietämystä eri toimijoista, heidän toimintaperiaatteistaan ja -olosuhteistaan. Kulttuuripalveluiden rooli on vetää koko julkaisun toimittaminen, julkaiseminen ja sisällön tuotanto kulttuuriharrastusten osalta. Tavoitteena on saada opas valmiiksi Nokian messuilla jaettavaksi. Joka kotiin opas jaetaan elokuun alussa ennen harrastuskauden alkua. Oppaan verkkoversiota päivitetään jatkuvasti. Päivitetty printtiversion julkaistaan Nokian messuilla joka 3. vuosi.

Vuonna 2015 aloitetaan kirjastohankkeen ja siihen tulevien kulttuuritilojen suunnittelu, johon tulosalue osallistuu hyödyntäen muihin vastaaviin tiloihin tutustumisesta saatuja kokemuksia. Tavoitteena ovat helposti lähestyttävät näyttelytilat integroituina muihin tiloihin ja toimiva yhteistyö kirjastorakennuksen eri palveluiden kesken. Toiminnallisesti uusi konsepti uudistaa kulttuuripalveluiden muotoja ja sisältöjä rakennuksen valmistuttua.

Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelmaa, Nokian kulttuuripolkua, kehitetään suunnitelmien mukaan (3 vuosiluokkaa lisää v. 2015). Suunnitelmaan tehdään tarkennuksia tarpeiden sekä kasvatusta ja opetuskeskuksen osoittaman määrärahan mukaan.

Jatketaan edellisvuonna aloitettujen kulttuurireittien kokoamista (1 uusi) ja kulttuurihönäntsylyn kehittämistä osana Liike-kalenteria yhteistyössä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Talousarviota laadittaessa on saatu tieto, että kirjastohankkeen valtionosuus olisi mahdollista saada ministeriön suunnitelman mukaisesti vuodelle 2016, mikä sitoo hankkeen toteutusaikataulun. Kirjastotalon valmistuttua näyttelytoiminta siirtyy Taidetalosta uusiin näyttelytiloihin ja laajentuu käsittämään myös Martti ja Sirkka-Liisa Helinin lahjoituskokoelman aihepiiriin. Uusi resurssi muuttaa kulttuuripalveluiden sisältöjä siten, että näyttelyt ja niihin liittyvä oheistoiminta tulee yhdeksi keskeiseksi, eri kohderyhmille suunnattavaksi toimintamuodoksi. Samalla koko kirjastorakennuksen tilaa voidaan hyödyntää erilaisissa uusissa toimintamalleissa ja tapahtumissa. Yhteistyö kirjastopalveluiden kanssa tiivistyy ja vaikuttaa palvelun sisältöihin.

Nokian kaupungilla on mittava taide- ja kulttuurihistoriallinen omaisuus. Oman taidekokoelman esinemäärä on noin 600, Martti ja Sirkka-Liisa Helinin lahjoituskokoelman esinemäärä on noin 1 600 (karttuva). Museorakennuksia on 16 ja niissä noin 1 500 esinettä. Vanhojen valokuvien kokoelma käsittää noin 1 100 kuvaa (karttuva), jonka lisäksi on usean tuhannen lasinegatiivin Lehtioksa-kokoelma. Lisäksi Knuutilan rakennuksiin ja esineistöön liittyvässä yhteistyössä tarvitaan museaalista osaamista. On perusteltua, että Nokian kaupungilla on oma, kulttuurihistoriallisiin asioihin ja kokoelmanhallintaan perehtynyt henkilö palveluksessaan, joka päätoimisesti hoitaa ko. omaisuutta. Kirjastotalon valmistuessa tehtäviin kuuluu mainittuihin kokoelmiin liittyvän näyttelytoiminnan suunnittelu ja järjestäminen yhteistyössä aluemuseoiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritettavatavoitteet						
Kulttuuritapahtumiin osallistujat	31 112	37 467	35 000	35 000	35 000	
Taidetalon näyttelykäynnit	4 474	4 149	5 000	5 000	5 000	
Kulttuurikasvatus, osallistujat	9 399	10 955	8 500	8 500	8 500	8 500
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
-nettomenot euroa/asukas	23,26	24,81	27,53	28,30 ^{*1}	27,95	
-kulttuurikasvatus euroa/osall. oppilas	3,96	3,65	3,70	3,19	3,19	3,19
-kokoontumistilat euroa/kävijä nto	2,71	3,95	3,50	3,8	3,8	3,8
-teatteritilat euroa/kävijä nto ^{*2}	5,90	5,72	5,6	5,27	5,27	5,27
-Taidetalo euroa/kävijä nto	14,60	14,99	14,0	14,73	14,73	
Toiminnan laajuustiedot						
- kokoontumistilat, käyntimäärät ^{*3}	73 130	65 865	67 000	67 000	67 000	67 000
- teatteritilat, kävijämäärät	14 501	9 466	10 000	10 000	10 000	10 000

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Voimavarat						
- Vakanssit	5	5	5	4,6	5,6	5,6
- Tilat m ²	2 921	2 921	2 921	2 921	2 921	
Käytetty as.luku	32 354	32 677	33 017	33 347	33 681	34 017

*1 Tilikauden tulos/asukaslukuarvio

*2 Lukio ja Kennonokka

*3 Kerhola, Knuutila, Hinttala. 2012 mukana myös Taidetalo

Vakanssit: osa-aika 1.8.15 alk. 0,6; taidekokoelmien ja museoiden hoito 1.

Vuosi 2017: kirjastoratkaisun epävarmuus talousarviota laadittaessa

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Palvelut edistävät omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Vapaa-ajan harrastuskalenterin toimittaminen, julkaisu ja jakaminen Nokian Messuilla sekä jokaiseen kotiin elokuun alussa.
Asiakaslähtöinen taidetalon näyttelytoiminta ja uuden kirjastotalon näyttelysuunnittelu.	Asiakas- ja sidosryhmäkyselyllä selvitetään nykyisen näyttelytoiminnan taso ja kiinnostavuus sekä kartoitetaan toiveet.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Merkittäviä toiminnallisia muutoksia ei ole näköpiirissä.

Tulosalueen vakanssimuutokset

Kirjastopalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	74 022	43 312	61 776	61 776	62 394	63 018
Kulut	-1 078 819	-1 096 670	-1 085 143	-1 085 143	-1 095 994	-1 106 954
Toimintakate	-1 004 797	-1 053 358	-1 023 367	-1 023 367	-1 033 600	-1 043 936
Poistot	-1 768	-1 735	0	0	0	0
Netto	-1 006 565	-1 055 093	-1 023 367	-1 023 367	-1 033 600	-1 043 936

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: kirjastopalvelujohtaja Airi Nummelin

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Kirjaston palvelustrategia perustuu asiakaslähtöiseen ajatteluun. Kirjaston asiakkaalla on henkilökohtaiset tiedontarpeet, joten palvelukin on yksilöllistä. Kirjastojen hyödyt kuntalaisen arkielämässä on selvitetty OKM:n ja Tampereen yliopiston tutkimuksessa 2011:21. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että aktiiviset kirjastonkäyttäjät ovat myös aktiivisia internetin käyttäjiä. Kirjastot osallistuvat tiedonhallintataitojen tukemiseen ja palvelu syventää

käyttäjien tietämystä. Kirjastot ovat entistä tiiviimmin kansalaisten arjessa. Kirjaston keskeinen yhteiskunnallinen tavoite on informaation tasa-arvoinen saatavuus.

Opetus- ja kulttuuriministeriön strategioissa kirjaston tärkeä merkitys on digitaalisen kuilun ja tiedollisen syrjäytymisen vähentäjänä. Nämä perustavanlaatuiset asiat toteutuessaan lisäävät myös terveyttä ja hyvinvointia. Myös kulttuurin harrastamisen on osoitettu olevan positiivisesti yhteydessä kirjaston käyttöön. Kirjastoa käytetään tiedon syventämiseen, uuden oppimiseen ja itseyttämis- ja itsetuntemuksen lisäämiseen. Käyttö keskittyy ylivertaisesti eniten kuitenkin kaunokirjallisuudesta ja taiteesta nauttimiseen. Nokian väestöennusteissa yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi vuoden 2020 jälkeen. Vuoteen 2040 mennessä heidän osuutensa on jo 24 % väestöstä: jatkossa tulee panostaa enemmän tämän ikäryhmän kirjastopalvelujen kehittämiseen.

Palvelusuunnitelma 2015

Kirjastopalveluiden kannalta uuden kirjastotalon suunnittelu on vuoden tärkein asia. Vuodelta 2011 oleva tilaohjelma päivitetään. Kirjastopalveluiden koko henkilökunta osallistuu uusien kirjastotilojen suunnitteluun tavoitteena ajassa elävät kirjastopalvelut sekä sujuva yhteistyö muiden rakennukseen sijoittuvien palveluiden kanssa. Kirjastosuunnittelussa otetaan huomioon uusimmat tekniset mahdollisuudet itsepalveluun ja sähköiseen asiointiin.

Kirjastolaissa (4.12.1998/904) on kirjattu kunnan veloitteeksi arvioida järjestämäänsä kirjasto- ja tietopalvelua. Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen toteutumista sekä palvelujen laatua ja taloudellisuutta. Asiakastytyvyyttä mitataan päivittämällä kirjaston asiakaskyselyt vuodelta 2010. Veloitteena on myös julkistaa tulokset. Lisäksi osallistutaan Kansalliskirjaston kansalliseen käyttäjäkyselyyn, josta saa kuntakohtaiset tulokset. Viimeksi kysely järjestettiin vuonna 2013.

Vuonna 2015 panostetaan asiakkaiden tiedonhallinnan opastamiseen. Hankitaan leasingillä 15 kpl taulutietokoneita asiakkaiden käyttöön kirjastossa ja annetaan ohjausta laitteiden käytössä sekä opastetaan erilaisissa tiedonlähteissä. Myös henkilökunta koulutautuu vastaavien laitteiden käyttöön. Organisaatiokulttuuria vahvistetaan tuotetun asiakaspalvelun laadun merkityksen ymmärtämisessä. Jatketaan edellisvuonna aloitettua osaamiskoulutusta sekä suunnitelmallista kouluttautumista.

Monialaisen palveluyhteistyön pitää näkyä myös asiakkaille. Pyydetään palvelukeskuksia ja niiden tulosalueita esittelemään toimintaansa kirjastojen näyttelytiloissa kaupunkistrategian mukaisiin teemoihin, ravitsemus ja liikunta, liittyen. Kirjasto ottaa teemat huomioon aineistonhankinnassaan ja oman aineistonsa esittelyssä.

Annetaan asiakkaille säännöllisesti opastusta eri välinein kirjaston- ja tiedonlähteiden käytössä. Tavoitetaan paremmin erilaiset käyttäjäryhmät ja heidän tiedontarpeensa arjen keskellä. Erityisen haastavaa ja merkityksellistä on opastaa verkkoaineistojen ja kosketusnäyttölaitteiden käyttöä.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Suunnitelmakaudella uusi kirjastotalo on valmistumassa, ja suunnittelu tulee sitomaan kirjaston henkilökuntaa. Tilaratkaisusta riippuen uusi kirjastorakennus saattaa jo valvontasyistä vaatia työvuoroon lisähenkilökuntaa. Pääkirjaston ja samalla koko kirjastopalveluiden henkilöresurssia on tarkasteltava realistisesti, turvallisuus- ja palvelunäkökulma huomioon ottaen.

Nokian kaupunginkirjasto on mukana Ely-keskuksen (nyk. Aluehallintovirasto) rahoittamassa Osaamisen kehittäminen 2020 -hankkeessa, mikä edellyttää huomattavaa lisäpanostusta

henkilökunnan koulutuksen määrärahoihin. Lisäksi valtakunnallinen koulutussopimus edellyttää tätä.

Aukiolotunteja pyritään lisäämään erilaisin keinoin jo ennen uusien tilojen valmistumista. Mahdollisia keinoja ilman lisäresurssia on lisätä pääkirjaston aukioloaikaa aamun lisätunnilla, jolloin asiakkailta on mahdollista käyttää nyt jo olevaa itsepalveluautomaattia. Kirjastoauton reitistöä pitää arvioida uudelleen ja tarvittaessa lisätä pysäkkiaikaa kohteisiin, joissa voidaan osoittaa palvelua käytettävän. Lisäinvestointeja vaatii, mikäli suunnitellaan aukiolon lisäämistä teknisin ratkaisuin ja erityisesti lähikirjastoissa. Tätä ennen on kuitenkin selvitettävä kirjastoverkon kokonaistilanne erillisellä tutkimuksella. On selvitettävä, mitkä alueet ovat luontaisia palvelualueita sekä arvioitava niiden vaatimat resurssit. Tavoitteena on seuraavalla valtuustokaudella saada kirjaston käyttäjäkunnan määrä lähelle suosituksia: 10 fyysistä käyntiä/asukas / vuosi, kun se vuonna 2013 oli 6 käyntiä/asukas/vuosi. Automaattisesti uudet tilat lisäävät tosin muutoinkin asiakasmääriä.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Kokonaislainaus	536 482	518 457	535 000	561 000	603 000	680 000
Kokonaislainaus / asukasluku	16,58	15,87	16,20	16,82	17,90	19,99
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Lainauskierto (lainaus/kokoelmat)	2,80	2,72	2,77	2,81	2,87	3,09
Toimintakulut / as.	38,84	38,83	39,59	38,99	41,56	58,82
Toimintakulut / fyysiset käynnit	6,70	6,44	6,92	6,50	6,67	6,67
Toiminnan laajuustiedot						
Kokoelmat / as.	5,93	5,83	5,84	6,00	6,24	6,47
Lainaaaja / asukasluku %	33,91	33,36	34,00	35,00	35,50	37,00
Fyysiset käynnit / kpl	188 576	196 885	189 000	200 000	210 000	300 000
Fyysiset käynnit / as.	5,83	6,03	5,72	6,00	6,24	8,82
www-käynnit / kpl	97 681	104 546	500 000	120 000	122 000	145 000
www -käynnit / as.	3,02	3,20	15,14	3,60	3,62	4,26
Aukiolotunteja	6 137	6 172	6 450*	6 222	6 272	6 372
Voimavarat						
- Vakanssit	18	18	18	18	19	20
Tilat, m²	1 969	1 969	1 969	1 969	1 969	3 470
Käytetty asukasluku	32 354	32 677	33 017	33 347	33 681	34 017

*) Ta 2014:ssa luku on virheellinen (ollut myös valtakunnallisessa tilastossa), po. 6 222. Vuoden 2014 alusta toteutettiin pääkirjastossa lisäaukiolo maanantaisin kello 19 - 20.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Henkilökunnan koulutuksen tulee lisätä osaamista monialaiseen työotteeseen. Kirja-aineistoa pitää hankkia monipuolisesti ja riittävästi lisääntyvän ja uusiutuvan asiakaskunnan tarpeisiin. Arvioinnin avulla selvitetään kirjastopalvelujen riittävyyden ja laadun kehittymistä. Asiakkaiden ja henkilökunnan tiedonhallintataitoja lisätään opastamalla uusien teknologioiden kautta digitaalisia tiedonlähteitä sekä sähköistä asiointia.	Täydennyskoulutuspäivien määrä 5 / hlö. Kirjoja hankitaan 300 nidettä / as. 1 000. Toteutetaan kirjastoyksiköissä asiakaskysely sekä myös ei-käyttäjäkysely. Verrataan kehitystä vuoden 2010 tuloksiin ja julkistetaan tulokset. Annetaan opastusta taulutietokoneilla, joissa on uutta kosketusnäytön hallinta. Asiakasopastuksia kussakin kirjastossa toteutetaan vähintään 2 keväällä ja 2 syksyllä. Kohderyhmänä ovat aikuiset. Taulutietokoneita käytetään myös kirjaston käytön opetuksessa kouluille sekä henkilökunnalle tiedonlähteiden ja e-aineistojen opetukseen.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Rakennetaan yhdessä nuorisopalvelujen kanssa yhteistyömallia nykyiseen tilanteeseen sekä erityisesti uuden kirjastotalon yhteyteen.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Mahdolliset vakanssimuutokset koskevat vuosia 2016 ja 2017, joista tarkemmin ko. talousarvioiden yhteydessä.

Liikuntapalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	646 803	569 371	575 658	575 658	581 415	587 229
Kulut	-763 067	-866 538	-860 753	-860 753	-869 361	-878 054
Toimintakate	-116 264	-297 167	-285 095	-285 095	-287 946	-290 825
Poistot	-3 163	-1 589	-905	-905	-914	-923
Netto	-119 427	-298 756	-286 000	-286 000	-288 860	-291 748

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Liikuntapalvelujohtaja Satu Kankkonen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Nokian kaupungin onnistumissuunnitelman tavoitteena on asukkaiden hyvinvointi. Liikunta ja fyysinen aktiivisuus parantavat kaikenikäisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. Onnistumissuunnitelman tavoitteiden mukaan liikuntatoimi tuottaa yhteistyössä muiden kunnan palvelualueiden kanssa terveyttä ja hyvinvointia tukevia palveluja, palveluohjausta ja -prosesseja. Käytännössä tämä tarkoittaa, että luodaan mahdollisuuksia fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan ja nostetaan liikunta keskeiseksi osaksi sairauksien ehkäisyä, hoitoa ja kuntoutusta.

Suomalaisen yhteiskunnan kasvaviin haasteisiin, väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähäisyyteen, vastaaminen edellyttää Nokialla lisäksi aiempaa tiiviimpää yhteistyötä eri kumppaneiden kesken, liikuntaolosuhteiden suunnitelmallista kehittämistä monialaisena yhteistyönä, liikuntapalveluhenkilöstön osaamisen vahvistamista sekä hyvää johtamista ja vuoropuhelua kaikilla toiminnan ja päätöksenteon tasoilla. Nokian kaupungin liikuntatoimen pitkän aikavälin vision mukaan *liikuntatoimi liikuttaa kaikkia kuntalaisia hyvinvointia lisäävillä laadukkailla, helposti saavutettavilla ja yhteistyöllä tuotetuilla palveluilla.*

Palvelusuunnitelma 2015

Valtakunnalliset terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan linjaukset 2020 on kirjattu Muutosta liikkeellä! – asiakirjaan (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2013:10). Linjaukset ovat: 1) Arjen istumisen vähentäminen elämänculussa 2) Liikunnan lisääminen elämänculussa 3) Liikunnan nostaminen keskeiseksi osaksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä, hoitoa ja kuntoutusta 4) Liikunnan aseman vahvistaminen suomalaisessa yhteiskunnassa. Terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävää päivittäistä fyysistä aktiivisuutta ei voida turvata, mikäli arkiliikunta varhaiskasvatuksessa, kouluissa, työssä, työmatkoilla ja vapaa-ajalla on vähäistä.

Uuden liikuntalain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2015 alussa. Lakiesityksen lähtökohtana on ollut liikunnan aseman vahvistaminen kunnallisena peruspalveluna. Sen mukaan kunnan tehtävänä olisi luoda edellytyksiä paikallistasolla kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja sekä kehittämällä kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä.

Liikuntatoimi toteutti valtakunnallisten toimenpidesuosituksen mukaisesti vuonna 2014 koululiikunnanohjaajan palkkauksen yhteistyössä kasvatus- ja opetuskeskuksen kanssa. Palkkauksella tähdättiin muun muassa koulun toimintakulttuurin liikunnallistamiseen ja arjen istumisen vähentämiseen. Kokemukset ja palaute vuoden aikana tehdystä työstä sekä palvelukeskusten välisestä yhteistyöstä ovat olleet erittäin positiivisia. Koska aluehallintovirasto on

lisäksi myöntänyt LIIK-KISS – hankkeelle lisärahoituksen, jatketaan koululiikunnanohjaajan tehtävää myös vuonna 2015.

Nokialle on vuoden 2014 aikana rakennettu toimiva liikuntapalvelupolku yhteistyössä perusturvakeskuksen kanssa. Liikuntapolku on kuvaus moniammatillisena yhteistyönä toteutettavasta liikuntaneuvonnasta ja sähköisestä lähetejärjestelmästä. Vuoden 2014 aikana Nokian uimahallille on lisäksi toteutettu liikunta- ja elintapaneuvonnan palvelu- ja vastaanottopiste. Liikuntapalvelupolun, ja siihen liittyvien käytäntöjen kehittämistä jatketaan yhteistyössä perusturvakeskuksen kanssa.

Kuntien tehtävänä on tukea paikallisia liikuntaseuroja. Vuosittain liikuntatoiminnan kuluihin saadaan laskennallinen valtionosuus, jolla kunnat voivat päätöksensä mukaan tukea liikunta- ja urheiluseuroja. Nokian kaupungin vapaa-aika- ja liikuntapalvelut tukevat nokialaisten kansalaisjärjestöjen toimintaa vuosi- ja kohdeavustuksin. Aktiivisesti toimivia liikunta- ja urheilujärjestöjä on Nokialla noin neljäkymmentä. Lisäksi kaupunki rakentaa ja ylläpitää liikunta- paikkoja. Liikuntapalvelut toteuttaa vapaa-aikakeskuksen yhteisen tavoitteen kokoamalla vuoden 2015 aikana liikuntajärjestöjen yhteys- ja toimintatietoja harrastusoppaaseen ja järjestämällä aiempien vuosien tapaan liikuntafoorumin kaksi kertaa vuodessa.

Liikuntapalveluiden tulosalueelle sisältyy terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinaatio. Johtamisen kohteissa on vuonna 2015 määritelty yhdeksi kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen teemaksi ravitsemus. Pirkanmaalle on vuonna 2011 laadittu alueellinen terveyden edistämisen suunnitelma, jonka osana on alueellinen ravitsemussuunnitelma. Suunnitelmassa esitellään keskeiset tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet, joiden avulla voidaan ravitsemuksen keinoin vaikuttaa väestön terveyttä ja hyvinvointia edistävästi. Suunnitelmaan on kirjattu myös eri toimenpiteiden toteuttamisen vastuutahot. Nokian kaupungin hyvinvointiryhmä on alustavasti valmistellut ravitsemuksen teemavuotta 2015 ja alueellisen ravitsemussuunnitelman paikallista toimeenpanoa varten ollaan perustamassa ravitsemuksen teematyöryhmä.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Liikuntapalveluiden järjestäminen on suunnitelmakaudella 2015 – 2017 toteutettava monialaisena yhteistyönä. Erityinen huomio on kiinnitettävä toimenpiteisiin, joilla voidaan ehkäistä liikkumattomuuteen liittyviä sairauksia. Kansainvälisten väestötutkimusten mukaan liikkumattomuudesta johtuvat suorat menot muodostavat noin 1,5 – 3,8 % terveydenhuollon kokonaiskustannuksista. Tutkimukset myös osoittavat, että sekä liikuntaneuvonta että investoinnit fyysistä aktiivisuutta kannustavaan elinympäristöön ovat kustannusvaikuttavia. Erityisen kustannustehokas keino on kevyen liikenteen väylien lisääminen ja ylläpito, kuten myös laaja-alaisesti käytettyihin liikuntapaikkoihin panostaminen. Näitä ovat muun muassa ulkoilureitit ja uimahallit sekä erilaiset urheilu- ja leikkikentät.

Suunnitelmakaudella tulisi monialaisena yhteistyönä edelleen kehittää koulujen toimintakulttuuria ja – ympäristöjä, jotta voidaan edistää liikuttavia valintoja arjessa. Harjuniityn koulu-keskus ja sinne vuonna 2016 rakennettava liikuntahalli, voisivat toimia pilottikohteena. Myös yhteistyötä liikuntapalveluiden ja kaupungin teknisen keskuksen välillä tulee edelleen kehittää fyysiseen aktiivisuuteen kannustavan elinympäristön suunnittelun, toteuttamisen ja ylläpidon saralla. Yhteistyötä perusturvakeskuksen ja liikuntapalveluiden välillä tulee edelleen syventää liikkumattomuuteen liittyvien sairauksien ehkäisemiseksi sekä erityisesti kehittää ikääntyvien hoidon toimintakulttuureihin istumista vähentäviä toiminta- ja työskentelytapoja. Liikuntapalveluiden keskeisimmän toimintapisteen, Nokian uimahallin, palveluihin ja liikuntapaikan kuntoon liittyvät selvitykset tulee lisäksi saattaa loppuun ja laatia selvitysten pohjalta pitkän tähtäimen toimenpidesuunnitelma.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet (Järjestetyt ryhmät ja kansalaistoiminnan tukeminen)*						
Avustettavat järjestöt (perusavustus)	44	44	45	47	47	47
Lasten ja nuorten ryhmät / vko	12	12	12	12	12	14
Aikuisliikunnan ryhmät / vko	36	40	41	42	42	43
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Liikuntatoimen tukeminen						
bruttomenot €	2 732 833	2 775 515	2 962 665	3 141 233	3 141 233	3 141 233
- €/asukas	85,40	84,94	90,60	95,72	95,72	95,72
Seurojen tukeminen	234 752	156 000	161 000	161 000	161 000	161 000
- €/ asukas	7,26	4,77	4,92	4,90	4,90	4,90
Toiminnan laajuustiedot						
Uimahallin käyntikerrat	164 500	162 573	161 000	165 000	165 000	165 000
Ohjatun liikunnan käyntikerrat	18 500	31 000	20 000	22 000	22 000	23 500
Liikuntaneuvonnan asiakkaat	65	65	100	200	250	300
Voimavarat						
Henkilöstövoimavarat						
- vakinainen henkilöstö	9	9	9	9	9	9
Hyvinvointimittarit						
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan korkeintaan 1 h /vko, % 8. -9. luokan oppilaista (n=536)**	34 %	-	32 %	-	28 %	-
TEA Liikunta***	36		60	-	70	-

* Liikuntalaki (18.12.1998/1054): Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

** Mittari kuvaa vähän liikkuvien osuutta kaikista 8. -9. luokan oppilaista. Valtakunnallinen kouluterveyskysely tehdään kahden vuoden välein (SOTKANet id: 3924).

*** Mittari kuvaa liikuntapalveluiden terveyden edistämisasiivisuutta (pistemäärä asteikolla 0-100). Pistemäärä on terveydenedistämisasiivisuuden ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo ja mahdollistaa vertailun kuntien ja alueiden välillä. Kysely tehdään kahden vuoden välein (TEA id: 4094). Vuonna 2012 kyselyyn vastasi 268 kuntaa.

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Liikuntaneuvonnan ja sähköisen lähetejärjestelmän käyttöönotto yhteistyössä perusturvakeskuksen kanssa	Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät kasvavat (kirjatut sähköiset läheteet / liikuntaneuvonnan asiakkaat).
Koulupäivän liikunnallistamiseen ja istumisen vähentämiseen tähtäävien hyvien käytäntöjen vakiinnuttaminen.	Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet toteutuvat hyvin (TEA peruskoulut / muut ydintoiminnat / koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet* / pistemäärä).
Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen ja liikuntaaktiivisuuden edistäminen.	Toteutetaan ikäihmisten (65 +) liikuntaohje, jota voidaan jakaa kuntalaisille ruoka- ja kotipalvelun ja järjestöjen kautta sekä ikäihmisten toiminta- ja harrastustilaisuuksissa (jaetut liikuntaohjeet ja puheeksi ottaminen / puheeksi ottamisen koulutukset henkilöstölle).
Kuntalaisten hyvinvointia edistetään alueellisen ravitsemussuunnitelman paikallisen toimeenpanon keinoin ja jakamalla tietoa ravitsemuksen terveys- ja hyvinvointivaikutuksista.	Ravitsemuksen teematyöryhmä käynnistää paikallisen toimeenpanon laatimalla suunnitelman hyvinvointiryhmän ohjauksessa (toimeenpanosuunnitelma on laadittu / ravitsemustiedon jakamisen hyviä käytäntöjä on kehitetty).

*Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet: sisäliikuntatilojen hyödyntäminen liikuntatuntien ulkopuolella koulupäivän aikana, oppilaiden koulutus liikunnan vertaisohjaajiksi (välituntiliikuttajat), oppilaiden aktivointi koulumatkaliikuntaan, pitkät välitunnit, koulupihan kehittäminen liikkumiseen innostavaksi, houkuttelevaksi liikuntapaikaksi

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Monialaisen yhteistyön tiivistäminen sekä paikallisten että alueellisten uusien yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen liikuntapalveluiden järjestämisessä.
- Uuden liikuntalain paikallisen toimeenpanon suunnittelu.
- Harjuniityn liikuntahallin ja siihen liittyvien liikuntatilajärjestelyjen käynnistäminen.
- Uimahallin kuntokartoituksen mukaisten toimenpiteiden käynnistys yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Koululiikunnanohjaajan palkkausjärjestelyn jatkaminen yhteistyössä kasvatus- ja opetuskeskuksen kanssa. Järjestely on mahdollistanut myös liikuntapolun rakentamisen ja liikuntalähetejärjestelmän käyttöönoton, koska liikunnanohjaajien työtehtäviä on järjestelty kokonaisuutena uudelleen.

Nuorisopalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	116 895	60 616	51 150	51 150	51 662	52 178
Kulut	-623 752	-567 150	-561 382	-561 382	-566 996	-572 666
Toimintakate	-506 857	-506 534	-510 232	-510 232	-515 334	-520 488
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-506 857	-506 534	-510 232	-510 232	-515 334	-520 488

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: nuorisopalvelujohtaja Tiina Alakoski

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Nuorisopalvelut on osa lasten ja nuorten palveluverkosta. Toimintaa toteutetaan sekä oman keskuksen sisällä että yhteistyössä eri palvelukeskusten välillä ja vapaan kansalaistoininnan kanssa. Seudullista yhteistyötä toteutetaan Tampereen kaupunkiseudun nuorisotoimien yhteisessä valtioneuvoston lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman toteuttamista edistävissä Rajatonta riemua – nuorisotyön kehittämishankkeessa ja erilaisissa valtakunnallisissa ja seudullisissa verkostoissa liittyen mm. nuorten vaikuttamistoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön.

Työn tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveen kasvun tukeminen ja sosiaalinen vahvistaminen. Nuorisotyö lähtee ihmiskäsityksensä siitä, että lapset ja nuoret ovat oman elämänsä asiantuntijoita ja toimijoita. Palveluiden lähtökohtana on tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen ja aktiiviseen toimijuuteen.

Lasten ja nuorten palveluverkko on moninainen. On tärkeää, että siinä toimivilla tahoilla on selkeä käsitys omasta tehtävästään suhteessa lasten ja nuorten elämään. Nuorisotyö on luonteeltaan ennakoivaa ja ehkäisevää toimintaa, jonka tavoitteena on omalta osaltaan antaa lapsille ja nuorille mahdollisimman hyvät eväät elämän rakentamiseen. Pääpaino on siis ennakoinnissa ja tavoitteena on, että erityistä tukea tarvitsevien nuorten määrä vähenisi ennakoiden toimien seurauksena.

Nuorisopalveluissa toteutetaan vuosittain erilaisia OKM:n tai muiden tahojen rahoittamia hankkeita, joilla mm. kehitetään toiminnan sisältöjä ja luodaan uusia toimintamuotoja ja -tapoja. Vuodelle 2015 jatkuu kaksi hanketta Etsivän nuorisotyön – hanke EEVA ja verkkomediahanke www.nuortennokia.fi.

Palvelusuunnitelma 2015

Vuosi 2015 tulee olemaan nuorisopalveluissa monenlaisten muutosten vuosi.

Säästötavoitteista johtuen luovutaan Siuron nuorisotila Unelmasta 1.6.2015 alkaen. Alueen nuorisotyötä kehitetään uudenmuotoiseksi ja toimintaa järjestetään olemassa olevissa julkisissa tiloissa tiivistämällä yhteistyötä koulujen, kirjaston ja muiden alueen toimijoiden kanssa. Siurossa kyseisissä tiloissa kokoontuvat järjestöt voivat jatkaa nykyistä käyttöä entisin ehdoin.

Suunnitellaan ja käynnistetään Harjuniityn yhtenäiskoulun toiminta yhteistyössä kasvatus- ja opetuskeskuksen kanssa. Rakennetaan koulunuorisotyön malli Nokialle.

Kehitetään Nuorten Ohjauspiste Kellarin toimintaa yhteistyössä perusturvan kanssa. Kellarin toiminta on merkittävä osa nuorisotakuun toteuttamista ja se kohdistuu pääosin erityistä tukea tarvitseviin nuoriin.

Käynnistetään putoamisvaarassa olevien nuorten elämänhallinnan tunnit yläkoulun 8. - 9. luokkalaisille syksyllä 2015.

Osallistutaan vapaa-aikapalveluiden yhteisen harrastusoppaan tekemiseen.

Jatketaan yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun nuorisopalveluiden välillä.

Osallistutaan uuden kirjastotalon ja siihen suunnitellun nuorisotilan suunnitteluun.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritettavat						
Nuorisotilojen aukiolotunnit / viikko	46	47	45	40	45	45
Nuorisotilojen kävijät / aukiolokerta	23	46	35	35	40	50
Eryistä tukea tarvitsevat nuoret/	145	225	100	100	120	120
Etsivän nuorisotyön nuoret / vuosi			70	85	85	85
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Nuorisotoiminnan tukeminen						
bruttomenot €	611 776	*633 098	662 440	*700 449	700 449	700 449
- €/nuori	56,24	58,29	60,84	63,61	63,61	63,61
- €/asukas	18,90	19,37	20,48	21,34	21,34	21,34
Toiminnan laajuustiedot						
Kasvatukselliseen ohj. osall. / vuosi	17 734	17 422	14 500	14 500	15 000	15 500
Sosiaalinen n-työ kohtaamiset/ vuosi	1 935	2 374	1 800	1 500	1 500	1 600
Nuorten vaikutt.toimint. osall./vuosi	4 261	4 407	1 200	1 300	1 400	1 500
Voimavarat						
Henkilöstövoimavarat						
nuorisopalvelujohtaja	1	1	1	1	1	1
nuoriso-ohjaajat	7	7(8)**	8	8	9	9
erityisnuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1	1
hankkeet ja projektit						
- ohjaajat		2 (1)	2	2	1	1
Tilat, m²	1 481	1 707	1 405	1 100	1 570	1570

*Tehdyt säästöt eivät näy tässä luvussa, koska ovat meille sisäisiä kuluja, mutta tekniselle ulkoisia: Bänditilojen osalta ulkoiset kulut poistuvat kaupungilta. Siuron vapaa-aikakeskuksen / nuorisotila Unelman ja Partiotilan osalta kulut eivät poistu kaupungilta.

**Käytetty asukasluku 32 815 ja 0-28-vuotiaiden nuorten määrä 11 011

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Harjuniityn yhtenäiskoulun toiminnan monialainen suunnittelu yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.	On luotu malli, jossa eri toimijoiden roolit ovat selkeät ja sopimukset tilojen yhteiskäytöstä ja yhteisistä toimintamalleista on vahvistettu.
Nuorten aseman vahvistaminen osana kaupungin päätöksentekojärjestelmää.	Lasten ja nuorten kuuleminen ja heidän mielipiteidensä huomioon ottaminen on osa asioiden valmistelu- ja päätöksentekojärjestelmää eri palvelukeskuksissa.
Nuorisotakuun toteutumisen edistäminen etsivän nuorisotyön menetelmin.	Etsivässä nuorisotyössä asiakkaana vuonna 2015 on 85 nuorta (mitataan OKM:n Par Ent – valtakunnallisen etsivän nuorisotyön tilastointijärjestelmän avulla).

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Luovutaan Siuron nuorisotila Unelmasta 1.6.2015 alkaen. Siuro – Linnavuori- alueen nuorisotoiminta organisoidaan olemassa oleviin julkisiin tiloihin (kirjasto, koulut)
- Luovutaan bänditiloista (Yrittäjäkatu 9-11) 1.11.2014 alkaen, uudet tilat Harjuniityn koululla käyttöön 1.8.2015
- Luovutaan partitiloista (Yrittäjäkatu 9-11) 1.11.2014 alkaen, korvaavat tilat käytössä, uudet tilat Harjuniityn koululle 1.8.2015 alkaen
- Nuorisotyön käynnistämien Harjuniityn yhtenäiskoulussa
- Nuorisoteatteriryhmä Theama itsenäistyi syksyllä 2014 ja tuottoja toiminnasta ei enää tule nuorisopalveluiden budjettiin
- Kevät 2015 – syksy 2015 käytössä on vain kaksi nuorisotilaa

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Nuorten ohjauspiste Kellarin toiminnan kehittäminen ja etsivän nuorisotyön vakiinnuttaminen ja kehittäminen: hankemuotoisesta toiminnasta vakiintuneeseen toimintaan siirtyminen edellyttää myös toisen hanketyöntekijän vakinaista työsuhdetta. Tämäntyyppisessä nuorisotyössä työntekijän pysyvyys ja työn jatkuvuus ovat erittäin iso osa prosessia, jonka nuoret käyvät läpi polullaan kohti itsenäistä ja hyvinvoivaa elämää. OKM rahoittaa toistaiseksi työmuotoa riippumatta siitä, onko etsivän nuorisotyön työntekijä määräaikainen vai vakituinen. Vakinaistaminen taloussuunnitelma-kaudella.

Tekninen keskus yhteensä

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	19 350 894	13 751 225	12 730 488	12 730 488	12 731 193	12 843 009
Kulut	-29 697 024	-29 315 275	-29 774 641	-29 774 641	-30 908 696	-31 396 247
Toimintakate	-10 346 130	-15 564 050	-17 044 153	-17 044 153	-18 177 503	-18 553 238
Poistot	-10 437 788	-9 025 898	-9 337 441	-9 337 441	-10 574 901	-11 557 021
Netto	-20 783 918	-24 589 948	-26 381 594	-26 381 594	-28 752 404	-30 110 259

Teknisen keskuksen yhteiset tavoitteet

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Teknisen keskuksen asiakaspalvelun määrätietoinen parantaminen.	Asiakkaiden palautteisiin ja yhteydenottoihin vastaaminen määräajassa. Asiakastyytyväisyyden mittaaminen asiakaskyselyllä.
Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan edistäminen	Ulkoilureittisuunnitelman täydentäminen. Pyöräilykartan päivittäminen.
Elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen.	Kolmenkulman alueen toteuttamiseen ns. clean-tech -alueena tähtäävät toimenpiteet. Häpesuon puhdistaminen ja Yrittäjäkadun alueen kunnallistekniikan rakentaminen.
Työllisyyden edistäminen.	Nuorisotakuun ja kuntouttavan työtoiminnan toteuttaminen ja työttömien työllistäminen, yhteistyössä perusturvakeskuksen kanssa.
Teknisen keskuksen organisaation ja johtamisen osaamisen kehittäminen	Kunnallistekniikan organisaation uudistaminen. Esimieskoulutusta uusille esimiehille.
Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja vetovoimainen	Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen monialaisena yhteistyönä.
Kestävä kehitys	Kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon energiatehokkuus tavoitteena saavuttaa KETS -sopimuksen (= kuntien energiatehokkuussopimuksen) tavoitteet.

Johto ja hallinto

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	400 025	501 280	230 552	230 552	232 858	235 186
Kulut	-1 580 925	-1 731 876	-1 426 787	-1 426 787	-1 441 056	-1 455 467
Toimintakate	-1 180 900	-1 230 596	-1 196 235	-1 196 235	-1 208 198	-1 220 281
Poistot	-4 400	-3 520	-2 816	-2 816	-2 844	-2 873
Netto	-1 185 300	-1 234 116	-1 199 051	-1 199 051	-1 211 042	-1 223 154

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: kaupungininsinööri Simo Latva

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Asiakaslähtöisen palvelukulttuurin kehittämiseksi Teknisen keskuksen johdon ja hallinnon tulosalue toimii virastotalon yhteisen palvelutiskin suunnittelemiseksi. Samoin määritetään palveluajat, jolloin palvelua saa ilman ajanvarausta. Tämä lisää toiminnan tehokkuutta ja parantaa palvelua.

Johtamisen osaamisen kehittämisessä järjestetään JET-koulutusta niille esimiehille, jotka eivät ole vielä siihen osallistuneet

Palvelusuunnitelma 2015

Johdon ja hallinnon tulosalueen tehtävänä on hoitaa teknisen keskuksen hallinto- ja toimistopalveluja ja tuottaa teknisen lautakunnan tarvitsemat toimistopalvelut. Johdon ja hallinnon tulosalueella toimii pysäköinninvalvoja. Lisäksi tulosalueelle kuuluu vesihuoltolaissa kunnalle kuuluvien tehtävien hoito. Samoin tulosalue hoitaa kaupungin logistiikka- ja joukkoliikenne-asioita. Joukkoliikenteen merkitys kaupungin toimintona on korostunut tapahtuneen joukkoliikenneuudistuksen jälkeen. Kunnilla on nyt enemmän vaikutusvaltaa joukkoliikenteen järjestämisessä. Päättävänä elimenä on Tampereen joukkoliikennelautakunta, jossa Nokialla on edustus.

Johdon ja hallinnon tulosalueen tärkein tehtävä on johtaa ja mahdollistaa, että koko teknisen keskuksen toiminta tähtää kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen. Teknisen keskuksen rooli kaupungin palvelutuotannossa on keskeinen. Teknisen toimen toimesta luodaan ne puitteet, jotka mahdollistavat palvelutuotannon onnistumisen. Samoin elinkeinoelämän kehittymiselle ja vapaa-ajan palveluille tekninen keskus luo puitteet toimia. Siksi on tärkeää, että teken toiminta on kustannustietoista ja että palveluja tuotteistetaan.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Johdon ja hallinnon tulosalueella ei tapahdu merkittäviä muutoksia suunnitelmakaudella. Talouselämän alamäki näkyy myös teknisen keskuksen toiminnassa. Tonttien kysynnän lisäämiseen vaikutetaan rakentamalla Harjuniityn asuntoaluetta ja panostamalla tonttien markkinointiin.

Työttömyyden kasvu, verotulojen väheneminen ja tonttikysynnän pieneneminen pakottavat toiminnan tehostamiseen. Toisaalta väestön kasvu ja sen tuomat palvelujen tilatarpeet luovat painetta toiminnan laajentamiseen. Tässä tilanteessa johdon ja hallinnon rooli korostuu, jotta kustannukset saadaan pidettyä kurissa.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Teken käyttötalouden toteutuma %						
- tulot	97,3	108,2	100	>100	>100	>100
- menot	107,6	100	100	<100	<100	<100
Suoritetavoitteet						
Joukkoliikennekulut (avoin liikenne)		443 000	510 000	580 000	580 000	580 000
Voimavarat						
Teknisen keskuksen henkilöstön määrä	306,5	310	282	287	297	300
Johto ja hallinto	7	6	6	7	7	7
Pysäköinninvalvonta	2	2	2	0	0	0

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Asiakaslähtöisen palvelukulttuurin määrätietoinen kehittäminen.	Virastotalon yhteisen palvelutiskin suunnittelu yhdessä perusturva- ja kasvatus- ja opetuskeskuksen kanssa. Palveluaikojen määrittäminen.
Työyhteisön kehittäminen tavoitteena laadukas esimies- ja johtamistyö.	Esimieskoulutukseen osallistuminen.
Joukkoliikenteen ja logistiikan kehittäminen	Harjuniityn koulun huomioiminen reitistön suunnittelussa. Reittimuutoksia asiakkaiden palaute huomioiden. Osallistutaan aktiivisesti kaupunginhallituksen käynnistämään selvitystyöhön logististen prosessien arvioimiseksi ja kehittämiseksi
Palveluiden tuotteistuksen, sisäisen laskentatoimen ja kustannustietoisuuden kehittäminen.	Selkiytetään sisäisten erien jakoperusteet ja tehdään sisäistä palveluista palvelusopimukset.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015**Tulosalueen vakanssimuutokset**

- Pysäköinnintarkastajat siirretään kunnallistekniikan tulosalueelle.
- Logistiikkainsinööri ja joukkoliikenneasiat siirretään kunnallistekniikasta johdon ja hallinnon tulosalueelle.

Varikko

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	65 449	185 322	202 722	202 722	204 749	206 797
Kulut	-1 262 683	-1 282 900	-2 532 524	-2 532 524	-2 731 229	-2 824 582
Toimintakate	-1 197 234	-1 097 578	-2 329 802	-2 329 802	-2 526 480	-2 617 785
Poistot	-207 985	-202 755	-184 670	-184 670	-186 517	-188 382
Netto	-1 405 219	-1 300 333	-2 514 472	-2 514 472	-2 712 997	-2 806 167

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Varikkopäällikkö Kari Mäkelä

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Järjestetään kuntouttavassa työtoiminnassa sekä työkokeiluissa oleville henkilöille mahdollisuus yhteisöllisyyteen ja työelämään osallistumiseen sekä järjestetään opiskelijoille työssä-oppimis- ja harjoittelupaikkoja.

Palvelusuunnitelma 2015

Varikko on tulosalue, johon kuuluvat kustannuspaikat keskusvarasto ja konekeskus. Varikko tuottaa materiaali-, logistiikka-, kalusto- ja huoltopalveluita Nokian kaupungin eri yksiköille. Sen lisäksi on pienkaluston ja liikenteenohjaustuotteiden vuokrausta ja erilaista kiertäystoimintaa. Palvelut tuotetaan laadukkaasti ja asiakkaiden tarpeiden mukaan ja vahvistetaan yhteistyötä niin, että keskusvarasto toimisi kaikille hankintapaikkana.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Jotta varastopalveluita (logistisia) voidaan kehittää jatkossakin, yksiköiden tulisi jakaa suunnitelmansa tehtävistä töistä mm. ennakkotilauksina, jotta varasto osaa toimittaa oikeita tuotteita oikeaan aikaan työmaille tai toimipaikkoihin. Turhaa varastointia kaupungin yksiköissä ja keskusvarastolla tulee välttää. Tällä toimintatavalla muille yksiköille jää enemmän aikaa varsinaiseen toimenkuvan mukaiseen työhön. Valvonnan ja toimitusketjun tehokkuus sekä kustannuskontrolli lisääntyvät, kun hankinnat hoitavat ammattilaiset. Varaston tekemät suuremmat ostoerät ovat myös kokonaistaloudellisesti edullisempia kaupungille.

Varaston arvossa tulee aina huomioida keskusvaraston toimiminen eri yksiköiden varmuusvarastona esim. kriisitilanteissa. Varmuusvarastoista tehdään uudet arvioinnit yksiköiden kanssa.

Tavoitteena on vähentää liikennettä koulujen ja päiväkotien piha-alueilla yhdistämällä tavarantoimitukset varastosta ruokakuljetusten yhteyteen. Keskusvarastosta tehtäisiin logistiikkakeskus tai erillinen osto-osasto nimenmuutoksella ja/tai toimintatapojen muutoksella suunnitelmakauden aikana.

Kehitystavoitteita ovat varaston tilausjärjestelmien parannus viivakoodijärjestelmän avulla sekä hyllytyspalveluiden räätälöinnillä eri yksiköille. Tavoitteena on myös kuljetuspalveluiden kehittäminen parantamalla yksiköiden tavaravastaanottopisteitä yhdessä tilatekniikan kanssa ja selvittää kokonaisvaltaisesti kuljetustarpeet.

Konekeskuksessa pitkäaikainen investointien siirtäminen on johtanut osan kaluston ikääntymiseen ja korjauskustannukset ovat nousseet suureksi. Investointien tarkalla suunnittelulla yksiköiden kanssa varmistetaan yhteiskäyttö ja tehokas käyttöaste.

Kaupunginhallitus käynnistää kaksi varikon toimintoihin liittyvää kehittämishanketta. Toinen hankkeista koskee logististen prosessien selvittämistä ja toisessa selvitetään käyttöomaisuuden hankintaa leasing-vaihtoehdolla.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritettavatavoitteet						
Varaston rivitapahtumat	53 270	52 006	50 000	25 000	25 000	25 000
Konekeskuksen laskutus (€)	1 018 189	1 157 079	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Huollon työmääräimet (kpl)				550	600	650
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Varaston arvo	307 024	292 364	335 000	200 000	200 000	200 000
Toiminnan laajuustiedot						
Varaston kiertonopeus	7,85	8,76	7	4	4	4
Varaston nimikkeet	5 211	5 960	5 000	3500	3 500	3 500
Voimavarat						
Henkilöstö	12	13	12	12	12	12
Tukityöllistetyt				20	20	20
Harjoittelijat/opiskelijat				15	15	15
<i>Koneet/auto</i>						
Traktorit	6	3	4	4	4	4
Kuorma-autot	6	6	7	7	7	7
Huoltoauto/henk.nosto	1	1	1	1	1	1
Pakettiautot	20	23	26	28	30	32
Pakettiautot/leasing	1	2	2	2	2	2
Henkilöautot	29	26	25	27	29	31
Henkilöautot/leasing	20	24	24	26	28	30
Tiehöylät	2	2	2	1	1	1
Lakaisukoneet	2	2	2	2	2	2
Tr-Kaivurit	2	2	2	2	2	2
Pyöräkuormaaja	1	1	1	1	1	1
Puistokoneet	12	12	12	12	12	12
Latukone	1	1	1	1	1	1
Moottorikelkat	3	3	3	3	3	3
Mönkijä	1	1	1	1	1	1
Peräkärryt	8	8	8	8	8	8
Aurat	13	13	13	13	13	13
Jäähoitokone	2	2	2	2	2	2
Harjalaitteet	3	3	3	3	3	3
Hiekoituslaitteet	6	6	6	6	6	6

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Kaluston tehokas käyttö ja vaihtoehtoiskustannusten tarkastelu	Kaluston käyttöasteen selvittäminen ja vaihtoehtoiskustannusten laskenta.
Viivakoodijärjestelmä käytössä	Marraskuu 2015.
Hyllytyspalvelu	Käytössä toukokuu 2015 (terveyskeskus) muille yksiköille marraskuu 2015.
Siirrytään sisäiseen laskutukseen varasto-ostojen osalta	Toiminnassa helmikuu 2015.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Nokian Vesi Oy ei osta enää varastointipalveluja ja perusturvakeskus siirtyy käyttämään Pirkanmaan sairaanhoitopiirin varastopalveluja hoitotarvikkeiden osalta.
- Kaupunginhallitus käynnistää kaksi varikon toimintoihin liittyvää kehittämishanketta. Toinen hankkeista koskee logististen prosessien selvittämistä ja toisessa selvitetään käyttöomaisuuden hankintaa leasing-vaihtoehdolla.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Tekninen lautakunta on esittänyt varastotyöntekijän nimikkeenmuutosta varastonhoitajaksi työtehtävien yhdistämisen ja työnkuvan laajenemisen vuoksi. Vuonna 2015 käynnistettävän, logistisia prosesseja koskevan selvitystyön vuoksi tämä nimikemuutos ei sisälly talousarvioon.

Tilatekniikka

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	1 589 999	1 646 887	1 961 609	1 961 609	1 981 225	2 001 038
Kulut	-8 850 977	-9 398 914	-10 948 570	-10 948 570	-11 058 059	-11 168 634
Toimintakate	-7 260 978	-7 752 027	-8 986 961	-8 986 961	-9 076 834	-9 167 596
Poistot	-4 021 297	-4 064 017	-4 780 917	-4 780 917	-5 005 906	-5 253 040
Netto	-11 282 275	-11 816 044	-13 767 878	-13 767 878	-14 082 740	-14 420 636

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Tilapalvelupäällikkö Jari Lehtonen

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Tilapalvelu toimii kaupungin rakennusomaisuuden hoitajana, vastaa tilojen ja rakennuskannan arvon säilymisestä, huolehtii tilojen käyttökelpoisuuden säilymisestä ja toimintakunnosta, suunnittelee ja toteuttaa yhteistyössä käyttäjäpalvelukeskusten henkilöstön kanssa niiden tarpeisiin sopivat tilaratkaisut. Tilapalvelu vastaa keskitetysti tila- ja rakentamisasioiden hoidosta.

Nokian kaupunginvaltuusto on hyväksynyt toimintasuunnitelman vuosille 2011 - 2016 kaupungin energiankäytön tehostamiseksi. Hyväksytty energiatehokkuussuunnitelma perustuu Nokian kaupungin ja entisen kauppa- ja teollisuusministeriön väliseen energiatehokkuussopimukseen (KETS), joka solmittiin 4.12.2007. Energiatehokkuussopimus on osa vapaaehtoisten sopimusten järjestelmää, jonka avulla Suomi pyrkii saavuttamaan

energiapalveludirektiivin (ESD) asettaman 9 %:n energiansäästötavoitteen vuoteen 2017 mennessä. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää riittävää määräraha- ja henkilöresurssointia suunniteltujen hankkeiden toteuttamiseksi.

Palvelusuunnitelma 2015

Sisäilmaongelmaisten toimitilojen ongelmien tunnistaminen ja korjaaminen luo erityisen haasteen tuleville vuosille. Erilaiset sisäilmaan liittyvät puutteet ja viat ovat rakennuksissamme hyvin yleisiä. Useimmiten sisäilmaongelmat liittyvät puutteelliseen ilmanvaihtoon, rakennus- ja sisustusmateriaalien pöly- ja kemikaalipäästöihin, rakenteiden kosteus- ja homevaurioihin, epäpuhtauksia tuottaviin toimintoihin, epätydyttäviin lämpöoloihin tai meluhaittoihin. Sisäilmaongelmien selvittäminen ja sisäilman laadun parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden määrittäminen vaativat tietoa sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä ja rakennusteknistä ammattitaitoa. Henkilöstön ammatillista osaamista parannetaan koulutuksella.

Nokian kaupungilla on myös useita ulkoa vuokrattuja toimitiloja, joiden vuokra ja ylläpito-kustannukset ovat jopa kaksinkertaiset omiin vastaaviin verrattuna. Vuokrasopimukset on usein jouduttu tekemään määräaikaisina palvelutarpeiden vuoksi. Olemassaolevan rakennuskannan peruskorjaus- ja muutostöitä, kuin myös uudisrakennushankkeita suunniteltaessa, tulisi näille palveluille pystyä osoittamaan tilat kaupungin omistamista kiinteistöistä tai pyrkiä neuvottelemaan tilojen omistajien kanssa uudet edullisemmat vuokrasopimukset.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Taloussuunnitelmakaudella 2015 - 2017 on Kiinteistöhallinnolla rakenteilla ja suunnitteilla useita merkittäviä hankkeita. Rakenteilla olevista merkittävin on Harjuniityn yhtenäiskoulu, jonka ensimmäinen vaihe valmistuu keväällä 2015 ja toinen vaihe keväällä 2016. Lisäksi suunnittelua jatketaan Harjuniityn liikuntahallin ja Pääkirjaston osalta. Terveyskeskuksen sisäilmaongelman esille tuomien rakennusvirheiden korjaus sekä terveyskeskuksen ja Vihnuskodin automaattisen sammutusjärjestelmän laajentamista / rakentamista koskevat tarpeet, Vihnuskodin peruskorjaustarpeet ja Sote-uudistuksen aiheuttamat muutostarpeet / niiden suunnittelu työllistävät sekä perusturvan että tilapalvelun henkilöstöä.

Koulu- ja päiväkotirakentamisen osa-alueen tilantarpeet ovat viime vuosina olleet kasvavat. Päiväkotirakentamiskeskustelujen yhteydessä on käyty keskustelua konseptoidusta rakentamisesta. Tilojen koon ja varustuksen osalta tämä onkin tehty. Toimivaksi todetun päiväkodin monistaminen edellyttää kuitenkin myös, että tontti, jolle se sijoitetaan on identtinen aiemmin rakennetun kanssa.

Nokian kaupungin omistamien rakennusten jälleenhankinta-arvo on noin 266 miljoonaa euroa. Rakennusten reaalkulumisen arvo on yli 4,6 miljoonaa euroa vuodessa. Korjausvelka on vuoden 2013 lopussa noin 17,7 miljoonaa euroa. Vanheneva rakennuskanta luo siis erityisiä haasteita taloussuunnitelmakaudelle. Rakennusomaisuuden arvon ylläpitäminen tulee turvata osoittamalla riittävästi varoja niin vuosikunnossapitoon kuin peruskorjausinvestointeihin.

Syksyllä 2014 avoimeksi jäänyt kiinteistöhoitajan toimi täytetään, kun uusi Harjuniityn koulu otetaan käyttöön 1.6.2015.

Taloussuunnitelmakauden vakanssimuutokset ovat seuraavat:

Toimistoinisinöörin toimi tilapalvelun hallintoon vuonna 2016.

Kiinteistöhoitajan toimi keskustan kiinteistöhoitotiimiin, Pääkirjasto vuonna 2017.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Investointirakentaminen, milj.	5,26	3,82	11	9,77	5,86	9,79
Kunnostustyöt, milj.	1,08	1,18	1,17	1,31	1,35	1,39
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Sisäinen vuokra €/m ² /kk						
Päiväkodit	10,0	8,01	9,92	9,74	9,84	9,94
Koulut	5,12	5,56	5,93	6,00	6,06	6,12
Terveyskeskus	9,35	9,11	10,45	11,23	11,34	11,46
Vihnuskoti	7,51	7,86	9,17	9,12	9,21	9,30
Uimahalli	13,67	14,70	15,82	16,62	16,79	16,95
Jäähalli	8,28	8,84	9,29	12,72	12,85	12,98
Muut	7,04	7,19	7,67	7,54	7,62	7,69
Kiinteistönhoito €/m ² /kk	0,40	0,66	0,58	0,66	0,67	0,68
Ammattimies / vahtimestaripalvelut	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Kunnossapitokustannukset €/m ² /kk	0,6	0,71	0,86	0,64	0,65	0,66
Laajuustiedot:						
Kiinteistöjen/rakennusten lukum. (kpl)	75/113	75/113	74/112	74/112	74/113	75/114
Vuokra-asuntoja (kpl)	48	48	48	48	48	48
Vuokra-asuntojen pinta-ala (m ²)	2 225	2 191	2 191	2 191	2 191	2 191
Kiinteistönhoidon kiinteistöt (kpl)	66	66	66	67	68	69
Kiinteistönhoito järjestetty (m ²)	139 301	139 301	139 301	158 323	160 631	160 631
Voimavarat:						
Tilatekniikan henkilöstö	7	39	39	39	40	41
Tilatekniikan määräaikaisten	0	0	0	0	0	0

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Kustannustehokkuuden parantaminen	Vanhojen rakennusten energiankulutusta vähennetään (mahdollisuuksien mukaan myös ESCO-energiansäästötoimenpiteitä hyödyntäen). Uudisrakennukset suunnitellaan muunneltaviksi ja energiatehokkaiksi. Suunnittelussa huomiota kiinnitetään rakennusten elinkaarikustannuksiin. Rakennusten investointikustannuksia hillitään kustannustehokkaiden arkkitehtisuunnitelmien avulla.
Kiinteistöjen käyttöturvallisuuden parantaminen	Sisäilmaongelmaisien rakennusten tutkimus- ja korjaustyöt käynnistetään ripeästi ongelmien havaitsemisen jälkeen. Kameravalvontajärjestelmät vaiheittain kaikkiin suurimpiin kiinteistöihin.
Parannetaan investoinneista saatavaa hyötyä	Selvitetään käänteisen kilpailutuksen käyttöönotto

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Tietoliikenneverkon rakentamis- ja ylläpitotehtävien siirtyminen hallintokeskuksesta tilapalveluihin.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Syksyllä 2014 avoimeksi jäänyt kiinteistönhoitajan toimi täytetään, kun uusi Harjuniityn koulu otetaan käyttöön 1.6.2015.

Kunnallistekniikka

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	2 453 372	2 984 075	2 747 727	2 747 727	2 850 604	2 863 611
Kulut	-5 471 610	-6 374 202	-5 784 857	-5 784 857	-6 285 996	-6 348 846
Toimintakate	-3 018 238	-3 390 127	-3 037 130	-3 037 130	-3 435 392	-3 485 235
Poistot	-3 708 092	-3 887 424	-4 331 585	-4 331 585	-5 341 807	-6 074 520
Netto	-6 726 330	-7 277 551	-7 368 715	-7 368 715	-8 777 199	-9 559 755

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jouni Saranpää

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Liikkumisen turvallisuus ja helppous otetaan huomioon suunniteltaessa ja rakennettaessa yhteistä ympäristöämme. Yleisten alueiden toteuttamisessa huomioidaan joukkoliikenteen kulkutapaa sekä liikunnallisuutta edistävät ratkaisut. Toteutuksella luodaan viihtyisiä alueita, joissa rakenne tukee kevyenliikenteen kulkutapaa.

Palvelusuunnitelma 2015

Tulosalueen toiminnalle luo suuren haasteen yleisten alueiden ylläpito. Infra-rakenteiden ikääntyminen aiheuttaa jatkuvaa ylläpitotarpeen lisääntymistä. Haasteen yleisten alueiden osalta tuo myös nykyisen palvelutason ylläpitäminen määrärahojen puitteissa. Nykyinen kunnossapito- ja investointimäärärahojen taso ei tule riittämään nykyisen tasoisen infran ylläpitämiseen. Korjausvelka infran osalta lisääntyy.

Rakentamisen painopistealue on ylläpitoinvestoinneissa sekä liikkumista ja liikkumisturvallisuutta parantavissa hankkeissa. Auerakentamisen osalta paljon resursseja vaatii Häpesuon kaatopaikan kunnostushankkeen eteenpäin vieminen. Hankkeen osalta vuosi 2015 on merkittävä niin rakentamisen kuin kustannustenkin osalta. Häpesuon alueen toteutukseen liittyy isona rakentamiskohteena Yrittäjäkadun kunnallistekniikan toteutus. Nämä kaksi hanketta tuovat keskusta-alueelle paljon rakentamistoimintaa.

Liikuntapaikat vaativat tulevaisuudessa lisääntyvää kunnossapitoa rakenteiden ikääntymisen vuoksi. Keskusurheilukentän kunnostaminen tulee olemaan tulevien vuosien suurin ulkoliikuntainvestointi. Keskusurheilukentän alueen yleissuunnitelmalla kehitetään alueen liikuntapalveluja.

Entinen aluetuotannon tulosalue sulautuu kunnallistekniikan tulosalueeseen. Aikaisemmasta aluetuotannon tulosalueesta rakentaminen, katujen kunnossapito, puistotuotanto ja liikuntatuotanto siirtyvät kunnallistekniikan tulosalueelle. Mittaustuotanto siirtyy maankäytön tulosalueen alle. Kunnallistekniikan tulosalueelle siirtyy myös pysäköinninvalvonta. Tulosalueiden yhdistämisellä ja edellä esitetyillä muutoksilla haetaan toiminnan tehostamista ja säästöjä henkilöstömenoissa. Muutos tuo myös mahdollisuuksia nykyisten toimintatapojen muuttamiseen.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Rakentaminen painottuu isojen hankkeiden osalta Yrittäjäkadun ja Häpesuon alueelle. Näiden hankkeiden osalta toteutus jatkuu taloussuunnitelmakaudella. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 16,4 miljoonaa. Talousarviovuonna 2015 Häpesuon puhdistamiseen käytetään vuoden 2012 tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä, 12,142 miljoonan euron suuruista varasta. Kaupunginhallitus on 10.11.2014 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2014 tilinpäätöksen yhteydessä tehdään 4,2 miljoonan euron suuruinen varaus Häpesuon vanhan kaatopaikan puhdistamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Rakentamisessa tullaan keskittymään ylläpitoinvestointeihin sekä uudisalueiden rakentamiseen. Taloussuunnitelmakausien aikana tulee saada käyntiin myös uudisalueiden rakentamista niin asunto- kuin teollisuuskaavojenkin osalta.

Taloussuunnitelmakaudella tulee eteen merkittävistä hankkeista päättäminen. Rakenteen ikääntymisen vuoksi tulee Emäkosken sillan peruskorjauksen aloittaminen eteen taloussuunnitelmakaudella. Muita isoja hankkeita ovat keskusurheilukentän saneeraaminen ja katsoimon rakentaminen sekä mahdollinen Tehdassaaren padon korjauksen jatkaminen pohjoisen padon osalta. Liikenneturvallisuuskäytökkohtien osalta iso hanke on valtatie 12:n liikennejärjestelyt Kahtalammin kohdalla, joka tulisi saada käyntiin taloussuunnitelmakauden aikana.

Korjausvelan lisääntyminen yleisten alueiden rakenteen osalta tulisi saada hidastumaan. Tämä vaatii kuitenkin taloussuunnitelmakaudella määrätietoista otetta investointien lisäämiseen. Nykyisillä saneerausinvestointimäärärahoilla korjausvelkaa ei saada hidastettua.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Katuja rakennetaan/saneerataan, m ²	18	24 400	10 000	12 000	15 000	15 000
Vesijohtoja rakennetaan, m	4 150	3 622	2 000			
Viemäreitä rakennetaan, m	3 950	3 786	1 900			
Sadevesiviemäreitä rakennetaan, m	3 780	3 000	1 500			
Puistoja rakennetaan/saneerataan, ha	1	0,5	0,2	0,3	0,3	0,3
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Katujen hoitokustannukset, €/km	6 280	6 500	6 550	6400	6350	6350
Puistojen hoitokustannukset, €/m ²	0,64	0,64	0,65	0,64	0,65	0,66
Toiminnan laajuustiedot						
Katujen määrä, km	239	240	242	243	245	247
Hoidetut viheralueet, ha	115	116	118	119	119	120
Voimavarat						
Vakinainen henkilöstö	7	8	8	52	52	52
- rakennuttaminen	2	2	2	2	2	2
- katujen ja yleisten alueiden ylläpidon ohjaus	1	2	2	2	2	2
- suunnittelu	4	4	4	4	4	4
- katujen rakentaminen ja kunnossapito				24	24	24
- Liikunta ja puisto				18	18	18
- pysäköinninvalvonta				2	2	2

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Energiatehokkuuden parantaminen yleisillä alueilla.	Valaistukseen käytettävän energiamäärän vähentäminen (vähennys 200 000 kWh).
Alueiden hoitotason säilyttäminen nykyisellä tasolla.	Hoitoluokituksen mukaisissa toimenpideoissa pysyminen sekä katujen kunnossapidon tuotteistamisen käyttöönotto.
Työturvallisuuden parantaminen	Työtapaturmien ennaltaehkäiseminen ja läheltä piti tilanteiden kirjaamisen tehostaminen. Tavoitteena on, että vuonna 2015 ei tapahdu työtapaturmia.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Merkittävä muutos tulosalueella on nykyisen aluetuotannon yksiköiden (liikunta-, puisto-, kunnossapito-, rakentamisyksiköiden) ja pysäköintivalvontayksikön liittäminen kunnallistekniikan tulosityksikön alaisuuteen.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Logistiikkainsinööri ja joukkoliikenneasiat siirretään kunnallistekniikasta johdon ja hallinnon tulosalueelle.

Maankäyttö

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	7 687 613	5 373 800	7 002 300	7 002 300	6 870 323	6 939 029
Kulut	-1 153 351	-1 268 028	-1 188 496	-1 188 496	-1 200 324	-1 212 264
Toimintakate	6 534 262	4 105 772	5 813 804	5 813 804	5 669 999	5 726 765
Poistot	-16 172	-12 970	-20 149	-20 149	-20 350	-20 554
Netto	6 518 090	4 092 802	5 793 655	5 793 655	5 649 649	5 706 211

Tulosalueen vastuhenkilö ja tilivelvollinen: kaupunginarkkitehti Asko Riihimäki

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Asumisen talotyyppi- ja hallintamuotojakautumatavoitteet otetaan huomioon kaavoituksessa. Vuokra-asuntotuotannon osalta on tärkeää, että myös suuria tontteja on riittävästi tarjolla. Suunniteltavilta alueilta osoitetaan tontteja myös erityisryhmien asumiseen.

Raakamaavarantoja tulee olla vähintään 10 vuoden asuntorakentamistarvetta varten. Asemakaavavarantoa tulisi olla asuntorakentamiseen vähintään 3 vuoden tarpeen verran ja yleiskaavavarantoa 10 vuodeksi.

Esteettömyyden periaate huomioidaan asuinalueita suunniteltaessa, ja erityistä huomiota kiinnitetään keskustan rakennetun ympäristön kehittämiseen esteettömäksi.

Yhdyskuntarakenteen tiivistämisellä ja maankäytön tehostamisella luodaan edellytyksiä palvelujen säilymiselle ja paranemiselle sekä joukkoliikennepalvelujen paranemiselle.

Palvelusuunnitelma 2015

Tulosalueeseen kuuluvat kaavoitusyksikkö, kartta- ja tonttiyksikkö sekä vuoden 2015 alusta lähtien myös mittausyksikkö. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat maapolitiikan valmistelu ja hoito, suunnittelutarveratkaisujen ja rakentamista koskevien poikkeamislupien valmistelu, kiinteistönmuodostus, kiinteistörekisterinpito, karttapalvelut ja maastomittaustoiminta. Maapolitiikassa kaavoitusyksikkö vastaa maankäytön ohjauksesta eli yleis- ja asemakaavoituksesta, ja kartta- ja tonttiyksikkö maanhankinnasta ja -luovutuksesta.

Kaavoitus painottuu seudun rakennesuunnitelman mukaisille kasvualueille.

Osallistutaan uuden maakuntakaavan valmisteluun sekä oman toimialan seudulliseen yhteistyöhön.

Huolehditaan maankäytön ja kunnallistekniikan suunnittelun tarvitseman karttatietokannan ylläpidosta ja ajantasaisuudesta.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Seudun asuntopoliittisten tavoitteiden mukaan Nokian asuntotuotannosta tällä vuosikymmenellä tulisi olla 35 % kerrostaloasuntoja, 25 % rivitaloasuntoja ja 40 % omakotitaloja. Tuotannosta omistusasuntoja tulisi olla 70 %, ARA-vuokra-asuntoja 15 % ja muita asuntoja 15 %. Vuoteen 2015 saakka tavoitteena on Nokialla keskimäärin 249 asuntoa/vuosi ja vuosille 2016 – 2020 keskimäärin 237 asuntoa/vuosi. Se on noin 8 % koko seudun tuotannosta, ja tarkoittaa vuosittain 95 - 100 omakotitaloa, 83 - 87 kerrostaloasuntoa ja 59 - 62 rivitaloasuntoa.

Kerros- ja rivitalotuotanto sekä pääosa uudesta omakotituotannosta sijoittuvat asemakaava-alueelle. Yksityisen omakotitonttitarjonnan vähäisyydestä johtuen kaupungin pitäisi lisätä omakotitonttien luovutusta. Tonttien ja asuntojen yleisen hintatason nousun ehkäisemiseksi kaupungin tulisi luovuttaa tontteja jonkin verran markkinahintaa edullisemmin myymällä tai vuokraamalla.

Viime vuosina tapahtunut maan hintatason nousu on vähentänyt raakamaan ostomahdollisuuksia, koska talousarviossa maanhankintaan varattavaa määrärahaa ei ole korotettu mo-
niin vuosiin. Isot hankinnat joudutaankin päättämään erikseen lisämäärärahana.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritteet						
tonttien rekisteröintejä	120	65	80	80	80	80
tonttien luovutuksia	26	21	35	45	45	45
valmisteltuja poikkeamislupia ja suunnittelutarveratkaisuja	36+16	36+19	35+20	35+20	35+20	35+20
rakennuspaikkojen merkintöjä	149	141	160	160	160	160
sijaintikatselmuksia	342	217	250	250	250	250
Tehokkuus/ taloudellisuustavoitteet						
maa-alueiden vuokratulot, €	1 632 577	1 671 209	1 610 000	1 650 000	1 650 000	1 650 000
maa-alueiden myyntivoitot, €	3 037 906	4 903 401	2 800 000	3 650 000	2 000 000	2 000 000
toimintamenot, €/asukas						
- kaavoitus	9,89	8,14	9,50	8,55	10,65	10,65
- kartta- ja tontti	18,78	26,65	17,10	16,78	16,78	16,78
- mittaus	10,09	10,90	14,00	10,79	10,79	10,79
Toiminnan laajuustietoja						
yleiskaava-alue (oikeusvaikutt.), ha	12 162	12 162	12 256	12 326	12 326	12 326
asemakaava-alue, ha	2 798	2 807	3 000	3 100	3 200	3 300
ranta-asemakaava-alue, ha	158	158	186	213	213	213
numeerinen kantakartta, ha	9 172	9 172	9 172	9 172	9 172	9 172
kiinteistörekisterissä tontteja	5 701	5 756	5 820	5 880	5 940	6 000
Henkilöstö						
kaavoitus	3	3	3	3	4	4
kartta ja tontti	9	9	9	9	9	9
mittaus	8	8	8	7	7	7

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Elinkeinoelämän vahvistaminen	Juhansuon asemakaavamuutos ja Öljytien liittymän pohjoispuolisen alueen asemakaava on hyväksytty.
Talouden johtaminen	Palvelutaso ja -laatu säilyvät hyvinä vähenevistä henkilöresursseista huolimatta.
Nokian kaupungin aseman vahvistaminen kaupunkiseudulla	Osallistutaan aktiivisesti seudun kehityksen suunnitteluun Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymässä ja Pirkanmaan liitossa.
Rakentamisen kustannusten pienentäminen	Selvitetään vuoden 2015 aikana täydennysrakentamisen mahdollisuudet nykyisen kaupunkirakenteen sisäpuolelle. Käynnistetään prosessi täydennysrakentamisen lisäämiseksi.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

Teknisen keskuksen organisaatiomuutoksen yhteydessä maastomittaus siirtyy maankäytön tulosalueelle erilliseksi mittausyksiköksi.

Tulosalueen vakanssimuutokset

Ei muutoksia.

Ruoka- ja siivouspalvelut

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	263 569	118 472	144 769	144 769	146 217	147 680
Kulut	-7 209 692	-7 271 219	-7 313 477	-7 313 477	-7 636 613	-7 825 480
Toimintakate	-6 946 123	-7 152 747	-7 168 708	-7 168 708	-7 490 396	-7 677 800
Poistot	-23 630	-22 712	-17 304	-17 304	-17 477	-17 652
Netto	-6 969 753	-7 175 459	-7 186 012	-7 186 012	-7 507 873	-7 695 452

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Siivouspäällikkö Tuula Kantola

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Yläluokkalaisten kouluterveyskysely osoitti, että Nokian yläkouluissa osallistutaan kouluruokailuun vähemmän kuin muualla. Kouluruokailua kehitetään laajamittaisesti yhdessä eri tahojen kanssa.

Osallistutaan Nokian kaupungin hyvinvointiryhmän valmistelevaan ravitsemuksen teemavuoteen 2015.

Kuntoutuksen työtoiminnan henkilöitä työllistetään yksiköissä.

Palvelusuunnitelma 2015

Harjuniityn yhtenäiskoulun ruoka- ja siivouspalvelut tuotetaan yhteistiiminä.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Siivouspalveluja hankitaan ostopalveluna pieniin kohteisiin ja vakansseja siirtyy Harjuniityn yhtenäiskouluun.

Perusturvan keittiöiden yhdistämisestä tehtyjen laskelmien ja vaihtoehtoisten toimintamallien tulosten esittely ja toimeenpano.

Suoritteet ja mittarit

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tehokkuus/taloudellisuustavoitteet						
Siivous m ² /tunti	169	170	169	174	184	184
Siivous €/m ² /vuosi	28,38	28,66	29,20	27,78	27,78	27,78
Kiinteistönhoito m ² /tunti	934	0	0			
Kiinteistönhoito €/m ² /kk	0,4	0	0			
Ammattimies/vahtimestaripalvelut	0,2	0	0			
Kunnossapitokustannukset €/m ² /vuosi	0,6	0	0			
Ruokapalvelujen ateriamäärät / vuosi	1 730 554	1 798 696	1 800 000	1 830 000	1 850 000	1 870 000
Suoritehintaa €/ateria	2,78	2,79	2,85	2,76	2,90	2,90

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Toiminnan laajuustiedot						
Siivottavat kiinteistöt	84	82	82	75	75	77
Kiinteistönhoidon kiinteistöt	66	0	0			
Keittiöiden lukumäärä						
- valmistuskeittiöt	9	9	9	9	9	9
- jakelukeittiöt	15	15	15	15	15	15
- palvelukeittiöt	15	15	15	15	15	15
Ruokapalveluyksikön henkilöstö	65	65	65	67	68	68
Siivousyksikön henkilöstö	65	65	65	66	67	67
- yhdistelmätyöntekijät	16	16	16	19	20	20
Taloyksikön henkilöstö	32	0	0			
Tilat, m²						
Siivous järjestetty	89 988	91 798	91 563	96 463	104 563	107 200
Kiinteistönhoito järjestetty	139 301	0	0	0	0	0

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Siivouksen tehokkuus kasvaa	Siivouksen tehokkuus kasvaa 5 m ² :llä/ tunti (169 ->174 m ² /tunti).
Ruokahävikin seuranta ja vähentäminen	Biojätteenmäärä vähenee. Biojätteen määrä mitataan kiloina säännöllisesti (kahden kuukauden välein määrätyissä kohteissa).
Yläkoululaisten ruokailuun osallistumisen aktivointi ottamalla mukaan oppilaat ja opettajat suunnittelu-työhön sekä lisäämällä yhteistyötä vanhempien kanssa.	Osallistumisprosentti kasvaa nykyisestä 61 %:sta. Laaditaan yhteiset pelisäännöt kouluruokailuun.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Siivottava pinta-ala lisääntyy Harjuniityn yhtenäiskoulun ja sairaalakoulun vuoksi 9000 m²

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Siivoustyön kehittäminen jatkuu perusturvassa ja siivoustyönohjaaja siirtyy perusturvaan tekemään kehitystyötä kahdeksi vuodeksi.
- Ruoka- ja siivouspalvelujen henkilömäärä lisääntyy Harjuniityn yhtenäiskoulun käyttöönoton johdosta ja kuusi avointa vakanssia otetaan käyttöön.

Rakennusvalvonta ja ympäristö

eurot 19.3.2015	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	TA 2015	SV 2016	SV 2017
Tuotot	303 356	441 389	440 809	440 809	445 217	449 669
Kulut	-432 889	-538 136	-579 930	-579 930	-555 419	-560 974
Toimintakate	-129 533	-96 747	-139 121	-139 121	-110 202	-111 305
Poistot	0	0	0	0	0	0
Netto	-129 533	-96 747	-139 121	-139 121	-110 202	-111 305

Tulosalueen vastuuhenkilö ja tilivelvollinen: Rakennustarkastaja Ulla-Kirsikka Vainio

Strategian (Hyvinvoiva Nokia 2016 – onnistumissuunnitelman) toteuttaminen

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tulosalue on aktiivisesti toteuttamassa ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista. Tulosalue osallistuu ilmastostrategian ja kuntien energiatehokkuusohjelman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Kaupunkiympäristön viihtyvyyttä pyritään parantamaan neuvonnan, eri toimijoiden yhteistyön sekä lupa- ja valvontamenettelyn keinoin.

Kestävän kehityksen lisääminen ympäristöratkaisuihin perustuu poikkihallinnolliseen toimintaan ja eri toimintojen yhteistyöhön. Rakennusvalvonta ja ympäristö pyrkivät aloittamaan kestävän kehityksen koordinoimisiin, että kestävän kehityksen vaatimuksista huolehtiminen on systemaattista ja jatkuvaa. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun yhteistyö Tampereen kaupunkiseudun kuntien kanssa on jatkuvaa ja sitä kehitetään yhteisesti sovittavalla tavalla.

Palvelusuunnitelma 2015

Rakennusvalvontaa ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999), maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999), Suomen Rakentamismääräyskokoelma, Nokian kaupungin rakennusjärjestys sekä alueelliset kaavat ja niiden määräykset.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa kunnassa siten, kun maankäyttö- ja rakennuslaissa on muutoin säädetty ja määrätty.

Rakennusvalvonnan lakisääteinen työ on lisääntynyt huomattavasti viime vuosien aikana. Rakennuskanta on myös tullut laajassa mitassa siihen ikään, että sitä aletaan Nokiallakin korjata ja parantaa tämän päivän vaatimuksia vastaavaksi. Lain vaatimukset ja käytännön suorittaminen aliresursoituna on huomattavan haasteellista. Lakimuutokset johtavat myös suurempaan koulutustarpeeseen.

Myös ympäristönsuojeluyksikön tehtävät ovat pääosin lainsäädännöstä tulevia. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii lain tarkoittamana ympäristönsuojeluviranomaisena. Osa ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on delegoitu viranhaltijoille. Perustehtävien lisäksi ympäristönsuojeluyksikkö hoitaa maa-aineslain valmistelu- ja valvontatehtävät sekä maisematyöluupiin ja luonnonsuojeluasioihin liittyvät valmistelutyöt.

Ympäristönsuojeluyksikkö osallistuu Tampereen seutuyhteistyöhön ilmastostrategian, valvonta- ja raportointiohjelmien, haja-alueen jätevesiasioiden, yhteisten ohjeiden ja määräysten valmistelun, vesiensuojelun sekä viranomaisyhteistyön sektoreilla. Ympäristönsuojeluun liittyvä neuvonnan, tiedottamisen ja ympäristötutkimusten tarve lisääntyy. Ympäristönsuojelun viranomaisvalvontaa tullaan lisäämään merkittävästi. Tähän on syynä ympäristönsuojelu-

lain muutos, toimintojen rekisteröintimenettelyn aiheuttama jälkivalvonta sekä valvontakoh-
teiden siirtyminen valtiolta kunnalle. Kaupungin toimintojen järjestämisessä aloitetaan kes-
tävän kehityksen koordinointi ja seuranta. Viemäroimättömän asutuksen jätevesijärjestel-
mien uusiminen on lähes pysähtynyt.

Vuosina 2015 - 2016 on odotettavissa erittäin paljon haja-asutusalueiden kiinteistöjen jäte-
vesijärjestelmien uusimista koskevia poikkeushakemuksia.

Taloussuunnitelma 2015 – 2017

Nokian kaupungin rakennusvalvonnan henkilöresurssit ovat vastaavan kokoiisiin kuntiin tai
yhteistoiminta-alueisiin verrattuna Suomen pienimmät. Lainsäädännön edellyttämiä viran-
omaistehtäviä joudutaan resurssivajeen vuoksi karsimaan. Rakennusvalvonnassa on neljä vi-
ranhaltijaa. Tarkastusinsinöörin virka on hyväksytty jo vuoden 2013 talousarviossa, mutta
virkaa ei ole saatu täyttää.

Talousarviossa on huomioitava rakennusvalvonnan resurssivaje. Rakennusvalvonnan resurs-
seja on vahvistettava suunnitelmakaudella, jos viranomaistehtävät on tarkoitus hoitaa kau-
pungin omana työnä.

Henkilöresurssien vähäisyydestä johtuen toiminta on hyvin haavoittuvainen. Nokian kaupun-
gin muussa organisaatiossa ei ole henkilöstöä, jota voitaisiin tarvittaessa siirtää rakennusval-
vontaan edes väliaikaisesti. Valvontaviranomaisilla ei ole nykyisellään uskottavaa sijaissys-
teemiä, eikä pitempiaikaisiin poissaoloihin voida varautua. Valvontatyöhön liittyy myös pal-
jon paikallista ns. hiljaista tietoa. Tämän tiedon jakamiseen ja henkilökunnan osaamiseen
vaaditaan useamman henkilön kouluttamista ja jatkuvaa osallistumista virkatyöhön.

Suoritteet ja mittarit

Rakennusvalvonta

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Myönnettyjä rakennuslupia	405	452	380	400	400	400
Katselmuksia	1 064	862	1 300	800	1300	1300
Lvi-tarkastukset	269	280	250	280	280	280
Myönnettyt luvat; asunnot	201	283	300	250	250	250
Valmistuneet asunnot	247	224	250	250	250	250
Voimavarat						
Vakanssit	4	4	4	4	5	5

Ympäristönsuojelu

Tunnusluvut	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suoritetavoitteet						
Luonnons alueiden hoitotyöt, hlötyövuotta	0,1	0	-	-	-	-
Toiminnan laajuustiedot						
Vesistöjen tarkkailu	34	26	30	30	30	30
Käsitelty ympäristöluvut	7	3	5	5	5	5
Käsitelty maa-ainesluvut	2	0	2	2	2	2
Käsitelty jätevesiasiat	34	19	150	30	100	100
Lautakunnassa käsitelty ympäristöasiat	27	36	40	40	40	40
Tarkastukset	45		60	100	100	100
Voimavarat						
Vakanssit	2	2	3	3	3	3

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA OSUUS

Sitovat tavoitteet	Konkreettinen tavoitetaso (mittari)
Lupapäätökset valmistellaan hyvin, lainsäädännön mukaisesti.	Päätökset pysyvät muutoksenhakuviranomaisissa.
Rakennuslupahakemusten sähköinen asiointijärjestelmä otetaan käyttöön.	Vuonna 2015 avataan uusi sähköinen palvelu rakennuslupien hakemiseen ja käsittelyyn.
Ympäristönsuojelun tarkastustoiminta muutetaan tulevan lainsäädännön vaatimalle tasolle.	Laaditaan uuden ympäristönsuojelulain mukainen valvontasuunnitelma ja valvontaohjelma. Ohjelman mukaiset tarkastukset aloitetaan.
Kestävän kehityksen yhteistyö kaupungin sisällä aloitetaan.	Aloitetaan kestävän kehityksen koordinointi selvittämällä kestävän kehityksen huomioonottamisen nykytila kaupungin toiminnoissa.

Merkittävät toiminnalliset muutokset talousarviovuonna 2015

- Palvelujärjestelmän muutos / sähköinen asiointi aloitetaan.
- Rakennus- ja kiinteistörekisterin tiedot päivitetään. Talousarvioon sisältyy 30 000 euron suuruinen määräraha määräaikaisen työntekijän palkkaamiseen rakennusvalvonnan / lupavalmistelijan avuksi, jotta kyseinen RAKI-projekti voidaan toteuttaa sekä aloittaa rakennusvalvonnan arkiston sähköistäminen.
- Ympäristönsuojelussa siirrytään valvontaohjelman mukaiseen maksulliseen tarkastustoimintaan koskien ympäristölupa- ja rekisteröintivelvollisia toimintoja.

Tulosalueen vakanssimuutokset

- Ei muutoksia.

6. Tuloslaskelma

18.12.2014

	TP 2013	TA 2014	LTK 2015	KV 2015	SV 2016	SV 2017
Toimintatuotot	33 766 675	29 031 786	28 047 675	28 240 075	28 328 155	28 611 435
Myyntituotot	10 053 593	7 098 023	4 522 453	4 722 453	4 567 679	4 613 355
Maksutuotot	11 423 456	11 610 023	12 342 663	12 335 063	12 466 090	12 590 751
Tuet ja avustukset	3 229 002	2 803 148	3 180 179	3 180 179	3 211 981	3 244 101
Muut toimintatuotot	9 060 624	7 520 592	8 002 380	8 002 380	8 082 405	8 163 227
Valmistus omaan käyttöön	2 758 408	1 981 827	1 878 085	2 068 085	2 164 166	2 170 308
Toimintakulut	-180 252 978	-182 667 637	-184 566 882	-184 600 592	-186 996 356	-189 069 867
Henkilöstökulut	-88 836 545	-90 892 905	-92 007 977	-92 166 887	-93 178 058	-94 222 337
Palkat ja palkkiot	-68 044 151	-69 964 956	-70 953 891	-71 083 601	-71 867 664	-72 678 249
Henkilösivukulut	-20 792 394	-20 927 948	-21 054 085	-21 083 285	-21 310 394	-21 544 088
Eläkekulut	-16 777 263	-16 761 340	-17 069 875	-17 092 075	-17 274 990	-17 463 225
Muut henkilösivukulut	-4 015 131	-4 166 608	-3 984 210	-3 991 210	-4 035 404	-4 080 863
Palvelujen ostot	-65 439 651	-66 449 204	-65 152 445	-64 863 545	-65 803 973	-66 462 003
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 711 941	-11 299 023	-11 642 396	-11 664 896	-11 758 820	-11 876 406
Avustukset	-10 121 607	-10 074 531	-11 261 078	-11 261 078	-11 373 689	-11 487 426
Muut toimintakulut	-4 143 235	-3 951 974	-4 502 987	-4 644 187	-4 881 816	-5 021 695
Toimintakate	-143 727 895	-151 654 024	-154 641 122	-154 292 432	-156 504 036	-158 288 124
Verotulot	122 672 445	123 250 000	125 438 000	125 438 000	131 157 000	135 690 000
Valtionosuudet	39 601 516	40 400 000	39 250 129	39 250 129	38 151 065	36 853 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-825 496	88 300	-365 100	-26 600	-596 491	-625 752
Korkotuotot	105 913	980 000	534 600	562 600	494 900	476 600
Muut rahoitustuotot	694 156	734 300	726 300	796 800	745 300	745 300
Korkokulut	-1 574 759	-1 550 000	-1 550 000	-1 350 000	-1 803 691	-1 814 652
Muut rahoituskulut	-50 805	-76 000	-76 000	-36 000	-33 000	-33 000
Vuosikate	17 720 571	12 084 276	9 681 907	10 369 097	12 207 538	13 629 124
Poistot ja arvonalentumiset	-11 069 539	-9 575 756	-9 344 539	-9 902 539	-11 145 650	-12 133 478
Suunnitelman muk. poistot	-11 069 539	-9 575 756	-9 344 539	-9 902 539	-11 145 650	-12 133 478
Satunnaiset erät	2 884 936	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	2 884 936	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	9 535 968	2 508 520	337 368	466 558	1 061 888	1 495 645
Poistoeron muutos	171 624	67 208	67 208	67 208	67 208	67 208
Tilikauden ylijäämä (alij.)	9 707 592	2 575 728	404 576	533 766	1 129 096	1 562 853

Tuloslaskelmaosa

20.11.2014

	Sisäiset ja ulkoiset erät yhteensä	Sis. Erät	Ulkoiset erät
Toimintatuotot	55 362 792	27 098 717	28 264 075
Myyntituotot	16 437 289	11 714 836	4 722 453
Maksutuotot	12 335 063	0	12 335 063
Tuet ja avustukset	3 180 179	0	3 180 179
Muut toimintatuotot	23 410 261	15 407 881	8 002 380
Valmistus omaan käyttöön	2 068 085	0	2 068 085
Toimintakulut	-211 723 309	-27 098 717	-184 624 592
Henkilöstökulut	-92 166 887	0	-92 166 887
Palkat ja palkkiot	-71 083 601	0	-71 083 601
Henkilösivukulut	-21 083 285	0	-21 083 285
Eläkekulut	-17 092 075	0	-17 092 075
Muut henkilösivukulut	-3 991 210	0	-3 991 210
Palvelujen ostot	-75 443 030	-10 579 485	-64 863 545
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 800 245	-1 135 349	-11 664 896
Avustukset	-11 261 078	0	-11 261 078
Muut toimintakulut	-20 052 070	-15 407 883	-4 644 187
Toimintakate	-154 292 432	0	-154 292 432
Verotulot	125 438 000		125 438 000
Valtionosuudet	39 250 129		39 250 129
Rahoitustuotot ja -kulut	-26 600		-26 600
Korkotuotot	562 600		562 600
Muut rahoitustuotot	796 800		796 800
Korkokulut	-1 350 000		-1 350 000
Muut rahoituskulut	-36 000		-36 000
Vuosikate	10 369 097	0	10 369 097
Poistot ja arvonalentumiset	-9902539		
Suunnitelman muk. poistot	-9 902 539		-9 902 539
Tilikauden tulos	466 558	0	466 558
Poistoeron muutos	67 208		67 208
Tilikauden ylijäämä (alij.)	533 766	0	533 766

7. INVESTOINNIT

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot

Tilatekniikan investoinnit

PERUSTURVA

Terveyskeskus

	Hoitajakutsu-järjestelmä			275 000							275 000	
	Kahden lääkehuoneen kunnostus			33 000							33 000	
	Turvajärjestelmä ja tietoliikenneverkko, lääkehuoneet, vanhuspalvelu			25 000							25 000	
	Tietoliikenteen runko- ja wlanverkko			24 000							24 000	
	Turvallisuuden parantaminen			25 000							25 000	
	Lähipalvelujen toimitilojen kunnostus					230 000					230 000	

KOULUT

Harjuniityn yhtenäiskoulu

	1-vaihe	12 127 194		5 400 000							17 527 000	
	2-vaihe	100 000		3 171 000	1 351 000		140 000				3 411 000	1 351 000
	Liikuntahalli			400 000			3 368 000	942 000			3 768 000	942 000
	Emäkosken koulu C- ja D-käytävien ilmanvaihto						65 000				65 000	
	Koulujen pihat						160 000				160 000	
	Koulujen turva- ja kuulusjärjestelmät			25 000			25 000		25 000		150 000	

PÄIVÄKODIT

	Päiväkotien pihat						160 000				160 000	
	Viholan päiväkodin aita						50 000				50 000	

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot
KULTTUURI JA LIIKUNTA										
Uimahalli										
Kuntotutkimus			60 000						60 000	
Kirjasto-kulttuuri-nuorisotilahanke (Pääkirjasto)										
Kirjastohanke			170 000		1 000 000	300 000	9 580 000	2 700 000	10 750 000	3 000 000
Kerhola, peruskorjaus										
Kerholan juhlasalin lattia					75 000				75 000	
Museorakennusten kunnostus-määräraha					20 000		20 000		40 000	
Jäähallin kylmäkoneikot					270 000				270 000	
Jäähallin joustolaidat					60 000				60 000	
TEKNISEN TOIMEN RAKENNUKSET										
Kiinteistöjen turvallisuuden parantaminen										
Turvajärjestelmien nykyaikaistaminen			10 000		10 000		10 000		30 000	
Kiinteistöjen korjaussuunnittelu ja pienet korjaukset										
Energiatehokkuuden parantaminen			75 000		75 000		75 000		75 000 €/v	
Sisäilmaongelmat			75 000		75 000		75 000		75 000 €/v	
Kaupungintalon ja Vi-rastotalon turvallisuus (frontoffice)					75 000				75 000	
TILATEKNIKAAN INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA YHTEENSÄ			9 768 000		5 858 000		9 785 000			
TILATEKNIKAN INVESTOINTIEN TULOARVIO YHTEENSÄ				1 351 000		1 242 000		2 700 000		
TILATEKNIKAN INVESTOINNIT, NETTO			8 417 000		4 616 000		7 085 000			

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot

Infrainvestoinnit

KAAVA-ALUEET										
Kirkonkulman kaava-alue			350 000						350 000	
Harjuniityn kaava-alue			900 000		700 000		800 000		6 400 000	
Kolmenkulman kunnallistekniikan rakentamisen aloittaminen										
Juhansuon alue			1 000 000		2 000 000		2 000 000		5 800 000	
Vasarakatu					260 000				260 000	
Hallitien alueen katu					350 000				350 000	
Kyynijärven kaava-alue	590 000						500 000		1 590 000	
Nokian kartanon alueen kunnallistekniikka							800 000		2 000 000	

KATUJEN SANEERAUS JA PÄÄLLYSTÄMINEN										
Sarpatintie	500 000		300 000						1 500 000	
Katujen päällystäminen			350 000		500 000		400 000		1 250 000 (3 v)	
Luhtatien saneeraus					150 000		180 000		330 000	
Nokianvaltatie-Souranderintie-Rautatienkadun liittymä					850 000				850 000	
Viimeistelytyöt					75 000		75 000		75 000 €/v	
Jalavakatu, Saarnikatu, Tammukakatu					150 000		150 000		450 000	
Raiskionpolku							100 000		100 000	
Perkiönkatu							113 000		113 000	
Tahkokatu							60 000		60 000	
Piilenmäenkatu-Vaaraniementie							350 000		350 000	
Nokianvaltatien saneeraus							600 000		1 900 000	
Siuronvaltatien ja Urpolankadun liittymäjärjestelyt							600 000		600 000	

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot
KEVYENLIIKENTEEEN KUNNOSTUSKOHTEET										
Koukkujärventie kvl			55 000						55 000	
Notkotie kvl Koukkujärventie-Ojamutka			28 000						28 000	
Viholankatu kvl Kehontie-Kinttupolku					51 000				51 000	
Aittaniitynpolku							16 000		16 000	
Puroraitti kvl Suuntakatu- Joki-polventie							27 000		27 000	
KATUVALAISTUS										
Katuvalojen saneeraukset			150 000		150 000		150 000		150 000 €/v	
RAKENTAMISKOHTEET (ERILLISHANKKEET)										
Tehdassaaren pato	450 000		40 000		40 000		40 000		1 500 000	
Emäkosken silta	15 000		70 000		1 280 000		1 200 000		2 565 000	
Liikenneturvallisuusjärjestelyt			75 000		75 000		75 000		75 000 €/v	
Siltainvestoinnit			150 000		150 000		150 000		650 000	
Yrittäjäkatu-Välimäentie-Nokianvaltatie	1 100 000		900 000		1 400 000		600 000		5 400 000	
Lautamiehentie ja parkkialue	100 000		200 000		200 000		200 000		700 000	
Rautatiealueen aitaus turvallisuuden parantamiseksi	80 000		65 000						145 000	
Porin yhdyntien alikulku			500 000						500 000	
Joukkoliikenne-edellytysten parantaminen			50 000		50 000		50 000		50 000 €/v	
Teollisuusaseman silta (Nokianvaltatie)			650 000						650 000	
Keskusta-alueen kamera-valvonta			60 000						60 000	

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot
Poutuntien silta ja uoman korjaus							750 000		750 000	
Kahtalammin eritasoliittymä							260 000		3 260 000	

PUISTORAKENTAMINEN										
Koirapuiston siirto			20 000						20 000	
Purolohenpuiston lähileikkipaikka, varusteet ja kalusteet			25 000						25 000	
Kuusiniemenpuiston keskusleikkipaikka					100 000				100 000	
Huhtalevonrinteen lähileikkipaikka					40 000				40 000	
Tiesenpuiston monitoimipuisto							140 000		140 000	

ULKOLIIKUNTAPAIKAT										
Ulkokenttien parantaminen /rakentaminen			20 000						20 000	
Uimarantojen perusparannus			30 000						30 000	
Retkeily ja latureitistö					15 000				15 000	
Keskusurheilukentän saneeraus työt (kenttä+katsomo)			750 000	100 000	550 000	75 000			1 300 000	175 000

INFRAINVESTOINTIMÄÄRÄRAHA YHT.			6 738 000		9 136 000		10 386 000			
INFRAINVESTOINTIEN TULOARVIO YHT.				100 000		75 000		0		
INFRAINVESTOINNIT, NETTO			6 638 000		9 136 000		10 386 000			

Maa- ja vesialueet

Pienet kiinteistöjärjestelyt			34 000		34 000		34 000		34 000 €/v	
Maa-alueiden hankinta			500 000	80 000	500 000	80 000	500 000	80 000	500 000 €/v	80 000 €/v

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot
MAA- JA VESIALUEET, INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA YHT.			534 000		534 000		534 000			
MAA- JA VESIALUEET, TULOARVIO YHT.				80 000		80 000		80 000		
MAA- JA VESIALUEET, NETTO			454 000		454 000		454 000			

**Irtain käyttöomaisuus,
koneet ja kalusto**

KASVATUS- JA OPETUS										
Harjuniityn koulu 1-vaihe ensi- kertainen kalustaminen, sis. taidehankinnat			1 000 000	350 000					1 000 000	350 000
Harjuniityn koulu 2-vaihe ensi- kertainen kalustaminen, sis. Taidehankinnat					500 000	150 000	265 000		765 000	150 000
KULTTUURI JA LIIKUNTA										
Harjuniityn järjestö- ja bänditilo- jen Eka--kalustaminen					35 000				35 000	
Kirjaston Eka-kalustaminen							1 000 000		1 000 000	
KEITTIÖT										
Keittiöt, kiinteiden laitteiden ja kalusteiden hankintoja			50 000		50 000		50 000		50 000 €/v	
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS, INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA YHT.										
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS, TULOARVIO YHT.				350 000		150 000				
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS, NETTO			700 000		435 000		1 315 000			

INVESTOINTIKOHDE	ED.TILIKAUDET		2015		2016		2017		Kustannusarvio	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot

Sijoitukset

KUNTAYHTYMÄOSUUDET										
PSHP:n peruspääoman korotus			600 000						600 000	
SIJOITUKSET, INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA YHT.			600 000							
SIJOITUKSET, TULOARVIO YHT.										
SIJOITUKSET, NETTO			600 000							
INVESTOINNIT YHTEENSÄ										
MÄÄRÄRAHA YHTEENSÄ			18 690 000		16 113 000		22 020 000			
TULOARVIO YHTEENSÄ				1 881 000		1 547 000		2 780 000		
INVESTOINNIT NETTO			16 809 000		14 566 000		19 240 000			

8. Rahoituslaskelma 2013 - 2017

	TP2013	TA2014	TP enn. 2014	TA2015	SV2016	SV2017
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	17 720 571	12 084 276	12 084 276	10 369 097	12 207 536	13 629 125
Satunnaiset erät	2 884 936	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-7 767 756	-3 150 000	-2 799 075	-13 650 000	-9 886 500	-3 723 365
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-20 278 194	-42 182 125	-34 704 800	-18 690 000	-16 113 000	-22 020 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-1 793	925 000		1 801 000	1 467 000	2 700 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	11 485 805	35 058 000	32 832 094	3 730 000	3 766 500	3 803 365
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 043 569	2 735 151	7 412 495	-16 439 903	-8 558 464	-5 610 875
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	-30 000 000	-15 823 107	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	1 200 000		599 000	616 700	635 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	24 300 000	12 000 000	27 260 000	21 000 000	19 400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 453 343	-9 055 586	-9 055 586	-11 354 319	-13 155 215	-14 351 016
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	2 590 226	-10 820 435	-5 466 198	64 778	-96 979	73 109
Lainakanta 31.12. 1.000 €	50 534	65 778	53 478	69 384	77 229	82 278
Lainat €/as 31.12.	1 546	1 992	1 620	2 081	2 293	2 419
asukasmäärä 31.12.	32 690	33 017	33 017	33 347	33 681	34 017

VAKANSSIMUUTOKSET 2015

Informatiivinen liite

UUDET VAKANSSIT

Palv.k.	Vakanssi	€/v. 2015 (sivu- kuluineen)	€/vuosi (sivuku- luineen)	muutos- aika	perustelu
PETU	suuhygienisti	38 600	38 600	1.1.2015	lasten ja nuorten lakisääteiset tarkastukset
PETU	sairaanhoitaja	0	0	1.1.2015	aluevast.ottoon, lääkäri-hoitaja työpariksi, vakinaist.
PETU	sairaanhoitaja	0	0	1.1.2015	aluevast.ottoon, lääkäri-hoitaja työpariksi, vakinaist.
PETU	terveydenhoitaja	23 000	45 500	1.6.2015	Harjuniityn yhtenäiskoululle
PETU	perhetyöntekijä	37 100	37 100	1.1.2015	lastensuojeluun ennaltaehkäisevään toimintaan
PETU	perhetyöntekijä	37 100	37 100	1.1.2015	perhetyöhön ennaltaehkäisevään toimintaan
PETU	psykologi	26 600	26 600	1.1.2015	Nuorisotiimiin 50 % lisäresurssi
PETU	työllisyyskoordinaattori	46 400	46 400	1.1.2015	työllisyydenhoidon kasvava vastuu kunnissa
PETU	vastaava ohjaaja	43 800	43 800	1.1.2015	työllisyydenhoidon kasvava vastuu kunnissa
PETU	kodinhoitaja	35 000	35 000	1.1.2015	kotihoidon kysynnän kasvu
PETU	kodinhoitaja	35 000	35 000	1.1.2015	kotihoidon kysynnän kasvu
PETU	kodinhoitaja	35 000	35 000	1.1.2015	kotihoidon kysynnän kasvu
PETU	tietohallinnon asiantuntija	58 300	58 300	1.1.2015	ICT asiantuntemuksen vahvistaminen
KOKE	koulupsykologi	51 100	51 100	1.1.2015	oppilasmäärän kasvu
KOKE	luokanopettaja	19 800	42 700	1.8.2015	oppilasmäärän kasvu (Harjuniitty)
KOKE	luokanopettaja	19 800	42 700	1.8.2015	oppilasmäärän kasvu (Harjuniitty)
KOKE	luokanopettaja	19 800	42 700	1.8.2015	oppilasmäärän kasvu (Harjuniitty)
KOKE	erityisluokanopettaja	47 500	47 500	1.8.2015	Myllyhaan koululle, määräaikainen 1.1.-31.7.
KOKE	laaja-alainen erityisopettaja	20 000	47 500	1.8.2015	Harjuniityn koululle
KOKE	rehtori	65 800	79 000	1.3.2015	Harjuniityn koululle
KOKE	apulaisrehtori	75 600	75 600	1.1.2015	Alhoniityn koululle (KH 19.5.2014 §176)
KOKE	erityisluokanopettaja	51 900	51 900	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	erityisluokanopettaja	64 400	64 400	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	erityisluokanopettaja	39 500	39 500	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	koulunkäynnin ohjaaja	32 700	32 700	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	koulunkäynnin ohjaaja	34 300	34 300	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	koulunkäynnin ohjaaja	34 300	34 300	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	koulunkäynnin ohjaaja	33 200	33 200	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	ohjaaja	31 400	31 400	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	ohjaaja	34 600	34 600	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	ohjaaja	34 900	34 900	1.1.2015	Alhoniityn koululle - Kaiharin koulun siirtyminen
KOKE	tuntiopettaja (hist,yht.terv.tieto)	0	0	1.6.2015	Nokianvirran koulu, vakinaistaminen
KOKE	ohjaaja	0	0	1.8.2015	Nivelluokka, vakinaistaminen
KOKE	ohjaaja	0	0	1.8.2015	KEO, vakinaistaminen, ketjuuntumisen välttäminen
KOKE	opistomestari	0	0	1.1.2015	Määräaikaisena opiston Lempäälän toimipisteisiin
KOKE	musiikin varh.kasv. tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	kuvataiteen tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	kuvataiteen tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	käsityön tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	käsityön tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	ilmaisutaidon tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	musiikin suunn. tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	musiikin perusteet tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	musiikin perusteet tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	pianonsoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	pianonsoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	piano, vap.säestys tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	viulunsoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	huilunsoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen

UUDET VAKANSSIT

Palv.k.	Vakanssi	€/v. 2015 (sivu- kuluineen)	€/vuosi (sivuku- luineen)	muutos- aika	perustelu
KOKE	sellonsoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	klass. kitaransoiton tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	popjazz-kit./kielisoitt. tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	lyömäsoittimien tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	vaskisoittimien tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	klarineti, saksanfoni tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	laulun tuntiopettaja	0	0	1.1.2015	vakinaistaminen
KOKE	lastentarhanopettaja	15 600	37 000	1.8.2015	Harjuniityn päiväkotia
	YHTEENSÄ	1 142 100	1 295 400		

NIMIKEMUUTOKSET 2015

Palv.k.	Vakanssi	Uusi nimike	muutos- aika	perustelu
PETU	kirurgian ylilääkäri	terveyskeskuslääkäri	1.1.2015	
PETU	vammaistyön johtaja	vammaistyön johtaja	1.1.2015	uusi tulosalue ja sen tulosaluejohtaja
PETU	laitoshuoltaja	siivouspalveluesimies	1.1.2015	laitoshuoltajille yksi esimies
KOKE	Ap- / ip.toiminnan koordinaattori	kerhotoiminnan koordinaattori	1.1.2015	
KOKE	Vastaava lastenhoitaja	varhaiskasv. erityisopettaja	1.1.2015	
KOKE	lastenhoitaja	ohjaaja	1.1.2015	
KOKE	lastenhoitaja	ohjaaja	1.1.2015	

IRTAIMEN KÄYTTÖOMAISUUDEN HANKINTA LEASINGRAHOITUKSELLA**Irtain käyttöomaisuus, koneet ja kalusto**

	Kustannus- paikka	TA 2015			TA 2016			TA 2017			Kustan- nukset 2015 -2017	Hankinta- hinnat yhteensä
		Hankinta- hintaa	Vuosikust.	Vaikutus käyttö- talouteen 2015	Hankinta- hintaa	Vuosikust.	Vaikutus käyttö- talouteen 2016	Hankinta- hintaa	Vuosikust.	Vaikutus käyttö- talouteen 2017		
KONEKESKUS												
Henkilöauto (t)	6120	10 000	2 000	2 000	25 000	5 000	7 000	15 000	3 000	10 000	19 000	50 000
Traktori/kaivuri (vaihto)	6120	200 000	40 000	40 000			40 000			40 000	120 000	200 000
Viiltokone	6120	12 000	2 400	2 400			2 400			2 400	7 200	12 000
Jalkapallokenttienruohonleikkuri	6120	30 000	6 000	6 000			6 000			6 000	18 000	30 000
Viivakoodijärjestelmä	6120	25 000	5 000	5 000			5 000			5 000	15 000	25 000
Yhteishankinnat yhdessä Ylöjärven kanssa	6120	45 000	9 000	9 000			9 000			9 000	27 000	45 000
Katelevitin												
Pystyleikkuri												
Syväilmaistaja												
Tarkkuuskylvökone												
Pakettiauto (t)	6120				50 000	10 000	10 000	70 000	14 000	24 000	34 000	120 000
Kuorma-auto (vaihto)	6120				150 000	30 000	30 000			30 000	60 000	150 000
Nelivetopakettiauto (vaihto)	6120				60 000	12 000	12 000			12 000	24 000	60 000
Tiehöylä (vaihto)	6120				250 000	50 000	50 000			50 000	100 000	250 000
Pientraktori (vaihto)	6120				50 000	10 000	10 000			10 000	20 000	50 000
Traktori/neliveto (vaihto)	6120				100 000	20 000	20 000	100 000	20 000	40 000	60 000	200 000
Latukone (traktoriin)	6120				23 000	4 600	4 600			4 600	9 200	23 000
Latukone	6120				150 000	30 000	30 000			30 000	60 000	150 000
Jäämatti (vaihto)							0	17 000	3 400	3 400	3 400	17 000
Taajamatraktori (vaihto)							0	140 000	28 000	28 000	28 000	140 000

PERUSTURVA

Välinehuollon autoklaavi	3313	90 000	18 000	18 000			18 000			18 000	54 000	90 000
Perhetyöntekijöiden tilan kalustaminen	3123	12 000	2 400	2 400			2 400			2 400	7 200	12 000
Välinehuollon pesukoneet	3313	20 000	4 000	4 000	20 000	4 000	8 000	20 000	4 000	12 000	24 000	60 000
Terveystenhuollon laskutusohjelman päivitys	3390	38 000	7 600	7 600			7 600			7 600	22 800	38 000

KASVATUS- JA OPETUS

Päiväkotien kalusteet	4440	30 000	6 000	6 000	30 000	6 000	12 000	30 000	6 000	18 000	36 000	90 000
Koulujen kalusteet	4175 / 4125	80 000	16 000	16 000	80 000	16 000	32 000	80 000	16 000	48 000	96 000	240 000
Mobiilijärjestelmä	4440	60 000	12 000	12 000			12 000			12 000	36 000	60 000

INFRA

Maastomittauksen laitteet	6 430	29 000	5 800	5 800			5 800			5 800	17 400	29 000
---------------------------	-------	--------	-------	-------	--	--	-------	--	--	-------	--------	--------

**LEASINGRAHOITUKSELLA HANKITTAVA IRTAIN
KÄYTTÖOMAISUUS YHT.**

681 000 136 200 136 200 988 000 197 600 333 800 472 000 94 400 428 200 898 200 2 141 000

Laajan hyvinvointikertomuksen indikaattorit 2013–2016

(Päivitetty 22.9.2014)

Kunnan rakenteet, talous ja elinvoima (Paketti 1)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Väestö 31.12. (2012)	32354	←→	382330	5426670
Huoltosuhde, demografinen (2012) *	57,9	↑↑	50,8	54,3
Väestöennuste 2030 (2012)	39494		442155	5847680
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta (2012)	5	↓↓↓	7,1	3,2
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1000 asukasta (2012)	20,4	↑↑↑	41,4	49,2
Lapsiperheet, % perheistä (2012)	45	←→	40,7	39,5
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä (2012)	16,8	←→	20,5	20,4
Yhden hengen asutuskunnat, % asutuskunnista (2012)	36,1	←→	42,5	41,5
Työlliset, % väestöstä (2012)	43,1	↓	44	43,1
Koulutustasomittain (2012) *	338	↑	377	345

* **Demografinen huoltosuhde** ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiaasta ja 65 vuotta täyttäneitä on sataa 15–64 -vuotiaasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

* **Koulutustasomittain** ilmaisee väestön koulutustason. Väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspituudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Kaikki ikäryhmät (Paketti 2)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % (2012)	60,7	↓	58,3	58,2
Kelan sairastavuusindeksi, ikävakioidu (2012) *	101,9	←→	-	-
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta (2012)	6,7	↓↓	7,2	7,5
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot (2012) *	23,4	←→	-	27,2
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta (2012)	0,2	↓↓↓	1	1,5
Kunnan yleinen pienituloisuusaste (2011)	10,3	↑	14,8	14,3
Terveydenedistämisaikivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä (2013)	89,5			

* **Kelan sairastavuusindeksi** ilmaisee jokaiselle Suomen kunnalle lasketun indeksin avulla miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100).

* **Gini-kerroin** ilmaisee tarkasteltavan alueen asutuskuntien käytettävissä olevien rahatulujen jakautumista. Gini-kertoimen arvot esitetään usein myös sadalla kerrottuna, jolloin kertoimen maksimi-arvo on 100. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on.

Kunnan lisäämä indikaattori

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä (2012)	16,8	←→	20,5	20,4



muutos myönteiseen suuntaan



muutos kielteiseen suuntaan

harmaalla näkyvää arvoa ei ole voitu yksiselitteisesti arvottaa positiiviseksi tai negatiiviseksi erilaisten tulkintavariaatioiden vuoksi

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet (Paketti 3)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista (2013)	7	↓↓		
Keskivaikea tai vaikea masentuneisuus, % 8.- 9.-luokan oppilaista (2011)	14,2	↑	12,5	12,8
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.- ja 9. luokan oppilaista (2013)	15,0	↔		
Vanhemmuuden puutetta, % 8.- ja 9.luokan oppilaista (2011)	21,7	↑↑↑	21,4	22,3
Ahtaasti asuvat lapsiasunnokunnat, % kaikista lapsiasunnokunnista (2012)	27,7	↔	28,1	29,2
Lasten pienituloisuusaste (2012) *	10,1	↑↑	14	14,3
Kasvatus- ja perheneuvonnan asiakkaat vuoden aikana / 1000 alle 18-vuotiaasta (2012)	116	↑↑↑	82,3	73,7

* **Lasten pienituloisuusaste** ilmaisee pienituloisiin kotitalouksiin kuuluvien alle 18-vuotiaitten henkilöiden osuuden prosentteina kaikista alueella asuvista alle 18-vuotiaista henkilöistä.

Kunnan lisäämä indikaattori

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaista (2013)	7	↓↓		
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2013)	19	↑		
Huostassa olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijotustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	1	↑↑↑	1,1	1,1
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista (2013)	32	↔		
Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2011)	27		20	20,4
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2013) *	20,0	↔		
Tupakoi päivittäin, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista (2013)	14	↓↓		
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2013)	39	↓↓		
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet yksinhuoltajakotitaloudet, % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista (2012)	3,1	↑↑↑		

* **Kokenut fyysistä uhkaa-indikaattori** ilmaisee ryöstön, ryöstön yrityksen, vahingoittamisuhkailun tai kimppuun käymisen uhriksi joutuneiden peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisten osuuden prosentteina kyselyyn vastanneista ko. ikäluokassa.

* **Ei syö koululounasta päivittäin-indikaattori** ilmaisee koululounaan vähintään yhtenä päivänä kouluviikon aikana syömättä jättävien peruskoulun 8. ja 9. luokkalaisten osuuden prosentteina kyselyyn vastanneista ko. ikäluokassa.

Rikoksista syyllisiksi epäillyt 0-14-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä (2012) *	10,5	↓↓↓	9,8	10,8
Kodinhuoltoapua vuoden aikana saaneita lapsiperheitä, % lapsiperheistä (2013)	0		2,9	1,6
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 0-15 -vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	0,6	↑↑↑	0,4	0,5
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (TEA) perusopetuksessa, pistemäärä (2011)	68	↑	68	66
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (TEA) liikunnan edistämiseksi, pistemäärä (2012)	36,9		49,7	62,5
Terveystiedon edistämisen aktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä (2012) *	45,1	↑↑↑	61,6	60,1
Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 - 17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012) *	3,5	↓↓	7,5	7,2
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista (2013)	14	↓↓		
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista (2013)	9,0	↑↑↑		

* **Rikoksista syyllisiksi epäillyt-indikaattori** ilmaisee rikoksista syyllisiksi epäiltyjen 0-14-vuotiaiden osuuden tuhatta 10–14-vuotiaasta kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa. Rikoksista epäiltyjen lukumäärä on eri asia kuin syylliseksi todettujen lukumäärä.

* **TEA-indikaattori** on pistemäärä asteikolla 0 - 100. Pistemäärä on terveystiedon edistämisen aktiivisuuden ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa oletettuun hyvään käytäntöön.

* **Lastensuojelun avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen ja nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastamisen turvaamisen sekä muut tarpeen vaativat tukitoimet. Avohuollon tukitoimiin kuuluvat myös perheen tuki ja kuntoutus.

Nuoret ja nuoret aikuiset (Paketti 4)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	7,0	↔	-	
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	5	↓↓	6,9	7,5
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä (2012)	1	↑↑↑	0,8	0,9
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013) *	18		-	
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	26	↑↑	24,7	23,1

* **Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi-indikaattori** ilmaisee terveydentilansa keskinkertaiseksi, melko huonoksi tai huonoksi kokevien lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuuden prosentteina kyselyyn vastanneista ko. ikäluokassa. Vastaavia tuloksia ammatillisen oppilaitoksen osalta ei ole ollut saatavissa vuonna 2011, koska oppilaitos ei ole kunnan oma. Tuloksen ammatillisen oppilaitoksen osalta on erikseen pyydetty vuodelta 2013.

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	24		24,7	23,1
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	10,4	↓↓↓	9,3	10,8
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	36	↑↑↑	-	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18-24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	2,8		2,9	3,1
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 15–24 -vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä (2012)	1,9	↑↑↑	1,5	1,2

Kunnan lisäämä indikaattori

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	1,0		-	
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	24	↓↓	-	
Vanhemmuuden puutetta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2011)	15		20	21,8
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	25,0		-	
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	18	↑↑↑	-	
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	7	↓↓	-	
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta (2012)	18,3	↑↑↑	13,8	12,4
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	9,0	↔	-	
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2013)	28	↓↓	23,2	21,2
Alioikeuksissa tuomitut 15 vuotta täyttäneet henkilöt / 1 000 vastaavanikäistä (2012)	14,9	↓	14,3	13,6
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 15–17-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä (2012)	117,8	↓↓	113,9	111,4

Työikäiset (Paketti 5)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä (2012)	17,1	↓↓↓	20,3	18,7
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	7,8	↓↓	7	8,3
Vaikeasti työllistyvät, % 15 - 64-vuotiaista (2012)	4,4	↑↑↑	-	4,1
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	1,7	↑↑↑	2,1	2,1
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 25–64-vuotiaat / 1000 vastaavanikäistä (2012)	2,6	↓		

Kunnan lisäämä indikaattori

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 40-64 -vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	6,5	↑↑↑	5,7	5,7
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta (2012)	2,9	↑↑↑	3,2	2,4
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin sepelvaltimotaudin vuoksi oikeutettuja 40 - 64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	1,9	↓↓	1,6	2
Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä (2012)	1,4	↑	2,8	3,6
Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 1000 asukasta (2012)	58,4	↔	60,5	80,2
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa (2012)	6,7	↓↓	7,7	7,7
Tapaturmaindeksi, ikävakioitu (2010) *	100,4		-	100
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1000 asukasta (2012)	10,9	↑	6	8,9

* Ikävakioitu tapaturmaindeksi kuvaa tapaturmien takia sairaalahoidossa olleiden osuutta 0 - 79-vuotiaasta väestöstä. Ikävakioitu indeksi kuvaa sitä osaa alueiden välisistä eroista, joka ei johdu ikäryhmien erilaisuudesta (koko maa=100).

Ikäihmiset (Paketti 6)

Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Dementiaindeksi, ikävakiointu (2010)	110,7	↑↑↑	-	100
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	63,6	↔	63,1	63,2
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	90,7	↔	91,1	90
Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012) *	1,8	↓↓↓	2,1	2,8
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	15	↓↓↓	12,8	11,9

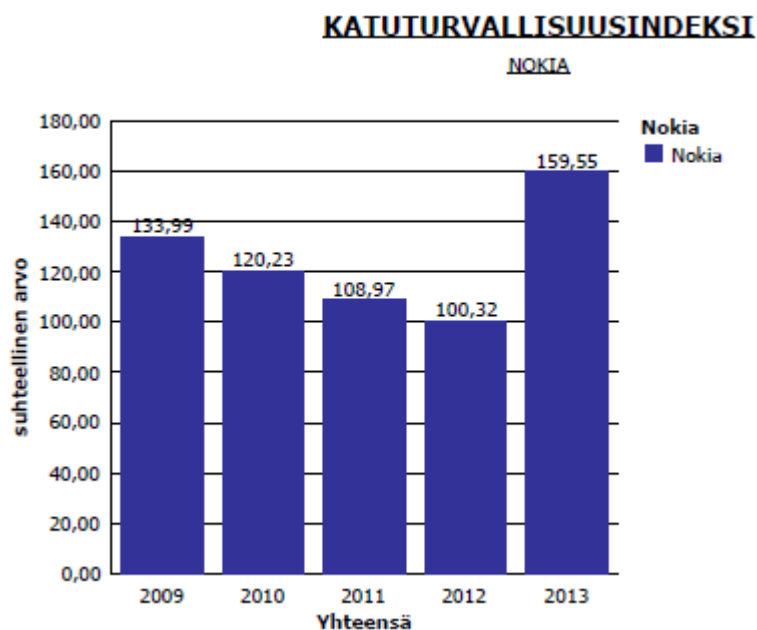
* Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansioeläkkeitä. Täyttä kansaneläkettä saavien osuus osoittaa pienituloisuutta eläkeikäisessä väestössä.

Kunnan lisäämä indikaattori

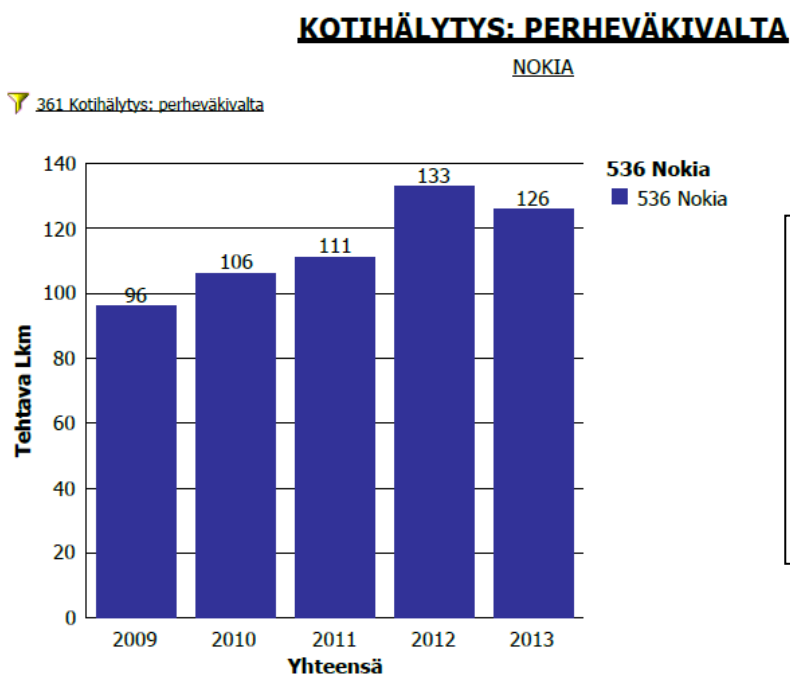
Indikaattori	Nokia		Tampereen seutukunta	Koko maa
	Arvo	Muutos		
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	2,8	↓↓↓	4,4	3,8
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet (2012), % vastaavanikäisestä väestöstä	90,7	↔	91,1	90
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	6,4	↑↑↑	4,4	6,1
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	3,5	↑	2,8	4,5
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (2012)	0,6	↓↓↓	0,8	0,8
Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä/ 10 000 vastaavanikäistä (2012) *	202,4	↓↓	207,5	207,1

* Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvä indikaattori ilmaisee vuoden aikana koti- ja vapaa-ajan tapaturmien vuoksi sairaanhoitoa saaneiden 65 vuotta täyttäneiden potilaiden hoitajaksojen lukumäärän kymmentä tuhatta vastaavanikäistä asukasta kohti.

Muut lisätyt indikaattorit

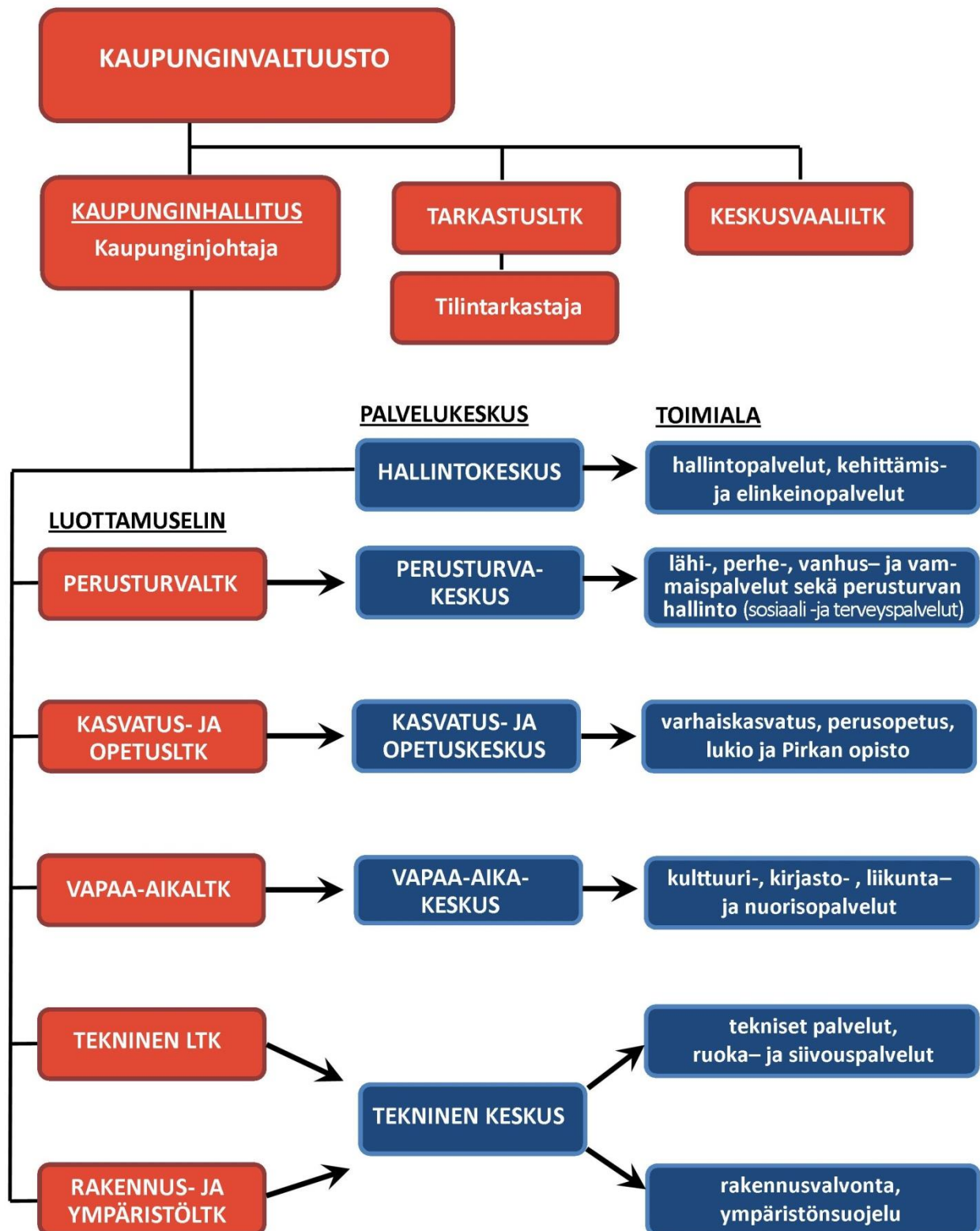
Katuturvallisuusindeksi (Pirkanmaan poliisilaitos)

Tietosisältö: Katuturvallisuusindeksi on ryöstöjen, pahoinpitelyjen, vahingontekojen sekä ratti- ja liikennejuopumusten painotetun lukumäärän suhde väestön määrään. Mitä suurempi indeksiluku, sitä parempi tilanne verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon vuodelta 1999. Vuodesta 2011 katurvallisuusindeksissä mukana ovat kaikki pahoinpitelyt, tapahtuivat ne yleisellä tai yksityisellä paikalla. Muutos liittyy lakimuutokseen.

Kotihälytystysten määrä (Pirkanmaan poliisilaitos)*

* Vuonna 2012 Pirkanmaan poliisin perheväkivaltatehtävien määrä lisääntyi lähes 26 prosentilla eli 1756 tehtävästä 2212 tehtävään.
[<http://www.poliisi.fi/poliisi/pirkanmaa/home.nsf/pfbd/BF59E04CBEC93F2BC2257AFC003F5663?opendocument>]

NOKIAN KAUPUNGIN HALLINTO-ORGANISAATIO 1.1.2015



Hyvinvoiva Nokia 2016

Nokian kaupungin onnistumissuunnitelman tavoitteena on asukkaiden hyvinvointi.

Kattavina toimintaperiaatteina ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä taloudellisuus.

Kaupungin kaikkien palvelukeskusten yhteinen tehtävä on luoda puitteet asukkaan omaehtoisille terveyttä ja hyvinvointia tukeville valinnoille.

Alla olevat tavoitteet konkretisoidaan vuotuisissa talousarvioissa ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätöksissä.

Painopisteet

Tavoitteet

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia

Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti.

1. Palveluohjaus ja palveluprosessit tukevat terveyttä ja hyvinvointia
2. Perusterveydenhuolto on vahvistettu
3. Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien
4. Monialainen yhteistyö toimii yli palvelukeskusrajojen

Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia

Yrittäjiä houkutteleva kaupunki luo hyvät toimintaedellytykset yrittämiselle ja uusille työpaikoille.

1. Nuorten koulutus- ja työelämävalmiuksia on vahvistettu
2. Kaupunki kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä
3. Kaupungin keskusta kehittyi uusilla asumisen ja yrittämisen alueilla
4. Henkilöstön osaamista kehitetään, perustehtävät ovat selkeät ja työhyvinvointi on parantunut

Turvallinen ja viihtyisä Nokia

Yhteisöllisyyttä tukeva kaupunkisuunnittelu on osallistavaa ja avointa.

1. Palvelut edistävät omaehtoisia toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan
2. Liikkuminen Nokialla on turvallista ja liikenneratkaisut edistävät joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä
3. Ympäristöratkaisut perustuvat kestävään kehitykseen
4. Kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa arvioidaan päätösten vaikuttavuus asukkailla, yrityksillä ja ympäristölle.

Tasapainoinen ja toimiva Nokia

Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioitavaa.

1. Luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja asukkaiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt asioiden valmistelussa
2. Vuoropuhelua edistävä viestintä on kohderyhmälähtöistä ja monikanavaista
3. Ennalta-arvioiva valmistelu (EVA-menetelmä) on otettu käyttöön kaikissa palvelukeskuksissa
4. Kaupunki on sitoutunut kaupunkiseudun kehittämiseen yhteistyötä syventämällä

